

1 JANUARI

200 JAAR

GEMEENTE VOORST

1818 - 2018

1 januari 200 jaar gemeente Voorst |
Expositie Henk Mulder in oude Gemeentehuis |
Politieke partijen stellen zich voor |
Oude foto's van de Gemeente Voorst |
Geschenk van Elizen Vastgoed |
Glühwein bij 't Olde Geveltje |
Programma 1 januari |

BEWAAREXEMPLAAR

GEMEENTE VOORST
200 JAAR

HET OUDE GEMEENTEHUIS IN TWELLO OPENT DE DEUREN

SPECIAAL VOOR U OP 1 JANUARI 2018 VAN 14.00 - 16.00 UUR!

Op deze bijzondere dag bestaat de gemeente Voorst 200 jaar. Waar het "Oude Gemeentehuis" in andere publicaties al uitvoerig belicht is, de bouw en de Gemeentelijke geschiedenis, staat nu de binnenkant centraal. Daar werd de geschiedenis van dit mooie gebouw gemaakt en daar heeft het de sporen in de geschiedenis achtergelaten.

Vele mensen hebben er gewerkt en geleefd in een goede of een slechte relatie, maar belangrijker is nog dat u als bewoners van de Gemeente Voorst, op de hoogte- en dieptepunten in uw leven te maken kreeg met het Gemeentehuis.

Voordat we het bordes bestijgen en naar binnen gaan in dit mooie karakteristieke pand, kunnen we het prachtige klokkentorentje niet onvermeld laten. Waar nu een mechanische klok in zit, zat vroeger een echte klok. Die zat er niet zo maar. De klok werd geluid als de Raadsvergaderingen begonnen en ook bij een schorsing, als de diverse belangengroepen zich even afgezonderd hadden om te beraadslagen, om de "club" weer bij elkaar te roepen.

HET BORDES IS GEEN TOEVAL

Vanaf dit bordes werden door de Burgemeester en soms door raadsleden, mededelingen aan het volk gedaan. Met stond hoog in aanzien. Deze traditie was in "onze" tijd nog terug te zien met Koninginnedag als de Burgemeester vanaf het bordes ons als dorpsgenoten toesprak. Ook bruidsparen moesten zich bewust zijn van hun gewichtige stap. Deze hoge bordessen zijn bij alle oude Gemeentehuizen in het land om dezelfde reden terug te vinden. De oorspronkelijk gemetselde trap is thans bekleed met fraai natuursteen.

DOOR DE HOOFDINGANG EN DE TOCHTDEUR

Door de hoofdingang en de tochtdeur komen we in de monumentale grote hal. Hier bevond zich het "koepeltje" van de bode, die van daaruit toezicht had op het komende en gaande publiek. Op de grote hal monden de belangrijkste vertrekken uit, de Raadszaal, tevens Trouwzaal, de Burgemeesterskamer en het Secretarie. De originele granito vloer is in ere gehouden en waar nodig gerestaureerd en

kijkt u ook eens omhoog naar de prachtige oude lamp met de 3 kepers uit het Gemeentewapen. Meteen in het oog springend zijn de galerij van portretten van al de burgemeesters die de Gemeente Voorst door de jaren heen bestuurd hebben. Onze huidige burgemeester, die daar niet geresideerd heeft, hangt niet in de galerij maar op een andere plek, zo is hij er toch ook bij.

LINKS VAN DE INGANG

Hier bevonden zich de belangrijke burgerlijke afdelingen: Gemeente ontvanger, Bevolking, Burgerlijke Stand en Militaire en Algemene Zaken. Enkele loketten zijn nog aanwezig. Vanuit deze gang konden de kluis en het archief bereikt worden. Voor die tijd was het de bodewoning n.b. ondergronds. Ook ondergronds waren de 2 arrestantencellen, later de fietsenkelder.

In de Burgemeesterskamer en de kamer van de secretaris is de eenvoudige maar fraaie betimmering bewaard gebleven. De eens statig ingerichte burgemeesterskamer met "hoge" stoel heeft in allure niet ingeboet. Het ziet er met het huidige interieur weer statig en indrukwekkend uit en zo was het ook bedoeld.

Middenachter in de hal, Sociale Zaken; thans de kantine. Het blijft daar dus een sociaal gebeuren.

DE VOORMALIGE RAADZAAI

Tevens Trouwzaal, bevindt zich recht in de hal. Deze had een publieke tribune. In oude stukken wordt vermeld dat deze zaal een bijzondere verlichting had. Ook deze bijzondere verlichting is weer terug, al zij het dan in de vorm van een zeer decoratief modern ontwerp. Om de waardigheid van deze drie vertrekken te benadrukken lag er parket op de vloer. Voor die tijd heel bijzonder en kostbaar. Thans ligt er, met uitzondering van de hal, in het hele gebouw een zelfde

hoogwaardig en fraai gedetailleerd visgraatparket. Het zal u opvallen dat de voormalige Raadszaal in tweeën verdeeld is. Voor een pand welke nu een commerciële functie heeft, zijn herindelingen niet te vermijden, echter er is aan het oorspronkelijke gebouw niet getimmerd. De nieuwe prachtige kastenwand, die de ruimte in tweeën, staat los en is in "glas gevat". De sierlijke monumentale trap voert in de hal naar de verdieping, die voorheen grotendeels uit zolderruimte bestond. Kijkt u eens op de trap naar boven, naar de prachtige lichtkap met glas in lood.

OP DE BOVENVERDIEPING

Hier kwam het College bijeen, in de z.g.n. B&W kamer, links achter de trap, waar ook alle wetboeken stonden. Dus bij verschil van mening, was de beslissing onder handbereik. Links van de trap zetelde Financiën. Ook hier is het loket bewaard gebleven. Het gebouw heeft in de loop van de tijd vele verbouwingen ondergaan, steeds weer aangepast aan de behoefte aan ruimte en functionaliteit. Daarmee zijn ook de stijlen in het gebouw aangepast aan de smaak en de inzichten van de mensen die er leefden en werkten. Zo gaat dat met gebouwen die de tijd doorleven. Thans is het gebouw in oude staat gerenoveerd en verfraaid en is "ons" Oude Gemeentehuis, of zoals men in 1949 in de krant schreef "Raadhuis", binnen, een functioneel en modern kantoorgebouw, welke met veel smaak, maar in no-nonsense stijl is ingericht. Het is in bezit en gebruik door Elizen Vastgoed B.V. Het gebouw kon in deze nieuwe eigenaar, met veel gevoel voor en in het bezit van monumentale en historische gebouwen, geen betere Rentmeester krijgen. Er is een beknopte expositie ingericht in de diverse kamers met foto's van het Gemeentehuis.

WIJ WENSEN U EEN HISTORISCHE 1E JANUARI 2018, DE DAG DAT DE GEMEENTE VOORST 200 JAAR BESTAAT!

GEMEENTE VOORST 200 JAAR

Op 1 januari 1818 vond de eerste raadsvergadering van de nieuw gevormde gemeente Voorst plaats aan de Dorpsstraat in Twello. Deze nieuwe gemeente Voorst ontstond door samenvoeging van de kerspelen (kerspel is de oude naam voor kerkgemeente) Nijbroek, Twello, Wilp en Voorst. Een heuglijk feit om samen met alle inwoners van de hele gemeente Voorst te vieren. En aanleiding voor deze speciale Jubileumkrant.

Rondom de historische plek in het huidige restaurant Swinckels willen wij in de Dorpskerk, Gebouw Irene en het oude gemeentehuis precies 200 jaar later op maandag 1 januari 2018 tussen 14.00 uur en 16.00 uur de start van ons jubileumjaar vieren. 200 Jaar samen: van toen naar nu, voor en door Voorsternaren! Een gezellige bijeenkomst voor jong en oud. Een middag om elkaar te ontmoeten en de 200-jarige Voorster geschiedenis in haar verschillende facetten, zoals ontspanning, kunst en cultuur, commercie, politiek en burgerschap, te beleven. En ook om samen te klinken op een mooi, sociaal en verbonden nieuw jaar in onze prachtige gemeente.

Ja, onze gemeente Voorst is prachtig om te wonen, te werken, te ondernemen en te recreëren. Talent kan hier volop tot ontwikkeling komen. Maar vooral ook prachtig vanwege de betrokkenheid en de saamhorigheid van onze inwoners. Een voorbeeld hiervan is de werkgroep Voorst 200 jaar die bestaat uit enthousiaste inwoners, vertegenwoordigers van stichtingen, verenigingen, de oudheidkundige Kring en het bedrijfsleven.

Allemaal Voorsternaren die voortvarend de mouwen opstroopten om een interessant programma voor jong en oud samen te stellen en te presenteren in deze mooie krant. Daarnaast al die enthousiaste vrijwilligers die in de voorbereiding en op de dag zelf helpen om er een mooi jubileum voor en door inwoners van te maken. En de vele sponsors die deze happening mede mogelijk maken. Dit is iets waar niet alleen ik, maar wij allemaal samen als gemeenschap trots op mogen zijn. En dat laten we samen graag zien op nieuwjaarsdag in Twello. Ik kijk er naar uit om samen met u allen het 200-jarig jubileum te vieren op nieuwjaarsdag. Hoort en zegt het voort: nodig ook uw familie, vrienden, burens, collega's en bekenden uit om elkaar in de sfeervol aangeklede omgeving van de Dorpsstraat te ontmoeten en een gelukkig Nieuwjaar te wensen. Er zijn meerdere feestelijke activiteiten zoals een (historisch) startmoment, een aantal opvallende figuren en voorwerpen, gevarieerde muziek, een presentatie van de Oudheidkundige Kring en verschillende spelletjes voor kinderen. Vanzelfsprekend zijn er natuurlijk ook kraampjes met hapjes en drankjes. Geniet van de artikelen en het programma in deze 200 jaar Gemeente Voorst krant. Voor nu wens ik u allen fijne feestdagen en een veilige jaarwisseling. Graag ontmoet ik u dan op 1 januari rond de Dorpskerk Twello!

Hartelijke groet,
burgemeester Jos Penninx

1 JANUARI EEN DAG OM TE VIEREN GEMEENTE VOORST 200 JAAR

Maandag 1 januari 2018 wordt voor de gemeente Voorst een speciale dag, dan wordt namelijk herdacht dat deze gemeente 200 jaar geleden officieel in de annalen werd bijgeschreven. Om deze memorabele dag te herdenken hebben tal van maatschappelijke en gemeentelijke organisaties de banden ineen geslagen om er een feestdag van te maken voor alle inwoners van de gemeente Voorst. Het wordt een feest voor burgers, jong en oud, verenigingen en organisaties die tot deze gemeentes behoren.

Op Nieuwjaarsdag zijn er van 13.00 uur tot 17.00 uur allerlei activiteiten in o.a. de Dorpskerk, Swinckels, Irene en in het voormalige gemeentehuis.

AANLEIDING

Op 1 januari 1818 was de nieuwe gemeente Voorst zoals nu herkenbaar op de gemeenteplattegrond een feit, eerst nog met de benamingen schoutambt en schout, na het bestuursreglement van 1825 als gemeente met een burgemeester. Eigenlijk ging het om het herstel van het oude schoutambt Voorst, dat in het revolutiejaar 1795 had opgehouden te bestaan. De toen in gang gezette democratische veranderingen

in het lokale bestuur werden teruggedraaid. De enige grote verandering was dat het voormalige richteramtb Nijbroek deel ging uitmaken van het schoutambt Voorst. Het samenvoegen van de kerkdorpen Voorst, Twello, Wilp, Terwolde en Nijbroek heeft begin negentiende eeuw geleid tot de huidige gemeente Voorst.

Op 1 januari 1818 legden de vier raadsleden en de secretaris de eed af en vond tevens de eerste vergadering plaats. Aanwezig waren de schout (burgemeester), de vier raadsleden en de secretaris. Waar de vergaderingen en de eedafleggingen plaatsvonden is niet bekend. Mogelijk gebeurde dat in de

dorpskerk De Statenhoed naast de dorpskerk, maar er wordt in de notulen niets over gezegd. Schout P.P. Everts was tevens notaris. Het is bekend dat hij alle werkzaamheden, die voortkwamen uit zijn functie als notaris uitvoerde vanuit De Statenhoed. Ook is bekend dat op 25 maart 1818 met de eigenaar van De Statenhoed een overeenkomst werd gesloten om de voorkamer van de herberg te huren om de secretarie in onder te brengen. In de volksmond raakte de locatie bekend als Heertjeskamer.

Het lijkt dan ook aannemelijk om te veronderstellen dat de beëdiging van de nieuw benoemde raadsleden in De Statenhoed heeft plaatsgevonden, waar tegenwoordig restaurant Swinckels is gevestigd. De voorkamer van het restaurant wordt weer Heertjeskamer genoemd.

JUBILEUMFEEST VOOR ALLE VOORSTERNAREN

Voorst 200 jaar moet vooral een gezellige ontmoeting worden waarvoor alle Voorsternaren worden uitgenodigd. Muziek en tal van ander activiteiten voeren de boventoon. Plaatselijke koren en musici zullen hieraan hun medewerking verlenen.

FEEST IN VOORSTER KERNEN

In de loop van het volgend jaar zullen er feesten worden georganiseerd in alle gemeentelijke kernen. Klarenbeek, Wilp, Wilp-Achterhoek, Voorst, Nijbroek, De Vecht en Teuge worden dan deelgenoot gemaakt in 'Voorst 200 jaar'.

Alle programma onderdelen van 'Voorst 200 jaar' spelen zich af in het gebied rondom het pand van Elizen (voormalig gemeentehuis), Dorpskerk, restaurant Swinckels en gebouw Irene.

PROGRAMMA

13.50 UUR DORPSOMROEPER OPENT HET FEEST

14.00 UUR HERAUTEN TE PAARD (WEERSOMSTANDIGHEDEN DAAR GELATEN)

AANKOMST BURGEMEESTER EN RAADSLEDEN IN KOETS

14.13 UUR TOESpraak BURGEMEESTER IN KERKGEBOUW

14.22 UUR OFFICIEEL TEKENMOMENT VAN ACTE OPRICHTING

14.26 UUR RAADSLEDEN GEVEN AAN OM VAN DE GEMEENTE EEN SUCCES TE MAKEN

14.50 UUR OKV MEDEWERKER FRED V/D VEGTE PLAATST DE VOORGAANDE CEREMONIE IN DE HISTORISCHE CONTEXT

15.05 UUR GELEGENHEID OM TENTOONSTELLING TE BEZOEKEN IN GEBOUW IRENE

MUZIEK IN DE KERK

ACTIVITEITEN BUITEN DE KERK

BEZICHTIGING EN RONDELEIDING PAND ELIZEN (OUDE GEMEENTE HUIS)

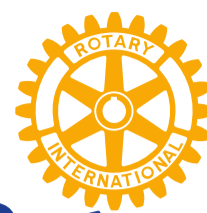
BEZICHTIGING PAND CHRISTIEN TEN DAM

MARIMBA ENSEMBLE IN IRENE

TENTOONSTELLING OKV IRENE

STATIONAIRE MOTOREN SHOW BIJ DE KERK, OUDE VOERTUIGEN

EXPOSITIE HENK MULDER IN HET OUDE GEMEENTEHUIS

Rotary

Het ontwikkelen van dit evenement met een superleuk programma en een waanzinnige line-up doet de Rotary natuurlijk samen met de doelgroep; jeugd! De eerste brainstorm avond is al geweest met een goede oogst aan ideeën en eyeopeners.

WAT DOET DE MOBIELE TELEFOON MET ONS?

De gemeente Voorst heeft komend jaar iets moois te vieren, Rotaryclub Voorst heeft haar jubileum juist net achter de rug. Al veertig jaar is de Rotary als serviceclub onderdeel van de gemeente Voorst. De gemeente kan al twintig procent van haar bestaan rekenen op een groep betrokken professionals die toegewijd is aan het wel en wee van alle inwoners. Vele projecten binnen de gemeente worden ondersteund met geld, middelen of simpelweg 'handjes'. Of het nu gaat over Sint voor ieder Kind of de brug over het water van recreatiegebied Bussloo, het sociale gezicht van de Rotary duikt steeds weer op in en om Voorst. Daarnaast zijn er jaarlijks terugkerende evenementen als de Haringparty, mantelzorgdag en de Voorster techniekdag.

MAATSCHAPPELIJKE THEMA'S

De maatschappelijke betrokkenheid van Rotaryclub Voorst houdt echter niet op bij het ondersteunen van concrete projecten. Ook grote thema's hebben hun plek binnen de club. Een van die thema's is het gebruik van mobiele apparatuur. De club signaleert de kansen die het gebruik van smartphones en tablets bieden, maar ziet ook dat er veel problemen door kunnen ontstaan. Daarom is ervoor gekozen de komende jaren aan de slag te gaan met het thema bewust omgaan met mobiele communicatie.

DAG VOOR DE JEUGD

Op 23 juni staan alle jongeren binnen de gemeente even stil bij een van de belangrijkste dingen in hun leven: hun mobiele telefoon. Bijvoorbeeld een dag zonder mobiel, zouden ze dat kunnen? Wat betekent het apparaatje voor hen?

En wat betekent het gebruik van mobiele apparatuur voor de hele samenleving? Op deze dag hoeven de jongeren echt niet ineens analoog door het leven te gaan, maar ze worden wel uitgedaagd om na te denken over de impact van hun mobiel op de rest van hun leven. Rotaryclub Voorst wil hiermee vooral bewustzijn creëren. Niet alleen de negatieve kanten van mobiele apparatuur en social media belichten, maar ook de positieve kanten laten zien. Jongeren in laten zien dat zo'n mobieltje leuk en gevaarlijk tegelijk kan zijn en dat regie daarbij het sleutelwoord is.

KICK SCHOLTEN

Locatie voor het evenement zijn de terreinen van omnivereniging Voorwaarts die zich uitstekend lenen voor dit soort evenementen. Kick Scholten, voorzitter van Voorwaarts, mag zich ook voorzitter van Rotaryclub Voorst noemen. Het

jaar 2017-2018 is binnen de Rotary zijn jaar. Onder leiding van Kick heeft de club besloten een spectaculaire themadag voor de jeugd te organiseren waarbij het bewust omgaan met mobiele apparatuur centraal staat. Omdat aandacht voor elkaar in veel gezinnen er soms bij in schiet. Het scherm pje lukt en de gesprekken aan de keukentafel verdwijnen naar de achtergrond. "Zonde", vindt Kick. "Ik zie het thuis en ook bij Voorwaarts gebeuren, mensen vergeten te genieten van elkaars aanwezigheid, omdat ze alleen maar bezig zijn met de digitale wereld." Kick hoopt de jongeren van Voorst aan het einde van zijn bestuursjaar een wijsheid voor het leven mee te kunnen geven, door ze te laten ervaren hoe leuk het is om weer écht, live contact met elkaar te hebben.

VERSLAafd

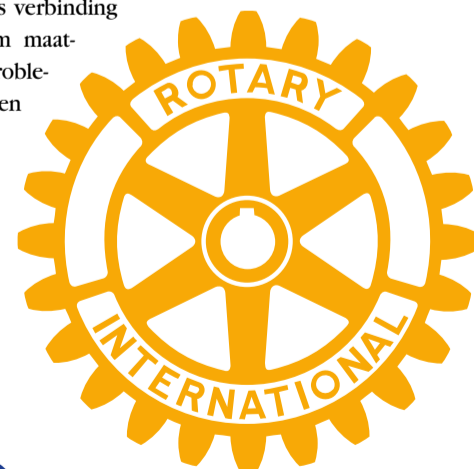
De dag voor de jeugd wordt door en voor jongeren vorm gegeven. De invulling wordt niet door de Rotarians bepaald, maar door hun kinderen. Door een dag vol actie te organiseren, verdwijnt de smartphone hopelijk even naar de achtergrond. Want dieren verzorgen, een escaperoom spelen of beachvolleyballen gaat toch niet samen met je telefoon? Smartphones en tablets werken ontzettend verslavend op iedereen. Wetenschappers stellen telefoonverslaving gelijk met drugsverslaving en waarschuwen voor de gevolgen. Verbannen van

de apparaten is heus niet nodig, maar opletten is wel belangrijk. De wereld is kleiner geworden, maar we verleren ook hoe we moeten communiceren met elkaar. We weten niet meer hoe we ons moeten vervelen en het aantal verkeersongelukken door gebruik van de mobiele telefoon neemt toe. Ouders en scholen worstelen met de onbereikbaarheid van kinderen en de gezondheidszorg meldt meer en meer verslavingen die gerelateerd zijn aan mobiele apparatuur. De toegang tot seksueel beeldmateriaal is immers ongelimiteerd en online gamen kan dag en nacht.

BRUGGEN NAAR VERBINDING

Het thema 'bruggen naar verbinding', dat Kick aan zijn bestuursjaar binnen Rotaryclub Voorst heeft gehangen, past uitstekend bij dit thema. "We kennen binnen Rotary de term fellowship, wat zoveel betekent als verbinding tussen mensen om maatschappelijke problemen aan te kunnen pakken.

We hopen als Rotaryclub Voorst verschillende

Rotary VOORST

Kick Scholten

Zang en Gospelkoor "Inspiration"

Als op 1 januari burgemeester Penninx en de raadsleden opnieuw het officiële moment herbeleven zoals dat in 1818 ook gedaan is gebeurt dat nu in 2018 in een ceremonie die plaats vindt in de Dorpskerk te Twello. Deze herbeleving is gericht op de toekomst van de gemeente Voorst en wat we als politiek en burgers voor hebben met de gemeente. Deze handeling zal vorm gegeven worden in woord, daad en muziek. Muziek is een belangrijk ondersteunend item in deze ceremonie. Er zullen verschillende Voorster talenten optreden individueel of in een groep.

GEVARIËERD MUZIEK PROGRAMMA

ZANG EN GOSPELKOOR "INSPIRATION"

Een groep die tussen de officiële ceremonie zal optreden is het Zang en Gospelkoor "Inspiration" uit Terwolde. Inspiration is een enthousiast klein koor. Een aantal keren per jaar verlenen ze medewerking aan een kerkdienst. Daarnaast brengen ze hun liederen o.a. ten gehore in verpleeghuizen, verzorgingshuizen etc. Jaarlijks treden ze in de maand december op als "Charles Dickens" koor en verlenen hun medewerking aan diverse gelegenheden, kerstmarkten enz.. www.gospelkoor-inspiration.nl

Het repertoire bestaat uit gospels maar ook uit musicalsongs en andere zgn. "lichte" liederen. Inspiration staat onder enthousiaste leiding van Marlies Tiemens uit Apeldoorn. Bij sommige muziekstukken worden we begeleid door Gijs Hermans op piano. Voor nadere informatie Riet Visser, tel. 0571-290720 of mail: visser.terwolde@upcmail.nl.

JONGE VIOLISTEN

Ook zullen een aantal jonge violisten optreden, zoals Roisin Forde en Iris Woerdman. "Hallo! Wij zijn Róisín Forde en Iris Woerdman. Wij zijn 12 jaar oud en zitten bij elkaar in de (brug)klas. We hebben al een paar jaar vioolles van Katerina Taruchaladze en het leek ons wel leuk om een keer samen te spelen. Verder zitten we op paardrijden en voltige (Róisín) en op hockey (Iris) en we houden allebei heel veel van tekenen en natuurlijk heel veel van vioolmuziek. We vinden het een hele eer dat wij mogen optreden bij zo'n belangrijk moment voor de Gemeente Voorst, de 200ste verjaardag."

Roisin en Iris zullen vooral Ierse volksmuziek ten gehore brengen.

Vervolgens zal Freke van Krimpen van haar kunnen laten horen. Freke is 14 jaar en speelt al viool vanaf haar zesde.

Freke van Krimpen

Ze leest veel en speelt voetbal. Daarnaast maakt ze graag haar eigen kleren. Ook doet ze graag leuke dingen met haar vriendinnen en ze zegt zelf dat ze dat ook heel belangrijk vindt. Freke gaat stukken spelen van Tsjaikowski en Camille Saint Saens op piano begeleid door Mark van Hoof.

Ook een bekende jonge violiste die eerder al tijdens de Jongerenconcerten van zich heeft laten horen is Anna Martirosian. Anna is 14 jaar oud en mijn hobby's zijn viool spelen, boeken lezen en dansen. "Waarom ik viool speel, is omdat ik het een mooi instrument vind en het zingt heel mooi." Zoals ze zelf zegt doet ze alles met veel plezier. Een bezig bijtje. Dus. Anna zal onder andere een stuk spelen van Pablo de Sarasate - Introductio et Tarantelle. Op piano zal ze begeleid worden door Mark van Hoof.

Anna Martirosian

Een echte Twellose die zal optreden is Noor Winterman. Ze is de Benjamin van het hele stel; ze is nog maar 8 jaar. Noor is telg uit een echte Twellose familie. Ze heeft reeds enkele jaren vioolles van Katerina Taruchaladze. Ze gaat op 1 januari enkele luchtige stukken spelen zoals Calypso en Fiddle tune.

Etienne Tournier is 11 jaar en zit in groep 8 van de Hietweide, waar hij graag voorstellingen op zijn viool

weggeeft. Hij heeft met een groep al eens een voorstelling in de Deventer Schouwburg mogen geven. Hij wil later niet in een orkest spelen maar als solist viool spelen. Hij houdt ook van tennis en samen met zijn broer en vader schaatst hij op zijn nieuwe klapschaatsen, waar hij het ene PR na het nader mee schaatst. Op 1 januari zal Etienne een stuk spelen van Sokolowski - In tempo van Menuet.

Etienne Tournier

Al de violisten die op 1 januari 2018 optreden zijn talenten die opgeleid worden door Katerina Taruchaladze die is opgegroeid in een muzikaal gezin in Georgië. Haar vioolopleiding aan het conservatorium Georgië, was in de Sovjet-Russische tijd, intensief en veeleisend. Zij heeft daar gewerkt als viooldocente en was violiste bij het Staats Opera en Balletorkest. Toen ze ik Nederland kwam heeft ze een eigen methode van lesgeven ontwikkeld, waar plezier en kwaliteit de rode draad vormen. In twintig jaar tijd, heeft Katerina Taruchaladze meerdere violisten naar het conservatorium begeleid. Ook stimuleert zij haar leerlingen om mee te doen aan de uitvoeringen, en later wellicht aan concoursen, waar leerlingen ook prijzen hebben gewonnen. De kinderen van Katerina hebben het talent van hun moeder klaarblijkelijk geërfd; ze bespelen allemaal een muziek instrument. Ka-

Katerina Taruchaladze

terina geeft les in Muziekles Twello en Vioolles Deventer. Als jij ook viool wilt leren spelen ben je bij Katerina aan het goede adres. www.muzeiklestwello.nl of www.vioolschooldeventer.nl

Als de genodigden en belangstellenden de kerk binnen komen zullen zij worden begeleid door de zinderende klanken van een marimba ensemble van Muziekvereniging Cadenza uit Twello. Cadenza is een veelzijdige vereniging die een breed scala aan muzikale mogelijkheden biedt van een blaasinstrument in de harmonie of een slagwerkinstrument bij het slagwerkensemble met daarnaast een twirlafdeling. Op 1 januari wordt gespeeld op melodisch slagwerk. De leden van Cadenza die optreden zijn alle lid van het ensemble dat afgelopen jaar wereldkampioen werd op het WMC te Kerkrade. In het officiële deel van de middag zullen bovenstaande artiesten al van hun kunnen laten horen. Dat deel is van 14.00 uur tot plus minus 15.15 in de Dorpskerk te Twello. Na dit officiële deel zullen zij tot circa 16.30 uur een concert geven in de kerk waarbij zij afwisselend zullen optreden. De muziek die ten gehore wordt gebracht is zeer de moeite waard om na het rumoer van de oudjaars nacht het nieuwe jaar 2018 en tevens het 201 de bestaans jaar van de Gemeente Voorst mee in te luiden.

"EEN MUZIKAAL DUO UIT TWELLO"

200 jaar geleden werd er zeker ook op viool en harmonica gespeeld. De harmonica die ook vaak trekzak of schippersklavier wordt genoemd. Ook de viool was gemakkelijk mee te nemen. Zo kon een muzikant op ieder moment zijn muziek laten horen. Over lief en leed, spotliederen of leugenliederen. Zingend verhalen vertellen was toen populair. De tekst werd soms op een vaandel geschreven zodat iedereen kon meezingen. Zo ontstond ook de smartlap.

Een aantal van deze liedjes, bekend of onbekend, zullen op viool en harmonica worden gespeeld en voor wie dat wil? Meezingen mag.

Wil Maters en Willy Smit

STADSOMROEPER, TYPISCH CAROLIEN, HOORT EN ZEGT HET VOORT!

Ontzettend leuk dat de gemeente mij weet te vinden om de rol als Dorpsomroeper te vervullen tijdens de feestelijke start van het jubileumjaar, 200 jaar gemeente Voorst. Voor en door Voorstenaren. Ik, Carolien Elizen-Klunder, heb mijn bedrijf, Typisch Carolien immers in Steenenkamer. Al 6 jaar speel ik vooral maatwerk typetjes voor elke gelegenheid. Zo was ik onlangs ook al Kleppervrouw om de Open Monumentendag aan te kondigen in de gemeente Voorst. Met veel plezier en enthousiasme kondig ik maandag 1 januari het jubileumjaar aan, ontvang ik de genodigden en nodig ik alle aanwezigen uit voor de activiteiten die georganiseerd zijn. Hoort en zegt het voort. Ook nodig ik u van harte uit om eens een kijkje bij mij thuis te nemen en de vele mogelijkheden te zien. Bel of mail mij even dan weet u zeker dat de koffie klaar is. www.typischcarolien.nl

Róisín en Iris

Bussloo

Omvangrijk recreatiegebied van 311 hectare waarvan ruim 100 hectare aan wateroppervlakte. Ongeveer één miljoen bezoekers per jaar.

“... een uniek en omvangrijk recreatieobject lijkt reëel ...”

Al snel na de oprichting van de Recreatiegemeenschap Veluwe in 1962 (tegenwoordig Leisurelands) werd gedacht aan de realisatie van een groot recreatiegebied in de stedendriehoek Apeldoorn – Deventer – Zutphen. In het jaarverslag van 1968 staat: “De mogelijkheden voor realisatie van een uniek en omvangrijk recreatieobject lijken zeer reëel”. In datzelfde jaar deed de Recreatiegemeenschap Veluwe met landgoed Bussloo haar eerste grondaankoop en maakte zij afspraken met Rijkswaterstaat over levering van zand voor de aanleg van de Holland-Twenteroute E8 (later A1) en de A50. In 1977 werd Bussloo officieel geopend door de toenmalige landbouwminister Braks.

Buffer tussen groeiende steden

De bevolking zou snel groeien, zo was de verwachting in de jaren zestig. Apeldoorn zou de ‘schrijftafel’ van Nederland worden door de verplaatsing van grote rijksdiensten en bedrijven naar deze stad. Deventer had plannen om met woningbouw de IJsselsprong te maken. Bussloo was bedoeld als een belangrijke recreatiebuffer tussen de steden Apeldoorn, Deventer en Zutphen. Hoewel veel stadsplannen een andere wending hebben genomen, is de bevolkingsgroei er wel gekomen.

Bomen maken de sfeer

Bij de aanleg van Bussloo werd veel aandacht besteed aan het landschap. Het landschap bepaalt in belangrijke mate de sfeer. Zo was de Bussloselaan van oudsher een karakteristieke landgoedlaan met beuken. Begin jaren zeventig zijn grote Amerikaanse eiken verplaatst en zijn opnieuw beuken geplant. Tussen 2000 en 2010 zijn veel groot geworden bomen ontstaan van hun ondergroei. Door dit ‘op stam zetten’ wordt het landschap weer meer park. Bovendien is dit open maken heel belangrijk voor sociale veiligheid. Eind 2012 is opnieuw fors geïnvesteerd in het landschap door opnieuw laanbomen te planten bij entreepartijen en op parkeerplaatsen.

Evenementen groot en klein

Dat Bussloo bijzonder aantrekkelijk is voor tal van evenementen was van het begin af aan duidelijk. Vlak na het graven van de plas, in 1973, was de eerste editie van de langebaanzwemwedstrijden. Die werden daarna nog 33 keer gehouden. Deze wedstrijden werden jaar in jaar uit met medewerking van honderden vrijwilligers georganiseerd. Wat was er zoal meer? Klootschietmarathons, paardenconcoursen, sporttoernooien, zeskampen, strandfeesten, natuurwandelingen, schaatswedstrijden, enzovoort. In 1997 werd voor het eerst een grootschalig muziek-evenement georganiseerd: Mysteryland met onder andere DJ Tiësto. Het was in de jaren negentig een ommekeer in denken dat recreatieterreinen ook voor commerciële attracties en evenementen beschikbaar werden gesteld. Mysteryland trok in 1999 en 2000 zo’n 35.000 bezo-

kers per keer. Na Mysteryland kwam Impulz Outdoor en vanaf 2006 Ground Zero. Andere grote evenementen die op Bussloo plaatsvonden, zijn de Super Rally (internationale bijeenkomst Harley-Davidson rijders), het Xnoizz Flevo Festival, het Middeleeuws Midwinterfeest, de ANWB Lentedagen, Glow Run en verschillende bedrijfsevenementen. Jaarlijks vinden er zo’n 200 evenementen, van klein tot groot, plaats op Bussloo.

Koeien weer terug

Tijden veranderen. Water en strand spelen nog altijd een grote rol, maar piekdagen met 50.000 strandbezoekers op één dag zijn er niet meer. Tegenwoordig is een aantal van 30.000 bezoekers een absolute topdag. Er zijn dus minder stranden nodig en daardoor ontstaat er ruimte voor nieuwe belevingskwaliteiten. Zo zijn op enkele plekken de koeien weer terug. En bij grote evenementen worden de grasweiden gebruikt als extra parkeerplaatsen.

Ontwikkelingsvisie Bussloo

In de jaren tachtig groeiden de beheerskosten fors. Daardoor veranderde geleidelijk de gedachte dat Bussloo alleen moest blijven gereserveerd ‘ten algemenen nutte’ en niet was bedoeld voor commerciële bedrijvigheid. In 1991 werd de 35 hectare grote golfbaan De Breuninkhof gerealiseerd. In 1992 werd voor een terrein aan de noordoostkant van de plas bestemmingsplan Kampeerterrain Bussloo vastgesteld. Er kon hier echter tot nu toe geen kampeerterrain gerealiseerd worden, omdat het terrein daar te klein voor is. In 1999 werd de exploitatie van de recreatiegebieden losgekoppeld van overheidssubsidie en werd er een marktgerichte ontwikkelingsweg ingeslagen. Er werd een Ontwikkelingsvisie voor Bussloo gemaakt. De gemeente Voorst nam in 2003 deze visie voor een belangrijk deel op in haar Leidraad Bussloo. Daarna zijn er diverse aansprekende recreatieve bedrijven en attracties bijgekomen op Bussloo.

Bussloo is een verrijking voor de gemeente Voorst

Dit bleek uit de enquête ‘Bussloo onder de loep’ die eind 2016 werd gehouden. Begin 2017 werden de uitslagen in het Voorster Nieuws gepresenteerd. In het kader van het 40-jarige bestaan van Bussloo in 2017, heeft terreineigenaar Leisurelands besloten onderzoek te doen naar het maatschappelijk en economisch belang van het recreatiegebied en de waardering van Bussloo. Deze enquête is afgenomen onder de inwoners van de gemeente Voorst. Hogeschool Saxion heeft de enquête uitslagen verwerkt en geanalyseerd. De belangrijkste conclusies zijn dat Bussloo een verrijking is voor de gemeente Voorst en dat de inwoners de ruimte zien voor een groei van meerdaagse evenementen en overnachtingsmogelijkheden. Gelet op het aantal respondenten (bijna 500) kunnen de resultaten als duidelijk indicatief en richtinggevend beschouwd worden. Door Bussloo te blijven ontwikkelen kan het recreatiegebied duurzaam in stand worden gehouden.

LeisureLands
duurzaam recreëren

Rondje Bussloo via de voetbrug

Voor veel mensen is het wandelen van een rondje Bussloo een heerlijk uitje. Een compleet rondje rond de 100 hectare grote plas is wel een hele pittige wandeling van 10 kilometer. In 1998 werd een 70 meter lange voetbrug aangelegd ter hoogte van restaurant De Middelburg. Dat maakte het mogelijk ook een korter rondje Bussloo te wandelen. Bussloo werd er nog populairder door als wandelgebied. De brug zorgde in feite ook voor het herstel van de vroegere Zandwal, een oude doorgaande weg die door aanleg van de plas werd doorbroken.

A Bridge Too Far

Op de plaats van de voetbrug over de plas lag in 1976 al kort een brug. Die diende als decor in de oorlogsfilm A Bridge Too Far. Het moest de brug bij Grave over de Maas voorstellen tijdens de opmars van de geallieerden op weg naar Arnhem in 1944.

Bussloo voor de aanleg

Een compleet dagje uit

Bussloo staat bekend om haar groene en waterrijke decor met fijne zandstranden, ruime ligweiden, leuke speeltoestellen, fantastische wandel- en fietsmogelijkheden. Ook duikers, vissers, naturalisten en ruiters komen hier graag en veelvuldig. Daarnaast biedt Bussloo nog meer en kunnen bezoekers voor een dagje uit onder andere terecht bij:

- Golfclub de Breuninkhof
- Outdoorcentrum Bussloo
- Thermen Bussloo Wellness & Hotel
- Hofstede de Middelburg
- Hof van Bussloo
- Pitch&Putt Golf Bussloo
- Volkssterrenwacht Bussloo

www.bussloo.nl

200 JAAR VOORST!

ACTIVITEITEN OP 1 JANUARI 2018 IN EN ROND DE DORPSKERK
AANVANG 13.30 UUR TOT ± 16.30 UUR

SWINCKELS 13.30 UUR
Ontvangst genodigden

DORPSKERK VANAF 14.00 UUR
Ceremonie gewisseld met muziek
Vanaf ± 15.00 uur
Muziek en zang Inspiration

SPRINGKUSSEN
Kom jij ook springen!

GEBOUW IRENE
Vanaf 15.00 uur tentoonstelling
Oudbeidkundige Kring Voorst
Marimba ensemble, Schminken
& Oudhollandse spelen

OP HET PLEIN
Op terrein diverse typetjes
in oude kledij & kraampjes
met hapjes en drankjes.

TUSSEN 13.30 EN 14.00 UUR
Aankomst koetsen met
Burgmeester en Raadsleden

VAN 14.00 - 16.00UUR
Bezichtiging en Rondleiding
"Oude Gemeentebuis"
(gebouw Elizen Vastgoed)
Draaiorgel, suikerspin & Popcorn

IN DE TENT
Stationaire motoren van
de familie Hissink
EHBO-post
diverse optredens & oude voorwerpen

VAN 16.00 - 16.00UUR
Bezichtiging en rondleiding
in het pand van
Christien ten Dam
(t' Olde Geveltje)

WIJ ZIEN U GRAAG OP 1 JANUARI 2018

Instructiebad bij de Openbare Lagere School in Twello (foto archief OKV).

In het rijtje bijzondere zaken in de Voorster samenleving mag zwembad de Schaeck zeker niet ontbreken. Evenals tal van andere lokale bedrijven en organisaties kan ook de Schaeck bogen op een jarenlange traditie die sinds jaar en dag voor talloze inwoners in de gemeente Voorst belangrijk zijn, zeker als het gaat om plezier en sportief bezig zijn.

ZWEMBAD DE SCHAECK

BELANGRIJK IN VOORSTER SAMENLEVING

Voor dat de zwemliefhebber gebruik kon maken van de huidige faciliteiten van de Schaeck moest die zich maar zien te redden in bijvoorbeeld de 'Lazeruskolk', de gevaarlijke rivier de IJssel of het 'Beekmeertje'. Dit vormde destijds voor menigeen geen enkel probleem zolang het maar mooi weer was. In het kader van de lichamelijke opvoeding begonnen in de jaren 60 de Openbare Lagere School en de R.K. Jongensschool met de aanleg van een instructiebad(tje) bij de respectievelijke scholen. De roep voor een veilige zwemgelegenheid in Twello werd steeds luider zodat de gemeente overging tot de aanleg van een buitenbad op het terrein waar vroeger boerderij de Schaeck of Groot Schadewijk stond. Op 1 juni 1968 kon het zwembad officieel worden geopend. Dit was het begin van wat uiteindelijk zou leiden tot 'Het warmste bad van de regio'. Maar dat het allemaal niet zo simpel zou verlopen zou in de loop van de tijd blijken.

SNELST GEBOUWDE ZWEMBAD

Het snelst gebouwde zwembad ter wereld was De Schaeck volgens de bouwers in 1968. Nog geen drie maanden nadat de eerste spade in de grond werd gestoken, stond er een volledig buitenbad met twee bassins, een peuterbad, een zonneweide, kleedhokjes, douches, een kiosk en een kassa. In de jaren '30 ging het idee om een zwembad in Twello te bouwen al rond, en was er zelfs al geld voor ingezameld. Medio jaren '60 kwam er eindelijk vaart achter de plannen toen er een nieuwe directeur gemeentewerken kwam, dhr. R. Veldhuis. Deze wilde graag meewerken aan het realiseren van het gewenste zwembad. Op 5 maart 1968 groef burgemeester G. W. J. baron van der Feltz met de eerste spade een fles champagne op, waarna de aannemers gebroeders Van den Belt N.V. En Twellose Industrie Plastics N.V. aan de slag gingen. De bevolking van Twello en omliggende dorpen was blij met de komst van het bad. Op 1 juni 1968 was het zover en werd zwembad de Schaeck officieel geopend door de destijds overbeken Olympisch zwemkampioene Ada Kok.

Menigeen zal zich nog de grote commotie kunnen herinneren die destijds de Twellose gemoederen bezighield toen sluiting van het buitenbad dreigde ten gunste van een nieuw te bouwen overdekt zwembad. Er werd een handtekening actie op touw gezet om dit idee een halt toe te roepen. Ook acties van de toenmalige Twellose winkeliersvereniging (TWV) staan nog helder voor de geest. Middels een spaarzegelsysteem leverde een volle spaarkaart maar 'liefst 2 gulden' reductie op bij aankoop van een abonnement. Ook de installatie van de verwarmingsapparatuur voor de beide buitenbaden was voor die tijd van grote invloed op de bezoekersaantallen die het verwarmde water goed wisten te waarderen. De realisatie hiervan was te danken aan de Twellose bevolking die middels een grote actie de benodigde gelden bijeen wist te brengen. Allemaal herinneringen uit vervlogen tijden. In de loop der jaren is er veel veranderd. Zwembad de Schaeck was jarenlang alleen een groot buitenbad, tot eind jaren tachtig duidelijk werd dat er groot onderhoud nodig was. Dat was het begin van lange discussies. In 1989 is het idee voor een binnenbad

ontstaan. Het heeft bijna 3 jaar geduurd voordat er besloten is om een binnenbad er bij te bouwen. De gemeente Voorst verzocht Stichting Zwembad de Schaeck om ook de exploitatie van het binnenbad op zich te nemen. Hiermee ging de stichting akkoord. Op 11 september 1992 werd het binnenbad van Zwembad de Schaeck geopend en was er sprake van een combi-bad. In tal van overleggen tussen de gemeente Voorst en Stichting Zwembad de Schaeck zijn verschillende scenario's voorgesteld. Er werd bijvoorbeeld geopperd om het buitenbad te laten verdwijnen en alleen een binnenbad te exploiteren. Uiteindelijk is er voor gekozen om een binnenbad te bouwen en het buitenbad te verkleinen. Doordat het buitenbad moest worden aangepast aan de eisen van die tijd was er een grotere pomp nodig om het bad te kunnen laten draaien. Door het buitenbad te verkleinen kon de huidige pomp blijven staan en werd dus het bad aangepast aan de capaciteit van de pomp.

Het zwembad gaan exploiteren betekende een ommezwaai, want daarvoor was kennis en ervaring nodig die nog niet aanwezig was. De Schaeck sloot zich daarom aan bij Sportfondsen Nederland, dat in het hele land zwembaden had, en kreeg ondersteuning door de aanstelling van een interimmanager. Hans Bleijenberg heeft deze rol 1 jaar op zich genomen, waarna Lugo Schoonman het overnam. Deze rol vervult hij na al die jaren nog steeds. Het binnenbad werd gebouwd voor 130.000 tot 160.000 bezoekers per jaar, maar in het eerste jaar werd dat aantal al ruimschoots overtroffen en kwamen er 220.000 zwemmers. Ook in de jaren daarop bleven de bezoekersaantallen ruim boven de aantallen waarvoor de accommodatie gebouwd was. Water was er genoeg, maar het aantal kleedruimtes was onvoldoende. Er werden dus extra kleedruimten gebouwd, en ook de kantoorruimte van het gebouw werd uitgebreid vanwege het groeiende aantal personeelsleden. Ook kwamen er kluisjes waar badgasten hun waardevolle spullen en kleding in op konden bergen. Een van de speerpunten van het bestuur destijds was dat zowel bezoekers als medewerkers zich veilig moesten voelen. Dit mocht ondanks het aantal uitbreidingen en de grote bezoekersaantallen niet in het gedrang komen. Ook de horecagelegenheid (tegenwoordig 'De Schaeckelbar genoemd) is een aantal keren uitgebreid om zo te kunnen voldoen aan de wensen van het grote aantal bezoekers.

Zoals eerder genoemd werd er gestart in 1992 met een bezoekersaantal van 220.000 per jaar. De jaren daarop stegen de bezoekersaantallen flink. Het record aantal bezoekers was in 2003: toen passeerden ruim 318.000 bezoekers de poorten van Zwembad de Schaeck. Voor een zwembad is het klimaat erg belangrijk. In het recordjaar viel alles precies goed voor het zwembad. Een hele warme zomer én veel neerslag in andere perioden van het jaar waardoor dit hoge aantal bereikt kon worden. Nog maar een paar jaar later ontstond de behoefte om het binnenbad uit te breiden met een extra bassin, het doelgroepenbad. Na onderhandelingen van 3 jaar werd in 2007 het doelgroepenbad opgeleverd. Ook werd er een serre aangebouwd en kwam er

een klein peuterbadje bij. Het doel van deze aanpassingen was niet om het bezoekersaantal verder te verhogen, maar juist om het aantal bezoekers vast te houden. Het was erg druk in de baden en met deze uitbreiding was er meer capaciteit. Het aantal bezoekers is volgens de landelijke trend gedaald in de jaren na 2008. Wel is het gelukt om na de economische crisis (in 2014 waren er 235.000 bezoekers) het aantal weer te laten stijgen en is er in 2016 een bezoekersaantal behaald van 238.000. Dit is tegen de landelijke trend in, waarbij steeds meer zwembaden de bezoekersaantallen flink af zien nemen.

In november 2014 is het geel blauwe logo veranderd in het huidige logo met daarin de tekst: 'Het warmste bad van de regio'. Met een minimale watertemperatuur van 30 graden maakt Zwembad de Schaeck deze titel meer dan waar. Veel bezoekers komen af op het warme water en het prettige klimaat in de badhal. Vooral ouderen en mensen die rustig willen bewegen vinden het erg prettig om in het warme water te verblijven. Maar ook het personeel slaagt er goed in deze slogan dagelijks in de praktijk te brengen. Afgelopen jaar vierde het binnenbad van de Schaeck haar 25-jarig jubileum. Het complex aan de Veenhuisweg beschikt over buitenbaden, (verwarmde)binnenbaden, recreatie- en peuterbaden, bubbelbad, stoomcabine, zonnepan, recreatie/restaurant ruimte, speel en zonneweide en een enorm springkussen.

DE SCHAECK FELICITEERT DE GEMEENTE VOORST MET HET 200-JARIG BESTAAN!

Opening zwembad de Schaeck in 1968 (foto archief OKV).

De eerste Nederlandse wandelaar wordt hij wel genoemd, de doopsgezinde predikant Jacobus Craandijk (1834-1912,) ook wel de wandelende dominee genoemd. Tussen 1874 en 1888 maakte Jacobus Craandijk meer dan 70 wandeltochten door Nederland. Tijdens deze wandelingen beschreef Craandijk niet alleen in mooi Nederlands wat hij zag, maar schreef er tegelijk zo veel mogelijk haar geschiedenis bij. Met Craandijk wandelde Pieter Adrianus (Piet) Schipperus (Rotterdam, 6 maart 1840 - Den Haag, 4 oktober 1929), die tekende wat Craandijk zag. Om het voor de lezer wat aantrekkelijker te houden staat het verhaal van Craandijk in cursief afgedrukt. Het eerste dorp dat Craandijk aandoet is Voorst. Mijn gids is Gerrie Groenewold. Voordat Jacobus Craandijk de IJssel oversteeft toer ik door Terwolde met Evert Kluin.

DE REIS VAN JACOBUS CRAANDIJK EN PIET SCHIPPERUS DOOR DE GEMEENTE VOORST VAN VOORST 'HET FRAAIE DORP' VIA WILP 'GELDERSCHE HEERLIJKHEID' EN TWELLO 'VRIENDELIJKSTE GELDERSCH DORP' TOT TERWOLDE 'LIEFELIJK LANDSCHAP'

Eerlang zal een der fraaiste en vriendelijkste Geldersche dorpen aan het spoorwegnet verbonden zijn. De ijzeren baan van Deventer op Apeldoorn zal de bouwvelden en tuinen van Twello doorsnijden en niet ver van de dorpskom komt een station. Zo begint Craandijk zijn wandelingen door onze dorpen. Maar Craandijk vindt het een zegen dat deze nog niet gereed is. Zelfs al hadden wij te Apeldoorn nu reeds gelegenheid gevonden, naar Twello te sporen, wij zouden daar toch het rijtuig, dat ons van Barneveld derwaarts bracht, niet verlaten hebben. Ook de wandeling van Apeldoorn naar Twello trok ons minder aan. De weg levert weinig belangrijks. Liever waren wij dan nog een weinig verder, aan de balte Klarenbeek, uitgestegen. De afstand is ongeveer even groot, de landstreek is fraai en vol afwisseling.

NU GAAN WIJ TOT VOORST

Het is wat laat in het jaar, november, als de buurtbus mij van Twello naar Voorst brengt. Om de Deventerweg met zijn hoge bomen weer in volle schoonheid te zien zal ik moeten wachten tot de lente. De Wilpse Dijk loopt van De Worp vanaf het bowlingcentrum waar vroeger herberg de Dood stond tot het dorp Wilp. Binnen de bebouwde kom is het Rijksstraatweg tot de Zutphen Boer. Hier wordt het de Deventerweg tot het kruispunt bij bakker Brill om dan over te gaan in Rijksstraatweg, vroeger de Weg naar Voorst geheten. Daar zoek ik het gezelschap op van Gerrie Groenewold-Vos-

kamp, geboren en getogen in Appen en dus met de geschiedenis van deze streek vergroeid. Op de grens met de gemeente Brummen ligt station Voorst-Empe.

Het station Voorst ligt op eenigen afstand van het dorp aan den straatweg van Zutphen naar Deventer. Het station staat intusschen vlak bij den straatweg, die de spoorbaan kruist, en al is het dorp nog niet terstond bereikt, de booge torenspits is zichtbaar genoeg, de eerste huizen, langs den grooten weg gebouwd, beginnen zich al spoedig te vertoonen en het bosch van de Beele rijst niet ver van ons uit de korenvelden en aardappelakkers op. Kiezen wij een zijpad, dat in die richting leidt, en laten wij de laan ter rechterhand, dan komen wij door het fraaie, vriendelijke dorp.

KERKESPRAAKSTEEN

We nemen de oorspronkelijke weg, de Binnenweg, langs de kerk en dan de Wilhelmaweg tot het Pannenkoekenhuis, het vroegere Wapen van Gelderland. Bij het passeren van zijn eeuwaardig kerkgebouw, zijn' kloeken Romaanschen toren en de overoude, maar nog krachtige linde daarnevens, wijst Gerrie op een lage steen naast de ingang, de zogenaamde kerkespraaksteen. Daar ging de koster op staan om het kerkgangers na de dienst de nodige mededelingen te doen. Omdat Craandijk eerder Voorst bezocht heeft - oude, goede vrienden ziet men gaarne weder- gaat hij verder. Wel wijst hij naar den grijzen, merkwaardigen Nijenbeek, daar ginds in de bos-

chjes verborgen. Waren wij hier voor 't eerst, dan hadden wij niet zoo laat op den dag onzen togt mogen beginnen en den zijweg bij het buitenverblijf Nieuwenhof, die naar den eenzamen toren aan den IJseldeijk leidt, zouden wij niet mogen voorbijgaan. I Thans gaan wij door, na slechts even te zijn afgeweken, waar tegenover het landgoed Beekzicht met zijn groote waterkolk, de schilderachtige watermolen op de Loenensche beek ons onweerstaanbaar aantrekt. In 2013 werd de in de jaren zeventig van de vorige eeuw deels gekanaliseerde - Voorster Beek weer in de oude meanderende beek teruggebracht. Bij de aanleg stuitten de archeologen op de resten van de oude watermolen. We gaan verder en komen aan in Gietelo. Daar waar de weg zich splitst naar Apeldoorn en Wilp stond de Gietelsche Brouwerij, en daar tegenover, aan de andere kant van de straat stond de doorrijshuur, nu kantoor. Paard en wagen konden een doorrijshuur aan één zijde binnenrijden, er gestald worden en bij vertrek de schuur aan de andere zijde weer verlaten. Gerrie: 'Ga je op het kruispunt staan dan kijk je zo op het landhuis de Poll. De brouwerij overigens was bedoeld om bier te brouwen voor de heren van de Poll, gebruikelijk in die tijd ter vervanging van het slechte drinkwater.'

De straatweg blijft nog door kloeke eiken omzoomd en beschaduwde, terwijl de zware IJseldeijk met zijn bogten den weg nadert en de toren van Wilp, nevens den korenmolen, de nabijheid

Tekst: Wiel Palmen

van het dorp aankondigen. Langs het grondgebied van de Latbmer buigt zich de grintweg op Twello af. Hier neem ik afscheid van Gerrie.

OVER WILP EN TWELLO NAAR TERWOLDE

Niet in de hoop van nog iets aan te treffen van den overouden zetel der edelen van Wilpe, hadden wij den omweg over Wilp gekozen. Het dorpje zelf wilden wij niet onbezocht laten, nu wij zoo dicht in zijn nabijheid kwamen. Craandijk vertelt boeiend over Wilp, maar het verhaal wordt te lang voor deze krant. Daarom ga ik ook Twello voorbij. In het midden der vorige eeuw werd er nog niets anders van gezegd, dan dit: 'Twello is een zeer gering dorpje. Dat kan er nu zeker niet van gezegd worden. Waarvan acte. Maar ik spoed mij naar Terwolde.

Een goed kwartier buiten de kom van het dorp vertoont zich een ruim, nieuw en smaakvol gebouw, kenbaar aan de vierkante, torenvormige belvédère op den hoek, te midden van een vrij uitgestrekt park. Dit is voor ons een der bakens op de reize. 't Is Eureka, de gunstig bekende kostschool der dames Van Calkar. 'Naast de kostschool' moesten wij den zijweg op Terwolde vinden. Daar staat dan ook de handwijzer en wij verlaten de groote beirbaan, om langs de rasters van den aan accasia's rijken tuin van het instituut en straks te midden der vruchtbare bouwvelden onzen togt voort te zetten. Aan dezen weg is 't geen reeks van vriendelijke of deftige landhuizen meer. De boer en zijn bedrijf is er de hoofdpersoon.' Aldus onze wandelende dominee, die vertrekt vanaf Eureka, de Witte Brug van nu. En wie kan ik beter als mijn gids naar Terwolde vragen dan de amateur-archeoloog Evert Kluin, uiteraard ook uit Terwolde. We beginnen onze korte trip in zijn onnavolgbare Lelijk Eendje met een fietsbel als toeter bij het kerkhof van Terwolde. Maar voordat we met Craandijk de grintweg naar Terwolde wandelen, wijst hij op wat bosch van Hunderen links en 'ter rechterzijde rijzen op eenigen afstand boven de goudgeele korenakkers twee zware, digte bosschen als booge, donkere muren op. Het eerste laat even het witte huis van den burgemeesterlijk doorschemeren, het tweede is het bosch van 't oudadellijke Meeruiden. We komen aan bij de begraafplaats. Eenvoudig is de begraafplaats van Twello; treffende, zinrijke gedenkteekenen, verheffende en vertroostende zinnebeelden heeft zij niet aan te wijzen. Als de meesten onzer kerkbouwen is zij praktisch misschien, prozaïsch zeker. Maar vóór ons, waar de molen van Terwolde en een aantal huizen tegen het kloeke houtgewas uitkomen, blinken de rood en wit geschakeerde muren en de blaauwe koepeldaken van een aanzienlijk gebouw. Slaan wij bij de herberg aan den weg regtsaf, dan komen wij spoedig aan een groote waterkolk - de berinnering aan dijkbreuk en overstroming - wij vinden den schilderachtigen, fraai beplanten rivierdijk, - een liefelijk landschap vol kleur en gloed; - wij zien de hofsteden met hun velden en boomgaarden, - getuigen van de vruchtbaarheid van den bodem.

MELKFABRIEK EMSTERMATE

Laat Evert aan het woord en hij brengt 'het aanzienlijk gebouw' als Emstermate/ HECLA tot leven, nog van 1760, nu niets meer van terug te vinden. Dat was in die periode een melkfabriek, speciaal voor zuigelingen en ook hofleverancier. Vanaf 1918 was het de verffabriek Scholten's/Boks. Wel van de berberg aan de weg regtsaf, want dat is het Anker, een schippers café. De schepen lagen een eind verderop aan de Loswal. Bij Blokhuis. 'Niets veranderd', zegt Evert. Het geeft ons even het gevoel of Craandijk achter in ons Eendje mee rijdt. Bij 'de groote waterkolk' - nu niet meer te zien maar de sporen zijn nog duidelijk aanwezig - vertelt Evert de geschiedenis van de nu zo geheten 'Kolk van Veldhuis', de wagenmaker, met de hofsteden Het Grote en het Kleine Blokhuis.

En dan buigen we in een scherpe bocht richting dorp - En dan vertoont zich spoedig een rijk en smaakvol aangelegd park, met breede paden, groote gazons, schitterende bloemperken, statige boomgroepen, deftige lanen, een sierlijke waterpartij, met trekkassen, moestuin, volièren, stallen, portierswoning en, als middelpunt van dat alles, een zeer opmerkelijk beerenhuis. Mathanse beet dit schoone buitengoed, dat den heer Sarvatius uit Deventer toebehoort. Behalve het houtgewas is alles blijkbaar nog niet veel jaren oud. Evert wijst op de grote spiegelramen, die indertijd in Nederland niet vervaardigd werden en afkomstig waren uit Engeland. 'Je voelt dat Craandijk hier gewandeld heeft. Het ziet er allemaal nog zo uit als in die tijd', fluistert Evert. In mijn fantasie zie ik Evert naast Craandijk verder wandelen lang Kolkensteyn, Herberg de Klok, langs de fraaie villa met die poëtische naam 'Livonia'. De geschiedenis van deze villa vermeldt Craandijk niet. Navraag via Google blijkt het een naam te zijn van nogal wat steden in Amerika en ook een soort slakken. In elk geval staat op de hoek voordat we rechts afslaan richting de dijk het koetshuis nog, 'door het bouwland dijkwaarts. We moeten verder en rijden over de dijk, genietend van de prachtige vergezichten die de IJssel op deze eerste wintermorgen biedt, Craandijk zoekt het veer op dat hem naar de overkant van de IJssel zal brengen. Een vast veer is dat eigenlijk niet. Aan de overzijde ligt een groote steenoven, waarbij een paar schuiten in gebruik zijn. Als nu een der werklieden ons roepen hoort of ons wuiven ziet, en ons dan met een schuit wil komen halen, dan kunnen wij de rivier oversteken. Hier nemen we afscheid van de wandelende dominee Craandijk. Aan de overkant ligt Overijssel. En daar hebben we voor deze wandeltocht voorshands niets te zoeken.

(Nieuwe wandelingen door Nederland. De verslagen van deze tochten verschenen in de de achtdelige reeks Wandelingen door Nederland met pen en potlood. 1878. De eerste wandelaar. In de voetsporen van de wandelende dominee. Flip van Doorn. 2017. Een 'kloeken Dagmarsch. De allereerste wandelroutesopnieuw gelopen in de voetsporen van pionier Jacobus Craandijk. Flip van Doorn. 2015. Wandelingen der Nederlanden. Hedendaagse voetreizen door historisch Nederland. Kester Freriks ea. 2013)

AL VIJFTIG JAAR EEN BEGRIP IN TWELLO EN OMSTREKEN

SNP ADVISEURS

Wij zijn al vijftig jaar een begrip in Twello en omstreken. Zowel ondernemers als particulieren kunnen bij ons kantoor terecht voor accountancy, fiscale dienstverlening, salarisverwerking, advies en voor een klankbord. Dankzij de betrokkenheid en inzet van onze medewerkers beperkt de dienstverlening zich zelden tot één van deze disciplines. Wij hechten veel waarde aan persoonlijke aandacht en kwalitatieve dienstverlening. Voor onze klanten hebben we een vast aanspreekpunt wat als heel prettig wordt ervaren. We zijn nieuwsgierig, willen weten wie u bent, wat er in uw branche speelt en waarmee uw bedrijf te maken heeft.

WIJ HELPEN AUTOMATISEREN

Uw prestaties helpen verbeteren en u het ondernemen zo makkelijk mogelijk te maken. Dat is ons doel. Daarom willen wij zo veel mogelijk samen met u digitaliseren en zo de administratieve lasten verlichten.

ONLINE BOEKHOUDEN

Online boekhouden biedt de mogelijkheid om op een efficiënte wijze uw administratie te verwerken. Dit is mogelijk middels het scannen en (automatisch) herkennen van facturen zodat u niet meer hoeft "te slepen" met de administratie. Het automatisch uitwisselen van gegevens met de bank en een online dashboard geven op elk moment van de dag inzicht in uw administratie en toegang tot uw bedrijfsgegevens. Zo kunt u snel anticiperen op ontwikkelingen en hoeft u geen kansen voorbij laten gaan. Al uw gegevens staan veilig in de cloud. Wij richten uw boekhouding zorgvuldig voor u in en kijken op de achtergrond mee. Wilt u gebruik maken van online boekhouden of bent u nieuwsgierig geworden naar de mogelijkheden? Dan ondersteunen en adviseren wij u graag!

SAMEN KUNNEN WE IEDERE UITDAGING AAN!

SNP Adviseurs is al vijftig jaar een begrip in Twello en omstreken en telt 33 medewerkers. Maar wat doet SNP Adviseurs nu eigenlijk?

De werkwijze van SNP Adviseurs kenmerkt zich door het gebruik van heldere taal en het maken van duidelijke afspraken. Wij vinden het van belang dat u weet wat u van ons kunt verwachten, maar ook wat wij daarvoor van u mogen verwachten.

SNP Adviseurs helpt ondernemers het maximale uit zichzelf en de onderneming te halen. Uiteraard zorgen we dat

de management informatie op orde is, maar we willen ook ondernemers begeleiden om hun doelen te bereiken. We gaan niet op de stoel van de ondernemer zitten, maar fungeren wel als klankbord. En hebben we eens een keer niet zelf het antwoord dan beschikken we over een groot netwerk van experts die we kunnen aanspreken. Met online boekhouden kan de administratie snel, makkelijk en veilig verwerkt worden.

We zorgen ervoor dat ondernemers 24/7 vanaf elk device bij hun financiële data kunnen. Ook is er een handige app om bonnen en facturen te scannen.

Voor particuliere klanten doen wij er alles aan om de persoonlijke financiële situatie overzichtelijk te maken. De aangifte inkomstenbelasting of een financiële planning is voor ons geen probleem!

Wij zijn altijd op zoek naar de fiscaal optimale situatie binnen de wettelijke kaders. Dit communiceren wij in een heldere en begrijpelijke taal.

SNP Adviseurs adviseert u graag!

SNP ADVISEURS FELICITEERT DE GEMEENTE VOORST MET HET 200-JARIG BESTAAN!

DE VOORGANGERS VAN DE GEMEENTE HEBBEN ONDER DE FRANSE BEZETTING HET VELD MOETEN RUIJEN

DE GEMEENTE VOORST BESTAAT 200 JAAR EN IS DAT EEN SUCCES?

Locatie: Gemeente Voorst - Noord Nijbroek/Terwolde
Tekst: Hans Troost

Tja, dezer dagen wordt binnen de bestuurlijke organisatie van de gemeente Voorst het 200-jarig bestaan gevierd. Mooi, in mensenjaren beoorlijk lang, maar wat stelt het eigenlijk voor in de loop der eeuwen in dit gebied. Eigenlijk maar een rimpeling op bestuurlijk vlak. Let wel, schrijver dezes is beoorlijk tevreden met het reilen en zeilen van de bestuurlijke zaken in het huidige bestel. De afstand tussen burger en politiek is klein en zelfs de ambtenaren zijn in meerderheid net mensen, er valt goed mee te praten. Het is te hopen dat op dit terrein in de komende tijden geen schaalvergroting meer zal plaatsvinden zoals dat op veel plaatsen in het land nogal wat eendracht en overlegstructuren kapot heeft gemaakt. Mooie gemeente dus, fijn bestuur en bevolgen inwoners. Maar ja, we weten toch, vrogger was alles better of neet dan?

In de oudheid bestonden in het noordelijk deel van wat nu de gemeente Voorst is, een aantal nederzettingen onder leiding van, zoals dat in die tijd gebruikelijk was, een stamhoofd. Dat was meestal diegene met de hardste vuisten en in sommige gevallen de man met het helderste brein. Toen die nederzettingen groeiden en de familieverbanden binnen die groepen ingewikkelder werden, ontstonden haast automatisch de marken, zoals de Bursenermarke, de Woldermark en de Tuyltermark in het gebied dat nu de dorpen Nijbroek en Terwolde omvat. Dat is een eeuwenlang bewaarde bestuurslaag geweest, waarbij het bestuur gevormd werd door de ingelanden, t.w. de boeren met een eigen hoeve. Uit hun midden werd het bestuur gevormd, zoals dat (later) ook eeuwenlang gebeurde met belangrijke organisaties als polderbesturen en waterschappen. De algemene macht lag in deze contreien natuurlijk bij de graaf, later de hertog van Gelre, maar in afgelegen, minder toegankelijke gebieden zoals

bijvoorbeeld Nijbroek dopte men graag z'n eigen boekweit, zonder tussenkomst van 'vreemde heeren'.

Dat betekende dat de pastoor in het kerspel Terwolde bijkans een absolute macht uitoefende, waarbij dient te worden aangetekend dat met name de plaatselijke bestuurders moesten schipperen tussen "Arnhem" en de kerk. En omdat de pastoor over veel meer zaken ging dan in het huidige leven denkbaar was, sloeg de volgzzaamheidsbalans vaak over naar de grillen van de geestelijke. In Nijbroek ging dat al vroeg een beetje anders. Nijbroek werd pas later een eigen kerspel, met een pastoor, die bovendien verantwoording schuldig was aan zijn collega in Terwolde én de Bruukers stonden in die tijd bekend als een ruw, rechtvaardig, eigenzinnig en onbuigbaar volkje dat niets van wetten en gezag moest hebben. Daar werd dus door de hertog van Gelre een rigter als gezagsdrager aangesteld. Die rigter

werd overigens in de praktijk bijna altijd uit de eigen ingelanden gekozen, zoals dat altijd bij de marke al het geval was geweest. Bijna geen problemen dus binnen de eigen gemeenschap, maar wel regelmatig grote problemen met het centrale gezag. Die bestuursorganisatie hield vele eeuwen stand, totdat de Nederlanden overspoeld werden door de Franse furie van Napoleon. Toen werd plotsklaps alles anders. Net als tijdens de jongste bezetting vond men op alle mogelijke plaatsen de collaborateurs van die tijd.

Ook in Nijbroek en Terwolde waren de nodige landverraders, die het de bezetter wel erg makkelijk maakten om hun wijzigingen in het openbare bestel in te voeren. Tegenwoordig lijken veel van die toen opgelegde wijzigingen logisch en een enorme stap vooruit in de ontwikkeling van de maatschappij. Denk maar aan de invoering van het metrische stelsel, de ontwikkeling van de infrastructuur en ja, ook de verandering in het openbaar bestuur. Het noorden van de gemeente Voorst werd bestuurlijk omgezet in de gemeente Nijbroek, in het zuiden werden de landjonkers, behoudens een enkele fanatieke republikein, uit hun functies gezet, dienstplicht werd ingevoerd en allerlei belastingen waar men tot dan toe nooit van had gehoord werden opgelegd. Geen wonder dat vooral in die tijd de lijfspreuk in het Nije broeck is ontstaan van 'vrogger was alles better'.

Zoals dat gaat, de bezetter werd, vooral met hulp van geallieerden, uiteindelijk buiten gewipt. Het Oranjehuis keerde terug en het establishment nam de gelegenheid te baat om de inmiddels ontstane bestuursvorm (naar eigen voordeel?) uit te breiden en om te vormen. Van vrijheid, gelijkheid en broederschap alleen voor de republikeinen (of patriotten zoals ze toen werden genoemd) naar een democratisch bestel met kiesrecht, vrijheid voor iedereen, maar wel met behoud van de geïntroduceerde belastingen. Het is niet slecht, maar toch... "vrogger was alles better..."

VOORSTER NIEUWS WEEKBLAD VAN EN VOOR IEDEREEN

Het weekblad Voorster Nieuws is niet meer weg te denken uit de Voorster samenleving. De vele pagina's die de krant wekelijks telt betreffen allerlei nieuwtjes en geven voorlichting over de activiteiten die in de gemeente Voorst, De Hoven (Worp), Empe en Welsum plaats vinden.

Als ruim 30 jaar geleden de eerste stappen op het uitgeverspad worden gezet, kan men niet bevroeden dat in de loop der jaren het zo'n enorm succesformule zou blijken te zijn. Met de typemachine werden de teksten geschreven, foto's moesten bij de fotograaf ontwikkeld worden, de opmaak geschiedde met knip- en plakwerk. Dit alles gebeurde door een klein groepje samenstellers (redacteuren) in de huiskamer, de wekelijkse 'geboorte' van de Voorster Vrienden was een feit. De populariteit van de krant nam allengs toe, het aantal pagina's groeide en daardoor ook de werkzaamheden, zodat er geregeld van locatie veranderd moest worden, maar men bleef Twello trouw. In diezelfde jaren werd er ook een naamsverandering doorgevoerd, dit om meer recht te doen aan 'de krant' van de gemeente Voorst. In het ver-

volg zou de krant verder gaan als Voorster Nieuws. Twee jaar geleden werd er van eigenaar gewisseld en trad Michel van den Hengel aan het roer. Momenteel zijn er vier medewerkers en twaalf freelancers wekelijks bezig met het uitbrengen van de krant die een oplage kent van 15.000 exemplaren. Het enthousiasme is groot, zowel bij de medewerkers als bij de lezers. Het Voorster Nieuws is een zelfstandig weekblad, vrij uniek in deze tijd, met een omvang van soms wel 52 pagina's. "Geen krant in Nederland kent zoveel plaatselijk nieuws als het Voorster Nieuws", aldus Michel van den Hengel, die benadrukt dat de toon van de krant uitermate belangrijk is, "Wij zijn neutraal,

geen roddel- en uitvechtkrant en we proberen iedereen een podium te geven". Elke week leveren vijf redacteuren vanuit de dorpskernen artikelen aan, deze lokale berichtgeving maakt het ook aantrekkelijk voor ondernemers om in de krant te adverteren. Een krant die zich in deze hectische tijd uitstekend staande weet te houden, ondanks de opmars van b.v. het internet etc. gaat het Voorster Nieuws op de ingeslagen weg gewoon door. Het Voorster Nieuws van en voor Voorsternaren. Naast het Voorster Nieuws worden er ook een aantal specials uitgebracht, zoals Voorster Voorjaar, Modekrant, Voorster Zomer, Klompenkrant en het chequeboekje.

VOORSTER NIEUWS
DÉ KRANT VOOR DE GEMEENTE VOORST, DE HOVEN, EMPE EN WELSUM

DE TUINEN VAN BOSCH

UNIEK BIJ DETUINENVANBOSCH **MOODBOARD MAKER**

Het maken van een moodboard is een goede eerste stap bij het bepalen van de sfeer van uw droomtuin. Beelden zeggen immers vaak meer dan woorden

MAAK NU UW EIGEN MOODBOARD
OP WWW.DETUINENVANBOSCH.NL

**PRESENTATIES
TENTOONSTELLINGEN
ACTIVITEITEN**

GEMEENTE

VOORST200

NEGEN HISTORISCHE WEEKENDEN

oudheidkundige kring voorst

GEMEENTE VOORST SCHRIJFT GESCHIEDENIS 1818-2018

[WWW.OKVVOORST200.NL](http://www.okvvoorst200.nl)

GEMEENTE

VOORST200

PRESENTATIES
TENTOONSTELLINGEN
ACTIVITEITEN

JAARPROGRAMMA

DE VIERING VAN TWE EEUWEN GEMEENTE VOORST

Op 1 januari 1818 werd de eerste vergadering gehouden van de nieuwe gemeenteraad van de net gevormde gemeente Voorst. De kerspels Voorst, Wilp, Twello, Terwolde en Nijbroek waren samengevoegd tot een gemeente. Het bestuurlijk centrum van alle kerspels was al eerder verschoven naar Twello en vanzelfsprekend werden de vergaderingen van de nieuwe gemeenteraad daar gehouden en wel in het etablissement van Jan Willem van Enter aan de Dorpsstraat.

Rondom de dorpskerk en hotel Van Enter - nu Swinkels - een historische plek dus, wordt het 200-jarig bestaan van de gemeente samen met alle inwoners gevierd op 1 januari.

Het thema van die feestdag is "Nu en Verbinding" en het wordt een gezellig feest voor alle inwoners van de gemeente Voorst: van en door mensen en met name door kinderen.

In aansluiting daarop organiseert Oudheidkundige Kring Voorst een reeks van festiviteiten die het hele jaar gaan duren. Wat gaan we doen? Het jubileum wordt gevierd met negen historische weekenden, steeds in een andere kern van de gemeente Voorst. Elke maand is er een weekend met eigen presentaties, tentoonstellingen en andere activiteiten. Het jubileumjaar wordt besloten met de presentatie van een boek.

Elk weekend bestaat om te beginnen uit een openingsavond met een presentatie, een film of discussie. De periode 1818-2018 staat daarin centraal. Daarna volgen twee dagen met een grote fototentoonstelling,

een wandel- of fietstocht langs kenmerkende objecten uit de laatste 200 jaar en tal van andere activiteiten. Er is volop gelegenheid om te reageren, vragen te stellen en mee te praten over wat u te zien en te horen krijgt. Bijvoorbeeld op de historische zeepkist waar anekdotes en wetenswaardigheden worden verteld.

Al vast in de stemming raken? Op de volgende pagina's van deze speciale krant komen alle kernen kort aan bod en kunt u in volgelvlucht zien wat er de afgelopen 200 jaar zoal is gebeurd.

Bewaar deze krant! We zien u graag in de negen historische weekenden in 2018!

LANCERING VOORST 200
GEMEENTELIJKE FEESTDAG
1 JANUARI 2018
ROND DE DORPSKERK VAN
TWELLO

De eerste burgemeester Philip Pelgrim Everts (1783-1843) en het eerste gemeentehuis gebouwd in 1859.

IEDEREEN IS VAN HARTE WELKOM!

GEMEENTE VOORST SCHRIJFT GESCHIEDENIS 1818-2018

oudheidkundige kring voorst

www.okvvoorst200.nl

GEMEENTE VOORST SCHRIJFT GESCHIEDENIS 1818-2018

Schaatsen op de Wieërd
rond het jaar 1900.

UITNODIGING

VOORST200

KLARENBEEK

23, 24 EN 25 FEBRUARI
IN RESTAURANT PIJNAPPEL EN
HET MFC

KLARENBEEK, BRUISENDE KERN BIJ DE KOPERMOLEN

LEEG LAND

In 1818 bestond het dorp Klarenbeek nog niet. Het land was leeg. Een paar doorgaande zandwegen doorkruisten het gebied. Ze waren 's winters onbegaanbaar door de modder. Van Deventer kwam de weg langs de Gietelse Brouwerij naar de Woeste Hoeve, nu de Hoofdweg, verderop Klarenbeekseweg. Van Appen liep een weg door het veld naar de Til (nu de Postweg) en van Voorst kwam de 'Houthuizenstraat' over de Hessenbrug, langs de Zweep richting Beekbergen. Hier en daar stonden wat huizen, de meeste nog langs de Oudhuizerstraat, aan de Til en op de Dalk. Een enkele smid en een timmerman, een schoolje in een woonhuis of bakhuis misschien. Dat was het. Een klein deel van het land was ontgonnen in bouw-, hooi- of weiland, het merendeel was woeste grond. Het was een sompig land met heide en struiken.

Een echte naam had het niet. De omgeving werd toentertijd aangeduid met het Achterveld (aan de Apeldoornse kant), op de Til of bij de Zweep. De naam Klarenbeek werd sporadisch genoemd en was hoofdzakelijk verbonden aan de kopermolen van Krepel. Die stond daar, midden in het lege land. Hij zou het begin gaan vormen van het dorp zoals dat later ontstond.

HOE HET ER TOEN UIT ZAG

Nog zien hoe het er uitzag? Ga op het perron van het station Klarenbeek staan, sluit de ogen half en kijk in de richting van het dorp... Je ziet het begin van Klarenbeek. Voor je loopt de zandweg van Deventer naar Loenen. Dan iets naar rechts, helemaal in de verte, de grens met de gemeente Apeldoorn en de hoog oprijzende bomen van het oerbos, het Beekbergerwoud. Wat dichterbij de boerderij 'de Ruimer' op de Dalk. En nog dichterbij de uitgestrekte hei van het Gietelse Veld, nu allemaal grasland. Dan naar links. Bij de bomen loopt nog de grens tussen de woeste gronden van de Appense en Gietelse Marke. Volg je in gedachten de bosrand, dan kom je vanzelf op de Dalk. Ten slotte, verder naar achteren, waar nu de spits van

de kerktoeren zichtbaar is, de kopermolen van Krepel met de beek en de molenwijer De Wieërd. Dat was het ..., de rest van het dorp is nieuw, van de laatste 200 jaar.

ONTWIKKELING

Vanaf 1818 ging het snel net als in de rest van Nederland. De Appense en Gietelse marken werden opgeheven. De woeste gronden kwamen tot ontwikkeling. In 1831 kwam de eerste echte school, de kopermolen groeide uit tot een van de grootste van Nederland en zorgde voor veel werkgelegenheid. De welvaart steeg en geleidelijk vestigden zich bewoners en ondernemers in een lang lint van huizen langs de doorgaande weg. Kort voor 1860 werd die verhard met grint. Veel wat kwam is nu nog te zien: het landbouwgebied met de latere schaalvergroting, kerkgebouwen, bakkers, kruideniers, cafés, scholen en boerenleenbanken. Muziek- en zangverenigingen, voetbalclubs, een landbouwcoöperatie en een Oranjevereniging. Soms van elk één, maar vaak van alles twee of meer: één voor het protestantse en één voor het katholieke deel van de bevolking.

De lintbebouwing, met uitkijkjes naar het achterliggende oude land, werd na de oorlog uitgebreid met twee woonkernen, een in het Voorster en een in het Apeldoornse deel.

Fabrikant Johannes Richardus Krepel, 1793-1865.

MENSENWERK

Klarenbeek ontstond als een dorp van persoonlijk initiatief en samenwerking. Onmiskenbaar is de rol van de fabrikantenfamilie Krepel. Met de kopermolen die later uitgroeide tot een fabriek van sigarenkistjes en deuren. En met de initiatieven op het gebied van landbouw en bosbouw. Het gaf de start aan het geleidelijk ontstaan van het dorp. Zo kwamen de katholieke kerk en school met rechtstreekse bemoeienis en geld van de familie Krepel tot stand. Maar die rol gold ook voor anderen. Of het nu ging om de initiatieven van Barend van Spreekens, Adrie van der Sluis, Johan Buitenhuis, pastoor Niesink of

dokter Blok. Allemaal droegen ze hun steentje bij. De tweedeling tussen de twee gemeentes en die tussen katholiek en protestant zal daar niet altijd bij hebben geholpen. Misschien werd het initiatief er ook wel door aangewakkerd. Zo was er rond 1860 nog geen protestantse kerk en waren de wegen te slecht om 's winters naar Beekbergen te gaan. De Beekbergse dominee Buijtdijk vatte toen geleidelijk het plan op om in het Achterveld een hulpkerkje te bouwen. Hij 'dacht er óók aan dat voor eenige jaren in het naburige Klarenbeek eene Roomsche kerk werd gebouwd. Hij gunde wel gaarne aan de Roomsche plaatsgenooten de vrije uitoe-

fening van hunnen godsdienst, maar het wilde er bij hem niet in dat zijne eigene geloofsgenooten onverzorgd bleven'.

Sinds ongeveer 1990 zijn alle krachten gebundeld, verenigingen gefuseerd, nieuwe ideeën tot stand gebracht: de vlindertuin, het herfentkamp, de oecumenische begraafplaats, nieuwbouw, het medisch centrum, het MFC en recent het Boshuis. Te veel om op te noemen.

Het persoonlijk initiatief en de samenwerking zijn gebleven. Dat is Klarenbeek. Soms misschien een tikje dorps en eigenwijs, zo van 'daar hebben we anderen niet voor nodig', maar uiteindelijk komt het er wel.

Advertentie E. Krepel, 1916.

+++ De PLAATSELYKE BESTUREN van FOORST en APELDOORN sullen op Woensdag den 23sten September 1829, des voormiddags ten 10 ure, aan de Gietelse Brouwerij, onder Voorst, aan den miestaannemenden, en onder nadere approbatie van Hun Edel Groot Achtbare Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie Gelderland, publiek Aandesteden: het BOUWEN eener geheel NIEUWE SCHOOL en SCHOOLMEESTERS WONING, met al de daartoe benodigde MATERIALEN, zullede geplaatst worden bij den Til, onder Beekbergen, en de aanwijzing van den Grond, op welken het Gebouw moet worden gesticht, geschieden door HENDRIK DE GROOT, wonende aan den Til, terwijl de Conditien en Bestek ter Secretarissen te Twello en te Apeldoorn in tijds ter lezing sullen liggen.

1829

Bezoekt de KERMIS te Klarenbeek op Donderdag 24 Aug. a.s. t.m. Zondag 27 Aug. Vele Kermisvermakelikheden aanwezig, w.o. de ZWEEFMOLEN van H. Fokkens.

1944

DE VECHT, KRUISPUNT AAN DE WETERING

UITNODIGING

VOORST200

DE VECHT

30 EN 31 MAART
EN 2 APRIL

IN CAFÉ EN ZALENCESTRUM
DE GROOT EN IN DORPSHUIS OP
DEN TOEGA

De RK-kerk en school rond 1930.

Een boer aan de Avervoordesweg toont trots zijn stier omstreeks 1938.

Hoewel de Vecht zich tot een zelfstandig dorp heeft ontwikkeld moet men het toch op de kaart zoeken in dat deel dat met Terwolde wordt aangegeven. Waar het dorp zijn naam De Vecht aan ontleent is niet bekend. Vecht betekent snel stromend. Dit deel van Terwolde was een laagliggend gebied waar men geen snel stromende watertjes mag verwachten. In dit geval wordt De Vecht daarom wel een migratiennaam genoemd. Hoe die hier gekomen is blijft een vraag.

waterloop, in dit geval de wetering. De boerderij wordt al in 1459 genoemd. Het Avervoorde was vroeger een leen van de St. Lebuïnuskerk in Deventer. Het Avervoorde is een monumentaal pand zonder historische omgeving. De kolken die bij de boerderij hoorden zijn gedempt. Het bijbehorende bos en een gedeelte van de laan zijn geroid. Een grote notenboom bij de boerderij werd gekapt om er geweerkolven van te maken.

Een ander hoog deel was de Pol aan de Bekendijk. Hier liggen een aantal oude boerderijen met de naam Pol, o.a. de Pol, de Terwoldse Pol, Potgieterspol. Nog een boerderij met een zeer respectabele leeftijd is de Lochem.

ONTWIKKELING

Het huidige dorp begon zijn eigenlijke ontwikkeling in de tweede helft van de 19e eeuw. Door de verbeterde waterhuishouding bestond de mogelijkheid om landbouw te beoefenen. Er ontstond hier een gemeenschap van overwegend katholieken en gereformeerden. In 1912 werd de Anthoniusvereniging opgericht. Deze vereniging stelde in 1919 kapelaan Boelens aan als bouwpastoor met het

doel een kerk te bouwen voor de katholieke gemeenschap. In 1921 werd deze kerk, de St. Anthoniuskerk, in gebruik genomen. Heden is de kerk niet meer als zodanig in gebruik.

Aan de Avervoordesweg werd een gereformeerde kerk gebouwd, geïnstitueerd in 1891. Er kwam een openbare school, maar ook een christelijke school en een katholieke. Er kwamen winkels die weer verdwenen. Zo ontstond rond de oude boerderij - tapperij De Vecht, een dorp met een middenstand, maar ook met een zeer belangrijk verenigingsleven. De tapperij lag op een belangrijk kruispunt. Via de Broeklanderweg en Beemterweg die hier aansluiting vonden op de Beentjesweg gingen de landbouwers met hun producten naar de markt in Deventer. Belangrijk waren de veemarkten, de pluimvee- en eiermarkten en niet te vergeten de botermarkt. Veel vreugde beleefden de passanten dan ook van de aanleg van de brug over de wetering in 1822.

De kern de Vecht ligt in een mooi open landschap dat veel weg heeft van een polder zoals Nijbroek.

1875

1933

MOERAS

Wanneer we het gebied bekijken dan zien we dat het deel uitmaakte van een langgerekt moerassig gebied ten westen van de IJssel. Het landschap ten zuiden en zuidwesten van Nijbroek, waar De Vecht toe behoort, heeft grotendeels dezelfde ontwikkeling meegemaakt als bij de ontginning van Nijbroek. Rechte wegen, denk maar aan de Beentjesweg, en rechte waterlopen. Bewoning was niet mogelijk behalve op enkele kleine verhogingen in het landschap: kleine dekzandruggetjes.

Een heel oude bewoonbare plaats was het Avervoorde. Aver (over) de voorde, voorde een doorgang in een

Café de Groot in 1983.

Avervoorde in 1984.

Boerderij de Beukelaar in 1986.
Rechts een voetbalteam van
S.V. Teuge in 1956.

TEUGE, ZWAAN MET METALEN VLEUGELS

“Het Teugse goed de Beukelaar werd gesticht in een gebied dat - blijkens een schenking van goederen aan de Utrechtse St. Maartenskerk - waarschijnlijk al in het jaar 838 gekend werd als de villa of buurschap Sulvenda. Deze naam is van Germaanse oorsprong en had - evenals de naam van het naburige Woudhuis te Apeldoorn - de betekenis van ‘een huis (sale, sele) in het woud.’ Aldus mr. J.H. Hermsen, erelid van de Oudheidkundige Kring Voorst, in het boekje “Aan de Wieg van Teuge” waarin hij de geschiedenis beschrijft van De Beukelaar aan de Rijksstraatweg. Hermsen meldt verder: “De stichting van de Beukelaar (in 1493 al vermeld als Boeckeler) is een belangrijk onderdeel geweest van het ontstaan van de tegenwoordige buurschap Teuge. Het goed werd gesticht toen het gebied nog grotendeels in ontginning was.” Het buurschapsgebied van Silvolde strekte zich vanouds uit tot de grens

met Apeldoorn in het westen, met Wilp in het zuiden, de Hondsrift bij Twello in het oosten en de grens met Terwolde in het noorden. De Beukelaar lag vrijwel in het hart van dit gebied. Hoewel Teuge door de gemeente als dorp wordt aangemerkt, zijn er geen duidelijke grenzen vastgelegd.

BELANGRIJKE SPLITSING

De wegen door Teuge werden al vanaf de 15e eeuw gebruikt door handelslieden. Ze waren onderdeel van de zogenaamde hessen- en hanzewegen. Blijkbaar heeft Teuge op een belangrijke splitsing van hessenwegen gelegen. Een zuidelijk tak van de hessenweg liep over Duistervoorde naar de (Oude) IJssel tegenover Epse. De noordelijke tak liep iets noordelijker dan de huidige Rijksstraatweg langs waar nu het vliegveld ligt in de richting van De Parkelaar, Cruysvoorde en Het Hunderen en van daar in noordoostelijke richting naar Het Melkleen aan de IJssel, waar later een veerverbinding was.

Herberg De Zwaan (nu woonhuis) en zijn voorgangers zijn steeds een belangrijke pleisterplaats geweest voor haar passanten.

OUDE DORPSKERN

Het grondgebied van Teuge heeft van oudsher een agrarische bestemming. Aanvankelijk waren er veel boerderijen met gemengd bedrijf, die zich daarna steeds meer specialiseerden in melkveehouderij en tuinbouw. Oorspronkelijk lag de dorpskern van Teuge bijna bij de gemeentegrens met Apeldoorn, begrensd door de molen van Golstein (later Fikse) en de Groote Wetering bij de Stationsweg. Hier stond de lagere school, die daar - volgens afspraak met de gemeente Apeldoorn - in 1859 werd gebouwd voor kinderen uit Teuge en het oostelijk deel van Apeldoorn. Verder vond je er bakkers, een slager, een schoenmaker, kruideniers, schilders en eiervverzamelaars. Een kapper en winkels met huishoudelijke artikelen

en textielproducten ontbraken niet. Ook het postkantoor (later Rabobank) en een kerkje stonden in deze dorpskern.

VLIEGVELD

In 1936 werd Vliegveld Teuge gesticht. In de Tweede Wereldoorlog werd het in het geheim omgevormd tot een militair vliegveld. Daarvoor werd er ook een militair kamp gerealiseerd in bunkers met dikke muren die leken op boerderijen. Tot een operationeel (jacht)vliegveld is het echter nooit gekomen. De huidige luchthaven telt naast twee restaurants veel bedrijven die een link hebben met de luchtvaart. Van luchtfotografie tot vliegtuigonderhoud, van rondvluchten tot en met de MAF die met vliegtuigen vanuit een christelijke geloofsovertuiging mensen in arme, afgelegen gebieden bereikbaar maakt voor hulp.

MOLUKKERS

Begin jaren vijftig werden er in de gebouwen van het voormalige militaire kamp, dat zich uitstrekte aan beide zijden van de Rijksstraatweg, ongeveer 400 Molukkers ondergebracht. Zij kwamen naar Nederland na de beëindiging van het Nederlandse bestuur over Nederlands-Indië. Veel Zuid-Molukkers die beroepssoldaat waren in het Koninklijk Nederlandsch-Indisch Leger werden toen - met een tijdelijke optie - door de overheid naar Nederland gebracht. In ‘Woonoord Teuge’ bevonden zich ook een kerkzaal en een lagere school. De verhouding met de (om)wonende Teugenaren was prima en de Molukkers voetbalen ook mee bij Sportclub Teuge.

NIEUW DORP

Midden jaren vijftig werd de Blériotstraat aangelegd, waarop ook ongeveer twintig woningen voor Molukse gezinnen werden gebouwd. Omdat er echter in Twello meer woningen beschikbaar kwamen voor deze groep werden de woningen bestemd voor personen die een binding hadden met Teuge. Daar kwam ook een school, een postagentschap, het gymnastieklokaal, sportvelden en jeugdsoos Peco en kwamen er op het vliegveld steeds meer activiteiten. Daarnaast verdwenen steeds meer winkels en bedrijven uit de oude dorpskern en zo nam de nieuwe dorpskern geruisloos de plaats van de oude in.

Teuge heeft al meer dan 100 jaar een bloeiende belangenvereniging, Algemeen Belang Teuge, die ten doel heeft de leefbaarheid in Teuge te bevorderen en een bijdrage te leveren aan het realiseren van een goed woon- en werkklimaat. Er is een dorps huis met allerlei activiteiten in het complex van de bloeiende sportvereniging Sportclub Teuge. Ook heeft Teuge een tennisclub en klootschietvereniging. De jongerenclub PECO, die o.a. ook jaarlijks een spelweek voor de schooljeugd en het jaarlijkse dorpsfeest organiseert, neemt een belangrijke plek in de Teugse samenleving in.

Vliegveld Teuge gefotografeerd door Jacqueline Midavaine eind 1979.

In TEUGE kunnen vanaf heden
honderd
Vrachtauto's
(Kipwagens)
in bedrijf genomen worden. Aan te melden bij
FIRMA NATIONALE WEGENBOUW in Teuge,
Café De Zwaan.
Bevoegdheid Teuge.

In Teuge werden nu schort
honderd
Lastkrachtwagen
(Kipwagens)
ingeset. Zie melden bij FIRMA NATIONALE
WEGENBOUW in Teuge, Café De Zwaan.
Bevoegdheid Teuge.

1940

Bestuurder gewond
**Reclametoestel stort
neer in roggeveld**
APELDOORN — Vrijdagnmiddag is
bij Apeldoorn tegenover de Sint Jo-
sechtliching ongeveer tweehonderd me-
ter van de verkersweg een vliegtuig
van een reclameonderneming in een
roggeveld neergestort. De bestuurder,
de 22-jarige W. Ekels, liep een zware
hersenschudding op. Het vliegtuig een
Tigermotb-tweedecker dat van Teuge
was opgestegen had met een reclame-
net een rondvlucht gemaakt over Apel-
doorn. Plotseling verloor het snel hoog-
te, scheurde over enige hoogspannings-
kabels en sloeg tegen de grond.

1961

UITNODIGING

VOORST200

STEENENKAMER

21 EN 22 APRIL

BIJ TEN KATE AAN DE MEESTER VAN MARLESTRAAT

Hoog water op de Steenkamer in 1926.

De tuinderijen in de jaren zestig.

STEENENKAMER, KERN VAN STOERE TUINDERS

Steenenkamer behoorde in de late Middeleeuwen samen met De Worp, Mars en Stadsland tot een groot eiland dat gelegen was tussen beddingen van een meanderende IJssel. Steenkamer ontleent haar naam aan de noordelijke doorgang in de landweer, die beschermd werd door een stenen huis dat hier in 1397 werd gebouwd. Hoewel de landweer als bescherming voor de Deventer stadsweiden diende, behoorde het gebied in de 14e eeuw bestuurlijk tot het kerspel Wilp. De strijd tussen de bisschop van Utrecht (het Oversticht) en de hertog van Gelre, alsmede de oude loop van de IJssel, zijn hoogstwaarschijnlijk de oorzaak dat

Steenenkamer als een enclave in de gemeente Voorst ligt. Het erve en goed "De Steenkamer" of "Buitenhuisgoed" vinden we in het jaar 1504 al vermeld. Uit een akte van 1545 blijkt, dat het een landgoed was, met heide, weiden en houtgewas. Bij concordaat van 17 mei 1724 werd aan burgemeester L. Nilant, Steenkamer in erfpacht uitgegeven.

TUINBOUWGEBIED

Steenenkamer is in de 18e eeuw tot ontwikkeling gekomen als tuinbouwgebied voor de kweek van allerlei verse producten, die geleverd werden aan de bevolking van Deventer.

De rivierkleiafzettingen en de relatief hoge ligging met een goede afwatering, maakten de grond hiervoor geschikt. De tuinbouwgronden lagen aanvankelijk buitendijks, waarbij de oude loop van de IJssel de natuurlijke grens van het gebied vormde. Later werd een (zomer)dijk om de Steenkamer gelegd. In Steenkamer zien we de typische tuinderverkaveling van rechte straatjes waartussen de tuinen liggen, nog grotendeels in haar oorspronkelijke vorm.

RUIM SCHOOTVELD

Tijdens het beleg van 1813 - 1814 hebben de Fransen Steenkamer met de grond gelijk gemaakt, ten einde een ruim schootveld te kunnen verkrijgen. Alle bebouwing dateert dus van na 1814.

In 1881 verkocht de weduwe van de laatste eigenaar, B.A.L. de Gruijter Bols, een aantal eigendommen waaronder de Steenkamer. Veel percelen, al of niet met opstal, waren toen al in pacht gegeven aan tuinders uit Wilp. Op donderdag 15 september 1881 vond door Mr. H. Houck, notaris te Deventer de publieke verkoping van Steenkamer plaats. De totale opbrengst bedroeg f 39.800,00. Het oude gebied van de Steenkamer werd begrensd door de Wilpse Dijk, de dijk langs de Ziele, de (oude) rijksweg Apeldoorn-Deventer, thans de huidige Twelloseweg, en de Bol-

werksweg. Als gevolg van de bouw van de Wilhelminabrug en de aanleg van de toegangsweg naar de brug in 1938, is Steenkamer in twee stukken verdeeld. Langs Steenkamer liep de belangrijke uit Holland komende doorgaande weg, die via de toenmalige schipbrug toegang gaf tot Deventer. In 1817 is dit een straatweg geworden.

Het is niet verwonderlijk dat nabij de schipbrug diverse herbergen gesitueerd waren, om de uit het westen aangekomen reizigers onderdak te verschaffen, ingeval de stadspoorten al gesloten waren. Waar nu het bowlingcentrum staat, lag toen een herberg genaamd "De Dood", die evenals andere herbergen de reizigers opving, voordat zij Deventer bereikten.

WATERSNOOD 1926

De watersnoodramp van 1926 had voor Steenkamer grote gevolgen. Nadat in de vroege ochtend van 5 januari de dijk doorgebroken was, steeg het water onrustbarend hoog in de huizen. Veel bewoners woonden tijdelijk op de bovenverdieping van hun huis. Grote gaten waren geslagen in de vluchtdijk naar de winterdijk. Paden en wegen waren op verschillende plaatsen ondergraven, verwoest en onbegaanbaar geworden. Tuinen werden vernield door militairen bij hun pogingen om het water te keren, dit zonder toestem-

ming van de eigenaren of huurders. In zo goed als alle huizen was het water binnengedrongen, zodat deze verlaten moesten worden.

HANDEN INEEN

Voor veel bewoners was de maat vol. Een buurtvereniging werd opgericht en pleitte namens de bewoners van Steenkamer voor het aanleggen van een dijk om de overlast van het hoge water te beperken. Na besprekingen met de burgemeester van de gemeente Voorst heeft een groot aantal arbeiders onder toezicht van een opzichter de straten en tuinen weer in behoorlijke staat gebracht. In 1927 werden de wegen verhard met steenslag en daarna met grind bestrooid. De dijk werd in 1931 aangepast. Het gebied lag in de oorlogsjaren helaas weer in de vuurlinie.

De eeuwenlange dynamiek van de rivier en de menselijke inspanning om die aan banden te leggen, en de recentere dynamiek van het wegverkeer hebben de Steenkamer haar bijzondere vorm gegeven. Steenkamer, voor velen onbekend, is hoe dan ook voor de bewoners een 'stukje paradijs op aarde', schrijft men in het boek ter gelegenheid van het 75-jarig jubileum van de buurtvereniging. Een buurtvereniging die ook nu nog als ruim 90-jarige springlevend is.

Bakker aan huis bij Johanna Kraaijenzank-van de Wal in de Warmoezenierstraat.

Deventer 7 Junij. Gisteren avond is op de Steenkamer bij de Worp een houten loods met twee woningen, welke beiden bewoond waren, totaal afgebrand. Toen men uit een der woningen het beddegoed haalde en dat op den grond wierp, viel er tot ieders verwondering een kind van drie jaren uit, hetwelk men eenige uren vroeger ter ruste gelegd en waaraan men niet gedacht had. Overigens is van den inhoudel niets gered. Alleen het gebouw is tegen brandschade verzekerd. Naar men zegt is de brand ontstaan, doordien de kinderen met lucifers gespeeld hadden.

1874

Vermist een roeiboort, bovenlandsch formaat. Die aanwijzing doet, zal goed beloond worden.
L. VAN DER WAL,
Steenenkamer bij Deventer.

1886

Vanwege de „Deventer IJclub” is gisteren een hardrijderij gehouden door mannen uit Deventer en van de Steenkamer. Den Ien prijs (f 30) behaalde W. Grooters, den 2e (f 15) H. Grooters, beiden van de Steenkamer en den 3e (f 5) L. Tiethof te Deventer. Uit Deventer wordt van 11 Dec. 's namiddags 3.30 gemeld: De IJssel is sedert hedenmorgen 8 uur nog 1 o.M. gewassen. De rivier is over een derde harer breedte met drijfijls bedekt. De stoomvaart is geheel gestaakt.

1890

BUSSLOO, KERK BIJ EEN LANDGOED

UITNODIGING

VOORST200

BUSSLOO

25, 26 EN 27 MEI

IN DE KERK VAN BUSSLOO

De kerk van Bussloo met de begraafplaats circa 1960. Inzet: de pastorie van Bussloo in 2016.

Een van de weinige foto's van huis Bussloo circa 1895.

De kerk van Bussloo is precies even oud als de gemeente Voorst. Eind 18e eeuw kwam Bussloo in bezit van Hendrik Willem baron Van Wijnbergen. Die was in 1775 gehuwd met Theodora Oliviera van Dorth, die het huis Bussloo in 1791 erfde van haar oom Gerrit van Dorth. Hun zoon Johannes Wilhelmus Aloysius baron Van Wijnbergen stichtte in 1818 op een deel van zijn Busslose landgoed de aan St. Martinus gewijde RK-kerk. Daarmee legde Van Wijnbergen de grondslag voor de RK-parochie van Bussloo.

DUISTERVOORDE

Daar was een lange geschiedenis aan voorafgegaan. Met de Hervorming in de 16de eeuw verdween het katholicisme officieel tot 1798 uit het openbare leven van Voorst. De RK-godsdiens mocht niet meer openlijk worden uitgeoefend. De Voorster kerk werd beschikbaar gesteld voor de hervormde eredienst, onderwijs werd geprotestantiseerd en katholiek onderwijs werd verboden. Niet-hervormden werden op den duur uitgesloten van alle openbare functies. Niettemin bleef een deel van de Voorster bevolking tegen de verdrukking in de roomse religie trouw. Dat was een direct gevolg van enkele katholieke steunpunten in Voorst en omgeving. Al vrij snel opereerden missiepaters vanuit zogenoemde 'staties' (vaste standplaatsen). In veel gevallen fungeerden adellijke huizen als statie. Vanuit Duistervoorde bedienden de missiepaters ook het kerspel van Voorst. Daar waren twee katholieke steunpunten: Nijenbeek en het Huis ter Loo of Bussloo onder Gietelo. Van verstrekkende

betekenis was de schuilkerk van het Huis Bussloo in de buurschap Gietelo. Het huis werd omstreeks 1651 gebouwd door de rooms gebleven jonker Diederik (Derk) van Dorth en diens vrouw Anna Sophia Krijt. Derk van Dorth en zijn nazaten stelden hun huis beschikbaar voor het houden van roomse erediensten en boden onderdak aan geestelijken.

BYZANTIJS

De kerk uit 1818 werd gebouwd volgens bouwvoorschriften van Rijks-waterstaat. Voor wat betreft het exterieur moest de baron zich houden aan de tamelijk strenge voorschriften van Koning Willem I maar hij kon in het interieur zijn persoonlijke voorkeur tot uiting laten komen. Dat leidde tot een welhaast Byzantijns interieur. De kerk werd een kerk zoals er voor de Romaanse stijl werd gebouwd. Acht zware zuilen ondersteunen de dakconstructie. Ze hebben een eenvoudig basement, een gladde zuil en een spiraalvormige kapiteelversiering die als ionisch te boek staat. Het middenschip heeft een zogenaamd tongewelf en is van rijke schilderingen voorzien, net als de draagbalken. Het oorspronkelijke altaar werd geschonken door de moeder van de eerste pastoor. Het is spoorloos verdwenen. Een monumentaal altaar dat maar net onder het plafond van het priesterkoor paste kwam er voor in de plaats. Een eeuwenoud altaar, afkomstig uit een kerk in Didam, dat qua stijl prima in de kerk van de baron paste.

Vlak naast de kerk werd de Heer Wijnbergenshofstee gebouwd: een grote boerderij ten behoeve van de koster en met een zijkamer voor de

dienstdoende priesters uit Duistervoorde. In 1835 liet baron Van Wijnbergen ten zuiden van de kerk het kerkhof aanleggen en in 1846 liet hij ten noorden van de kerk een pastorie bouwen. In hetzelfde jaar schonk de baron een door de Deventer orgelbouwer C.F. Naber gebouwd kerkorgel.

ZELFSTANDIGE STATIE

Aanvankelijk was de Busslose kerk een bijkerk van de statie Duistervoorde. Op 9 december 1846 kwam in die toestand verandering: Bussloo werd afgescheiden van Duistervoorde en verheven tot zelfstandige statie met een eigen pastoor. In 1855 werd deze statie een eigen parochie. De eerste pastoor was Albert Heijendaal. Op 11 oktober 1848 schonk baron Van Wijnbergen ten overstaan van notaris De Kruyff te Voorst de hem in eigendom toebehorende kerk, samen met de begraafplaats en de pastorie - "die hij uit hooge belangstelling voor de Godsdiens op zijn goederen heeft doen stichten" - aan de RK-gemeente van Bussloo. De geschonken goederen werden met een geschatte waarde van f 5000,- namens het Busslose kerkbestuur aanvaard door pastoor Albert Heijendaal, bakker-molenaar Gerrit Jan Belt uit Posterenk en landbouwer Gradus Zuijthoff.

Op zondag 13 juli 2014 is in de H. Martinuskerk te Bussloo, de laatste reguliere viering gehouden. Na afronding van de definitieve verkoop aan Elizen Vastgoed, wordt een allerlaatste dienst gehouden: een eucharistieviering om de 'onttrekking aan de eredienst' plechtig te markeren.

Luchtfoto van een stukje Bussloo circa 1950.

ERFHUIS.
De Notaris DE KRUYFF zal op
Woensdag den 9^{den} mei, op
den Huis Bussloo te Voorst, erf-
delwijze verkoopen:
Alrecht makende en andere kisten **MEE-
RELEN**, als: KAPSTUJ, ETAGERE, EET-
SPEEL, PENANT, WASCH- en NACHT-
TAFELS, STOELLEN met zitliggen, KLEED-
EREN- en LINNENKASTEN, een SCHRIJF-
TAFEL, SPIEGELS met spiegels en andere
lijsten, SCHILDERTUJEN, LAMPEN, weig-
vrije BEDDEN, MATRASSEN, IRKENS,
LEDIKANTEN, KAGGELS, MANGEL,
PORCELEN, AARDWERK, VERLAKT,
KOPSE-, TIN-, BLIK- en IJZERWERK.
Voorts 1 hooi **MERREPAARD**, BARGU-
CHETTE voor 6 personen, BOERENWAGENS,
PAARDENTUJEN, STALGEREEDSCHAP,
HAVERKIST, DOEL, STROO, enz. enz.
Alles daags te veeren te zien van 9-4 uur,
bijge betaling van 10 cent voor de algemeene
arsen, wat betreft hetgeen hiernaaf staat.
(654)

1873

R. K. KOSTSCHOOL.
Klein getal leerlingen.
BUSSLOO, (Wilp bij Deventer)
Adr. MES.
(61)

1887

WILP-DDH IN BUSSLOO.
In Bussloo (gem. Voorst) zal
a.s. Zondag een nieuw sportterrein
van de R.K. voetbalvereniging
CUPA in gebruik worden genomen.
Voor de erewedstrijd zijn uitgenodigd
Wilp en DDH, dat met de vol-
gende ploeg zal uitkomen: De
Wilde; v. Werven en Rutgers; v.
Wermerskerken, Kiezebrink en
Zimmer; De Graaf, Zimmer, Eltinga,
Kiezebrink en Sangers.

1949

**Burgemeester laat
bloot-foto weghalen**
NUNSPPEET — Burgemeester
Smith van Nunspeet heeft een foto
laten verwijderen uit de reizende expositie
Gelderland Persfoto 1983, die deze
week in het gemeentehuis wordt ge-
houden. Op de foto van het recrea-
tiestrand Bussloo staan enkele recrea-
nten bij een tjskar. Twee van hen zijn
bloot.

1984

Wij wensen u een historische 1e januari de gemeente Voorst 2018

Wist u dit?

Bouwdatum: 1859

Voormalig gemeentehuis, geheel witgepleisterd en ontworpen door architect H. van Harte uit Deventer. Van 1981 tot 2000 was in het pand het politiebureau gevestigd.

De buitenste twee traveeën zijn niet oorspronkelijk en in respectievelijk 1888 en 1921 tot stand gekomen. Centraal in de middenpartij bevindt zich de hoofdingang, die bereikt wordt via een monumentale bordestrap en bekroond is met het wapen van de gemeente Voorst. Het pand is verfraaid met neo-classicistische elementen en siersmeedwerk.

Expositie Henk Mulder

In Het oude Gemeentehuis is er op nieuwjaarsdag van 14.00 – 16.00 uur een expositie van de in Twello geboren kunstschilder Henk Mulder (www.henkmulder.com), die zijn galerie heeft aan de Oranjestraat 29 te Holten. Henk Mulder is op nieuwjaarsdag zelf aanwezig in Het oude Gemeentehuis tijdens de expositie.

Leuke Tip!

Het oude Gemeentehuis in Twello opent haar deuren op 1 januari 2018, speciaal voor u van 14.00 – 16.00 uur!

In de Gemeente Voorst wo

Ter gelegenheid van dit jubileum is er een speciale herdenkingsmunt als geschenk beschikbaar op 1 januari 2018 in Het oude Gemeentehuis. De tweede van komt! Wilt u graag een herdenkingsmunt in 1250 exemplaren beschikbaar

1 januari 2018, de dag dat
200 jaar bestaat!

Iedere bezoeker
ontvangt een luxe
verpakte handdoek van
het oude karakteristieke
Gemeentehuis te
Twello cadeau!

...wordt historie geschreven....

...denkingsmunt ontworpen en geslagen. Deze is voor u,
Gemeentehuis in Twello. Een unieke kans waar er geen
uw bezit krijgen? Wees er dan op tijd bij, er zijn slechts
...ar van deze Unieke uitgave!

Bent u straks in
het bezit van deze
unieke munt?

Kom 1 januari 2018 langs
in Het oude Gemeentehuis
te Twello en ontvang deze
munt als geschenk namens
Elizen Vastgoed!

Een echt bewaarexemplaar!

**200 jaar
Gemeente
Voorst**

Ter gelegenheid van dit jubileum is deze unieke
herdenkingsmunt ontworpen en geslagen.
Dit unieke bewaarexemplaar is géén wettelijk betaalmiddel.

**OP Slechts 1250
= exemplaren
OP beschikbaar!**

UITNODIGING

VOORST200

BUSSLOO

25, 26 EN 27 MEI
IN DE KERK VAN BUSSLOO

Rechts het volksfeest in 1916.
Inzet: theekoopel van
boerderij de Sluine.

WILP-ACHTERHOEK, DE VROLIJKE BENJAMIN

De natte heide- en broekgebieden in het westen van de gemeente Voorst waren aanvankelijk geen aantrekkelijke locaties om te gaan wonen. Dat wil niet zeggen dat dit gebied onbewoonbaar was. Op de hogere delen, langs de Zwarte Kolkstraat vinden we meerdere oude woonplekken.

EERSTE BOERDERIJEN

Het 18de eeuwse hallenhuis Nyhuis-Diepenveengut is een monument. Al in het jaar 1257 verkocht Erenboldus de Arde het goed Nyehus in Arde aan het klooster ter Hunnepe bij Deven-

ter. Er zijn meer boerderijen met een middeleeuwse oorsprong in dit gebied: de Vondelaar, Grote Keurhorst en de Elshof.

Er stond hier zelfs ooit een kapel, mogelijk ergens tussen Tienmorgen en de Leemsteeg. In 1376 wordt de kapel door Hubertus de Monte, bisschop van Rosse, uit naam van Bisschop Arnold van Utrecht, ingewijd.

ONTWIKKELING

Pas eind 19de eeuw raakte de naam Wilp-Achterhoek in zwang. Veel markgronden zijn in deze periode voor een prijke overgenomen door landgoedeigenaren en werden vanaf dat moment ontgonnen.

Na 1832 werd er een windkorenmolen gebouwd. Er stond een winkel met bakkerij. De winkel groeide uit tot café en er werden veilingen gehouden. In 1901 was Johannes Bosgoed, molenaarsknecht, de huurder. Rondom de molen groeide het dorp. De wieken van de molen zijn rond 1945 verdwenen. De molenstomp is in de loop der tijd verdwenen achter uitbreidingen. Tegenwoordig is het een mengvoederbedrijf. De familie Bosgoed opende naast de molen in 1978 restaurant Bosgoed.

Een andere eyecatcher van Wilp-Achterhoek is afvalverwerkingsbedrijf VAR, ofwel Attero. De historische boerderij de Sluine moest er voor wijken. Gelukkig is de theekoopel van de Sluine gered en staat nu centraal op het pleintje tegenover Bosgoed met in de verte het zicht op de bult van Attero.

LOLLEBROEK

Vanaf 1974 nam Carnavalsvereniging Lollebroek de organisatie van de lokale carnavalsoptocht over van Twello. De tegenwoordige route gaat

van Pampus naar Wilp, via de Lathmer naar Posterenk en Wilp-Achterhoek. In 2001 waren de wagens zo breed dat ze niet meer door de kleine straatjes van de Lathmer konden.

De naam Lollebroek lijkt een grappige zelfverzonnen naam, maar komt heel serieus voort uit de naam van de historische boerderij het Lollebroek aan de Vundelaarsweg. 'Lolle-' betekent 'olle/olde' dus oude; '-broek' is een dichtbegroeid, ontoegankelijk terrein.

Boerderij het Lollebroek aan de Vundelaarsweg in 1988.

Familie Mulder-Mentink van boerderij De Nieuwe Driehoek aan de Zwarte Kolkstraat zaagt een boomstam ten behoeve van de klompenmakerij in 1927.

VELDGEWASSEN

Achterhoek-Wilp.

Wegens brand zal op **Woensdag den 24 October a.s.**, om 1 uur, bij den heer Bosgoed te Achterhoek-Wilp, voor rekening van G. J. VAN DE VLEKKERT, A contant worden **verkocht**: verscheidene percelen suikerwurtels en knolrapen, verder 1 perceel gewaterde slieten en circa 2½ vtm eiken rijzen. Allen te zien op „Klein Vrijland“, aldaar.

1917

AANBESTEDING.

Namens de Heeren Gebr. Bleumink te Wilp, zal ondergeteekende op 6 Juli a.s. des avonds 7 uur in Café „Bosgoed“ te Wilp, trachten

aan te besteden:

het bouwen van een Landbouwerswoning te Wilp (achterhoek) met uitzondering van het rieten dak.

Bestek en teekening vanaf 1 Juli in genoemd Café ter inzage en a f 4,- per stel, restitutie f 2,-, vanaf dien datum verkrijgbaar bij F. G. HAVERKAMP, Architect.

1922

Aan de Openbare Lagere School te **WILP-ACHTERHOEK**, gemeente VOORST wordt tegen 27 Juli a.s. gevraagd een

tijdelijk ONDERWIJZER.

Stukken zoo spoedig mogelijk in te zenden aan den **BURGE-MEESTER** van VOORST te Twello.

1927

Biedt zich aan een **R.K. WERKSTER** voor 4 dagen per week. Brieven aan **Wed. A. HARMSSEN**, Achterhoek Wilp, E 24.

1947

De Kar was een tol en herberg langs de weg Apeldoorn-Zutphen. Het gehucht rondom ontstond pas na 1850. Links het café in 1950-1955.

POSTERENK, HISTORISCHE PITSTOP LANGS DE A1

UITNODIGING

VOORST200

BUSSL00

25, 26 EN 27 MEI

IN DE KERK VAN BUSSL00

Café Posterenk omstreeks 1930 aan de Iordensweg (toen nog Wilpseweg).

Vader Pijnappel met drie kinderen in de T-Ford in 1929.

De Posterenk behoort binnen de gemeente tot de oudere kampongningen en ligt net als Wilp-Achterhoek in een gebied van lage dekzandruggen die al vroeg werden bewoond. Als dorp kwam het echter pas vrij laat tot ontwikkeling.

CAFE DE POST AAN DE ENK

De Posterenk was in 1736 maar amper een buurtschap te noemen. Er stonden omstreeks die tijd slechts drie huizen: de boerenerven Ter Hinde aan de Grotenhuisweg, de Wilperhorst aan de Molenallee, en herberg De Post. Ter Hinde en de Wilperhorst bestaan in vernieuwde vorm nog steeds.

De Post is verdwenen. Het was een zeer oude herberg annex brouwerij, die stond tegenover erve Ter Hinde. Zijn naam dankte hij aan de grens-paal of -post, die hier ooit op de Enk stond: de post op de enk ofwel de Posterenk. Aan deze paal dankt nu de hele buurtschap nog haar naam. De grond bij de herberg stond in de 19e eeuw nog bekend als de Postakker: iets verder van de molen lag in 1736

nog een andere boerderij. Die lag ten zuiden van de enk en heette dan ook Suidenenge of kortweg de Snenge. Een bekende naam bij het huidige recreatiegebied.

RYPLICKERHOF

Iets voorbij de Post en Hinde lag tot in de 18de eeuw het Ryplickerhof, al in 1200 genoemd als een hof te Aarde. Van de 15de tot halverwege 17de eeuw was het een hof van het kapittel van Sint Marie te Utrecht. Het lag nabij het Grotenhuis, bij de A1.

De naam Arde verwijst naar de buurtschap en marke Aarde en Aardenbroek, wat al zeker sinds de 14de eeuw in de boeken staat. Deze marke besloeg een vrij groot gebied dat grofweg overeenkomt met de voormalige gemeente Wilp.

WILPERMOLEN

Al in 1360 stond er een standaard windkorenmolen in Wilp, dichtbij de dorpskern van Wilp, op de noordwesthoek van de kruising Rijksstraatweg-Molenallee. In de 17de eeuw stond er ook een herberg bij die

kruising. De Molenallee heette ook wel de weg naar het Aardenbroek.

Tot 1679 was de molen in bezit van de heren van Wilp, aansluitend werd de heer Willem Harmen van Broeckhuysen tot de Lathmer eigenaar, tevens ambtsjonker van Voorst. In 1720 werd de molen door brand beschadigd en raakte buiten gebruik. De familie van Broeckhuysen liet een nieuwe pel- en korenmolen bouwen een kilometer verderop, tussen Wilperhorst en herberg de Post. In 1760 werd ook deze molen geveld door brand en werd enkele jaren daarna herbouwd. Er kwam een muldershuis bij en een bakkerij. De molen is tot 1957 in bedrijf gebleven. Sindsdien is het in handen van de gemeente Voorst, en in beheer bij de Stichting Behoud Wilpermolen.

ONTWIKKELING

Na de komst van de Wilpermolen groeide Posterenk langzaam uit tot een klein dorp. Ten zuiden van het dorp werd tussen 1968 en 1977 recreatieplas Bussloo gegraven. Het zand werd gebruikt voor de aanleg van de A1. In 1978 is de plas opengesteld voor publiek en hij wordt tot op heden volop gebruikt als zwemplas en recreatiegebied met wandelrou-

tes, fietspaden, boerderijcampings, golfbaan en sauna. Posterenk is inmiddels uitgegroeid tot een levendige kern waarvan de fraai gerestoreerde Wilpermolen het middelpunt vormt.

1874

1927

1936

1949

Posterenk en de Wilpermolen in de zestiger jaren.

Het uitdiepen van de Terwoldse Wetering in 1937.

NIJBROEK, RECHT TUSSEN DE STRIEPEN

Nijbroek behoorde tot een langgerekt moerasgebied ten westen van de IJssel op de Veluwe, met slechts enkele bewoonde plaatsen. Een deel van deze woeste gronden behoorde tot de marke van Terwolde. Van het gebied ter grootte van 20.000 ha gaf Reinald II van Gelre in 1328 hiervan 1550 ha uit tot ontginnen. Op 25 april 1328 werd de akte tot ontginning bekrachtigd. Hierbij werd bepaald dat het te ontginnen gebied voortaan Nijbroek (nij is nieuw) zou heten. Het werd een afzonderlijk richterampt met eigen richter en schepenen. Een giftbrief van de graaf bepaalde dat de Nijbroekers vrije lieden waren die alleen de graaf dienden te erkennen. Uit de zinsnede van de ontginningsakte "Teneinde onze inkomsten en heerlijkheid te vergroten", blijkt duidelijk dat het gewin voorop stond.

ONTGINNINGSPERIKELN

Het eerste waar de ontginners mee te maken kregen was de instroom van water van de omliggende hogere gronden. De ontginning werd omringd door dijken. In het westen de Bekendijk en de Veluwsedijk waarvan een deel nu Vaassenseweg heet, in het noorden de Vloedijk, in het oosten de Zij - of Zeedijk en in het

zuiden de Kadijk. Nadeel was dat nu het water weer overlast bezorgde in het omringende gebied. De Terwoldenaren poogden daarop blijkbaar de dijken door te steken want in maart 1814 schrijft Ds. Exalto d'Almaras dat de Nijbroekers voorkomen hadden dat Terwoldenaren de Kadijk doorstaken.

De wijze van ontginnen is in grote delen van Nijbroek nog duidelijk te zien. De rechte wegen en waterlopen zijn nog van oudsher aanwezig. Het land was verdeeld in striepen, dit waren stukken land van 30 meter breed die liepen van Zeedijk tot Middendijk of van daar tot aan de Veluwse - en Bekendijk. In de Kadijk werd een sluisje aangebracht en in de Vloedijk werden twee sluisjes gebouwd. De sluisen hadden twee functies. In de eerste plaats werd hiermee de waterstand in de polder geregeld en ten tweede moesten ze instroming voorkomen.

MONNIKHUIZEN

Het in 1342 door Reinald de Tweede, inmiddels hertog, gestichte karmelietse klooster Monnikhuizen bij Arnhem kreeg grote bezittingen in Nijbroek. Uit het tijsboek van 1534 bleek veel land aan gestelijke instel-

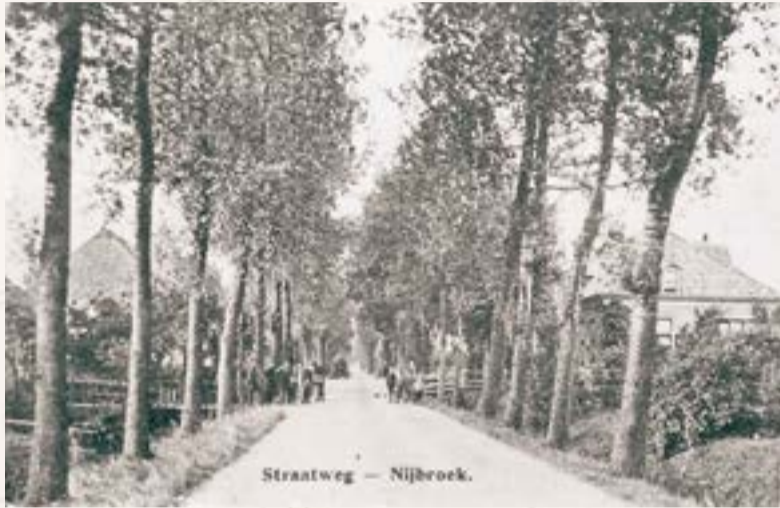
lingen en Deventer burgers te behoren. Hendrik van Egger van Kalkar, prior van het klooster Monnikhuizen was een bekwaam organisator en leider en heeft veel bijgedragen aan de beheersing van het water.

LANDELIJK

Een discussie over Nijbroek gaat nog steeds over de vraag of Nijbroek wel of geen stadsrechten heeft. Karel van Egmond, hertog van Gelre zou in 1501 bevestigen de 'privileges, vrijheden en stadsrechten' van Nijbroek. Het dorp heeft wel de basisvorm van een stad, maar heeft zich niet verder in die richting ontwikkeld. Het gebied rondom was te klein, en er was geen directe toegang tot transport van goederen over de rivier.

Van 1816 tot 1818 behoorden Terwolde en Welsum ook bij Nijbroek. Nijbroek, een agrarische gemeenschap, heeft zijn landelijke karakter behouden. De rechte wegen met populieren ademen nog rust uit.

Nijbroek heeft een eigen wapen. Volgens het register van de hoge raad van adel ziet het wapen er als volgt uit: Nijbroek, van zilver beladen met een opgaande zon, een hoop aarde waarop een schop, alles in natuurlijke kleuren.

Rechte akkers, rechte sloten en rechte wegen. De Middendijk in Nijbroek in 1910.

Kerk — Nijbroek.

Het centrum van Nijbroek rond 1918, met in de inzet de sluis in de Vloedijk.

UITNODIGING

VOORST200

NIJBROEK

29 EN 30 JUNI EN 1 JULI
IN DORPSHUIS DE AREND

In 1960 bewerkten de gebroeders Pannekoek hun land.

DEK HENGST.
Bij A. SCHRIJVER
te Nijbroek staat
een zwarte HENGST,
inlandsch ras, ter dek-
king beschikbaar.
Dekgeld f 6.

1887

MELKINRICHTING
„DE SIERKAN”
wenscht aan te besteden:
HET VERVOER DER
MELK UIT NIJBROEK.
Brieven in te leveren tot uiterst
Donderdagavond, om 7 uur, ten
kantore der Fabriek.
DE DIRECTEUR.

1925

Uitstel
Landbouwtentoonstelling
te NIJBROEK.
Wegens het heerschen van mond-
en klauwzeer, ook in de Gemeente
Voorst, is besloten de Landbouw-
tentoonstelling te Nijbroek niet dit
jaar te houden, maar in plaats
daarvan in 1912.
Namens de Regelingscommissie
wordt daarvan aan alle belang-
hebbenden en belangstellenden in
deze tentoonstelling door dezen
kennis gegeven.
Allen, die voorloopig de Rege-
lingscommissie financieel of moreel
steunden, op welke wijze dan ook,
wordt daarvoor hartelijk dank ge-
zegd.
De Secr. der Regelingscommissie,
R. KOERSELMAN.
Nijbroek, Juli 1911.

1911

UITNODIGING

VOORST200

TWELLO

31 AUGUSTUS EN 1 EN 2 SEPTEMBER

IN JUMBO BINNENDIJK

Kerk en spoorwegovergang gezien vanaf de Klokkenkampsweg, begin 1920.

Kruisvoorde in 1985.

TWELLO, OMARMED DOOR LANDGOEDEREN

Achter 't Holthuis werden begin deze eeuw sporen gevonden van kleine groepjes prehistorische boerderijen gebouwd vanaf 1500 voor Christus. Men vond naast paalsporen van boerderijen ook sporen van kleine overkapte werkplaatsen, opslagplaatsen voor graan, greppels, omheiningen, afvalkuilen en enkele waterputten. Duizend jaar later was deze bebouwing verdwenen. In 960 is er pas weer sprake van bewoning in Twello, bij Hunderen.

LANDGOEDEREN

De eerste boerderijen waren van hout en vaak gebouwd op een hoger gelegen droge plek. Nabijgelegen boerderijen vormden op den duur de buurschappen van Twello: het Holthuis, Schadewijk, Hunderen, Veldwijk en Duistervoorde. In 1298 stond er een kapel, want ze wordt genoemd als 'parochio Twello' in een rekening van de Utrechtse Sint Pietersproosdij. De huidige

dorpskerk, die deze kapel opvolgt, ligt precies in het midden tussen huis Duistervoorde en het Holthuis. Loo betekent bos, dus de naam Twello betekent zeer waarschijnlijk twee bossen. Het zullen niet exact dezelfde bossen zijn geweest als nu. Er is in de loop der tijd veel gekapt en bijgeplant. Hout was noodzakelijk voor de bouw van huizen, bereiding van eten en verwarming.

De oude hessenwegen van Teuge naar Deventer liepen niet dwars door het dorp langs de kerk maar juist met een ruime boog boven en onderlangs de dorpskern. De belangrijkste boerderijen nabij deze wegen groeiden uit tot landgoederen. Aan de Hundereenslaan en langs de Voordersteeg verfraaide de lokale adel vanaf de 17de eeuw hun landgoed tot buitenplaats. De boerderij of spijker werd omgracht, omgebouwd tot edelmannshuis en er werden geometrische lanenstelsels en tuinen aangelegd. Zo ontstonden het Wezeveld, de Parkeler en Kruisvoorde. In de 19de eeuw kochten ook rijke Deventernaren een landhuis, boerderij of spijker in Twello, om de steeds voller wordende stadsvesting te ontvluchten. Boerderij Renderink werd landhuis het Schol, boerderij Noordinck werd Grote Noordijk.

TWELLO 1832

Na de installatie van het eerste gemeentebestuur in 1818 was Twello zelf nog steeds een klein landelijk dorp gelegen rond een dorpskerk aan een brink, met een paar herbergen, boerderijen en enkele huizen voor ambachtslieden. Meest voorkomend beroep was landbouwer, maar ook herbergier, tolgaarder, schoenmaker, winkelier en molenaar stonden op de lijst. Rond de dorpskern stonden boerderijen als de Badijk, het Grotenhuis en het Witteveen. In Duistervoorde stond sinds de middeleeuwen een houten standermolen genaamd Havekes Mölle. De dorpskerk werd protestants na de reformatie, huis Duistervoorde diende als katholieke schuilkerk, tot men begin 1800 naast huis Duistervoorde weer een katholieke kerkje durfde te bouwen.

GROEISPURT

Twello telde in 1849 slechts 1757 inwoners. Dat was kleiner dan het dorp Voorst, met dan 2288 inwoners. Na de bouw van het eerste gemeentehuis in Twello in 1859 en de aanleg van het spoor in 1887, veranderden echter de verhoudingen. Landgoederen werden verkaveld en verkocht en er werden huizen bijgebouwd, aanvankelijk langs de Duistervoord-

seweg. Klompenmakers groeiden uit tot kleine fabriekjes, zoals die van Veldhoen en Tesko. Langs de Rijksstraatweg, aangelegd in de Franse tijd, werden nieuwe landhuizen gebouwd zoals de Flierkamp. De eerste Rijkslagere Landbouwschool van Gelderland werd in Twello neergezet. Vanwege de toename van veeteelt in de regio, vestigden zich vanaf 1900 slachterijen en vleesverwerkende bedrijven in Twello. De Twellose Exportslachterij uit de jaren dertig groeide uit tot het beeldbepalende Coveco. Transportbedrijf Booij, ooit begonnen als bodiedienst met hondenkar in 1913, reed het vlees rond met speciale koelwagens. De groente- en fruitveiling nestelde zich tegenover het postkantoor aan de Domineestraat.

Eind jaren zestig vorige eeuw was Twello inmiddels de bestuurlijke en economische hoofdkern van de gemeente Voorst. In de decennia daarna werden de wijken de Vijfhoek langs de H.W. Iordensweg en Hietweide langs de Twellose beek neergezet. Achter de oude dorpskern kwam een marktplein bij de basisschool, en rondom de kruising Dorpsstraat-Stationsstraat groeide een winkelcentrum met zelfs een paar stadse winkelketens. Na de

sloop van de slachterij van Dume-co (voorheen Coveco) in 2002 werd ook de lege ruimte achter de Stationsstraat opgevuld met nieuwbouw. Twello is nu gegroeid tot bijna 12000 inwoners. Achter 't Holthuis staat inmiddels vol met villa's. Op precies dezelfde grond waar 3500 jaar geleden ook al mensen hun huizen bouwden, het land bewerkten en het vee weidden. Toen zonder auto, zonder zelfsturende grasmaaier, zonder Iphone. Maar vast met even veel liefde voor de rust en ruimte rondom.

Kat niet op het spek binden...

TWELLO, vrijdag
De overlast van katten in en om de slachterij Coveco in Twello baart de directie van het bedrijf zoveel hygienische zorgen dat er rigoureuze maatregelen worden genomen.

Alle katten die op het terrein komen, worden voortaan gevangen en via de politie afgeleverd bij een asiel.

1873

1926

1949

Vleeswaren en conservenfabriek IJsseldijk aan de Oude Rijksstraatweg in 1925.

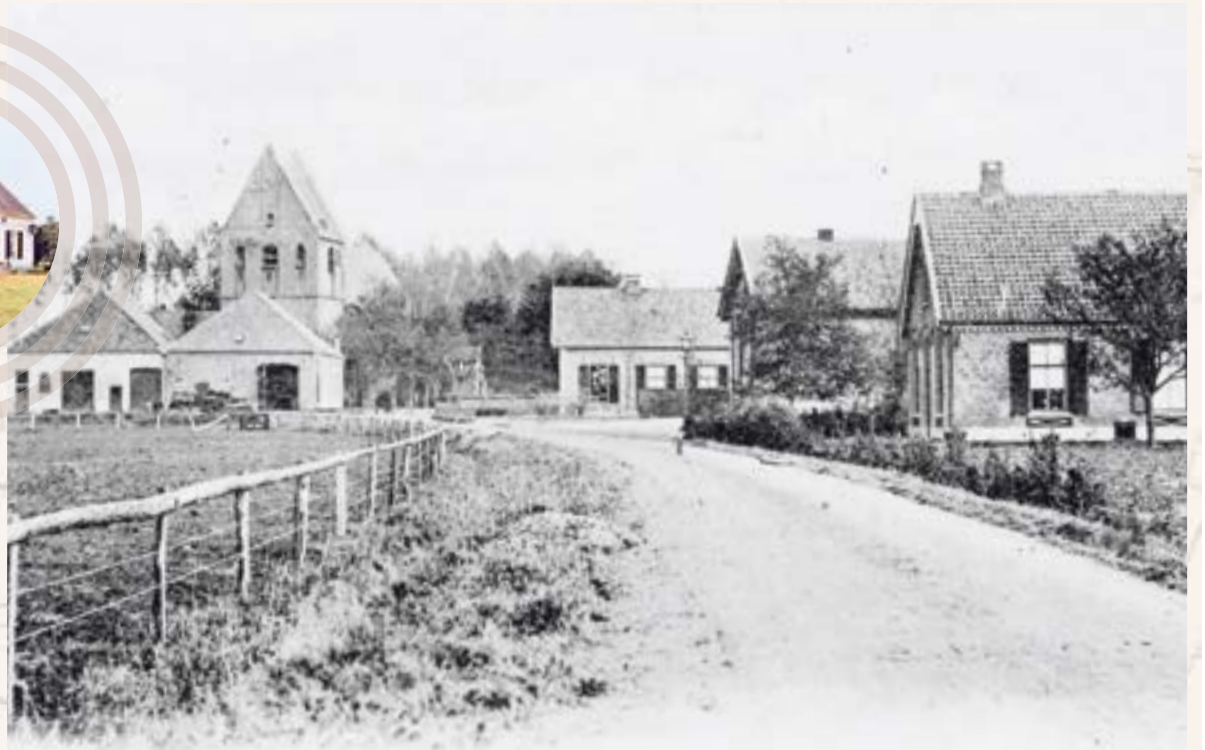
Wat is er niet veranderd aan de Duistervoordseweg en Barteld sinds 1973?

UITNODIGING

VOORST200

TERWOLDE

28, 29 EN 30 SEPTEMBER
IN DORPSHUIS D'OLDE SCHOLE

Terwolde gezien vanaf de Vaassenseweg omstreeks 1920. In de inzet boerderij de Heege.

Bakker H. Lugtenberg in 1936.

TERWOLDE, DORP AAN DE RIVIER

Het dorp Terwolde heeft zich ontwikkeld op een oeverwal van de IJssel. Oorspronkelijk waren er drie plaatsen in het huidige Terwolde waar zich de eerste mensen konden vestigen. In dit moerassige gebied waren dat drie hoger gelegen delen, namelijk het huidige centrum, de Esenhoek en het gebied langs de Wel-linkhofweg. Op deze plaatsen staan ook de oudste boerderijen. Terwolde is een echte kampontwikkeling. Terwolde heeft zich veel later ontwikkeld tot een zelfstandige gemeenschap met winkels, kerk en school.

FRUITTEELT

De Terwoldse gemeenschap is vanaf haar ontstaan tot het begin van de industriële ontwikkeling een landbouwgebied gebleven met weinig veranderingen. Een belangrijke uitvinding in de vroege middeleeu-

wen was de uitvinding van de haam. Toen kon men het paard als trekdier gebruiken in plaats van ossen. De stichting van een kapel in het huidige centrum was van groot belang voor de verdere ontwikkeling. Rondom de kerk ontstonden activiteiten van ambachtslieden. Er was een café. Hier kwamen mensen samen voor de godsdienst, maar er werd door de koster ook informatie verstrekt over polder, overheid, zittingen van de reizende rechtbank enzovoort. De koster kon helpen met het schrijven van een brief.

Een belangrijke verandering was de ontwikkeling van de fruitteelt in de 19e eeuw. Er waren veel boomgaarden. Het Deventer Dagblad schreef elk jaar een fietsroute uit langs de bloeiende boomgaarden en de sportvereniging organiseerde de zogeheten IJsselzoomfruittochten

INDUSTRIE

Veranderingen komen er wanneer de industrialisatie zich aandient. Voor Terwolde was dat de komst van de eerste steenfabriek in 1855, de Scherpenhof, nu camping. De tweede steenfabriek, de Vooruitgang werd begin 1900 opgericht. Er was veel vraag naar steen vanwege de bouw van fabrieken, arbeiderswoningen, boerderijen, verbouwing aan huizen en niet te vergeten de aanleg van wegen verhard met klinkers. Het gevolg hiervan was dat arbeiders van buiten Terwolde zich hier wilden vestigen. Door de industrialisatie in de landbouw kwam er een uitstoot van personeel dat vooral gold voor inwonend personeel. Het gevolg was overbevolking van Terwolde met een groot gebrek aan woningen.

WONINGBOUW

De kerk had enkele sociale woningen laten bouwen aan de Everwijnstraat en ook de steenfabriek de Scherpenhof liet een achttal woningen bouwen. Deze kregen de volksnaam Fokstation en later Klein Korea. In 1920 kreeg Terwolde de eerste grote uitbreiding. Het Tuindorp werd aangelegd. Het was voor die tijd een zeer moderne woonwijk. Elektriciteit, een toilet binnen en een pomp bij elke twee woningen. Bovendien een grote tuin voor de verbouw van groenten en aardappelen.

JANNUS OP EENDENJACHT

Met de carrière van Jannus als jager is ut niet zo geweldig. Noa ut doodschieten van de katte geet hee nog wel mee met un aantal boeren op jacht ma noa afloop van de jacht is hee op zien best. Dan is er altied bie Willum de Santos van Hoving op de deel un hapje en un drankje. Dan komp de verhalen los oaver jagen en wat al niet meer. Dan heur ie Jannus oaver al oaver ma niet oaver jagen. Jannus wil zich niet loaten kennen as un slechte schutter doarumme is hee un keer allienig goan jagen. Hee is noa Veldman egoan, un keuterboertje die an ut kanaal woont en un paar weigies langs ut kanaal hef. An Veldman hef hee evroag of hee doar un keer mocht lopen um op enten te jagen die doar in de herfst altied in grote getale zaten. Op un zoaterdagmiddag toen Veldman in de weie met ut hekwerk bezig was kwam Jannus der anlopen met ut geweer in de aanslag. Doar vlogen un handvol enten uut ut water en Jannus knallen. De enten vlogen met un hoop gesnater weg. Kiek zeg Veldman tegen Jannus doar vlieg noe twee dooie enten. Jannus hellig en met un "hold de bek toch" verdween hee as sneeuw veur de zonne.

Verhuuring bij Inschrijving

voor 6 jaren:

Het ERVE DONKELSGOED van de Weduwe en

Kindern A. H. NABERHUIS, bestaende in WOONHUIS met TUIN, BOUW- en WEILAND, groot circa 4½ Hectare,

gelegen in den Spelhoek onder Terwolde.

Aan te wijzen door Eignaren.

Briefjes oover 1 Augustus aa. in te leveren bij Notaris DE KRUIJFF te Voorst.

1874

VOOR DE SCHOONMAAK

WATERVERF Lichtgroen Lichtgrijs

KALKGRÖEN

KALKBLAUW

GEËLSEL

ZWARTSEL

MUURLAK

CARBOLINEUM

Ruim voorhanden KLOKFOEDER.

DE LELIE - Terwolde

1945

TWELLO, den 25 Maart.

Als eene zeldzaamheid, bij menschen geheugen alhier nimmer te voren gebeurd, kan men van hier melden, dat op zondag, den 14 februari ll., bij Gerrit Dickerman, daghuurder, woernde onder Terwolde, schoutambt Voorst, eene koe, oud ongeveer tien jaren, en hebbende te voren reeds zes malen gekalfd, drie vaers-kalveren heeft ter wereld gebragt, alle levende, doch waarvan één, kort na de geboorte, is gestorven; zijnde dit waarschijnlijk door verzuim veroorzaakt, terwijl de beide anderen thans nog leven, en zeer voorspoedig zijn. — De kalveren waren bij de geboorte wel iets kleiner dan gewoonlijk, doch overigens zeer wel geschapen, en de verlossing is voorspoedig en gelukkig afgehoopen.

1819

Boterfabriek de Boerenstand, gesticht in 1913 door Terwoldse boeren.

In de inzet het glas-in-loodraam in de Basilika in Prüm met o.a. het wapen van Voorst. Rechts Schoolstraat 1 in 1910.

De Kerkstraat in 1935.

UITNODIGING

VOORST200

VOORST

26, 27 EN 28 OKTOBER

IN HET DORPSHUIS

VOORST, HET EERSTE KERSPEL VAN HET AMBT VOORST

De geschreven geschiedenis van het kerspel Voorst begint in 893. De oudst bekende vermelding is te vinden in een lijst van inkomsten van de Benedictijner abdij van St. Salvator te Prüm, een in 1222 door Caesarius opgemaakte transcriptie van een register uit 893. De kerk en negentien boerderijen onder Voorst, waaronder De Perle, 't Hoen, Oerink, Hilderink, Mentink en ter Loo - ook nu nog bestaande erven - werden in dat register genoemd. Voorst is daarmee het op een na oudste kerspel van de tegenwoordige gemeente Voorst. De Prümse goederen en rechten onder Voorst werden beheerd door een ambtman (rentmeester). Ambtman Gheradus van Hengel stelde uit de vele boeken en registers van inkomsten in 1405 een algemeen register samen van alle Prümse bezittingen onder Voorst. Dat register vormt de belangrijkste bron van informatie over omvang en beheer van die bezittingen

In 1609 kwam een einde aan het ruim 700 jaar oude Prümse grondbezit te Voorst. De in geldnood verkerende abdij moest zijn goederen en rechten afstaan aan de Keurvorst van

Trier, die het doorverkocht aan graaf Ernst Casimier van Nassau. De rol van Prüm was daarmee uitgespeeld, maar in de geschiedenis van Voorst liet het klooster een blijvend merkteken na: de kerk en het bijbehorende kerspelgebied.

SCHOUTAMBT

Bestuurlijk maakte het kerspel Voorst deel uit van het hertogdom Gelre en het kwartier van de Veluwe. De zuidelijke helft behoorde tot het schoutambt Brummen en het noordelijke deel tot het schoutambt Voorst. Dat bestond tot 1795 tevens uit de kerspels van Wilp, Twello en Terwolde. Voorst werd beschouwd als het eerste kerspel van het schoutambt Voorst. Tot ver in de 19e eeuw telde Voorst ook de meeste inwoners. Formeel bleef het kerspel Voorst ook de hoofdplaats van bestuurlijk Voorst. Toen de ambtsjonkers in 1764 ter ambtsvergadering bijeen werden

geroepen in de Twellose herberg De Klok, stuitte dit dan ook prompt op protest van de Voorster jonker Andries Schimmelpennick van der Oye: "als oordeelende dat de plaats om te vergaderen behoort te syn in het eerste Cerspel des Ambts".

In 1818 werden de kerspels Voorst, Wilp, Nijbroek en Twello samengevoegd. Als vanzelfsprekend luidde de naam van de nieuwe gemeente: Voorst. En de laatste schout van het ambt Voorst werd de eerste burgermeester van die gemeente Voorst.

HET DORP

In de 18e eeuw werd de kerkbuurt van Voorst omschreven als "een fraai en welvarend dorp in een aangenaam oord gelegen". De kerk was de plaats waar bewoners uit het gehele kerspel regelmatig bij elkaar kwamen, bij uitstek een aantrekkelijke vestigingsplaats voor alerhande ambachtslieden en neringdoenden die aangewezen waren op voortdurende aanloop. De kerkbuurt ontwikkelde zich zo tot een gemengde woonkern van boeren en op de - in eerste instantie - op de landbouw georiënteerde bedrijvigheid.

De meeste huizen stonden langs de tegenwoordige Binnenweg en Wilhelmaweg (De Stege). Later werd de doorgangroute naar het westen verlegd: de huidige Rijksweg. Tussen Binnenweg en de Straatweg kwamen twee verbindingswegen: de Schoolstraat en de Nieuwe weg (Kerkstraat). De meeste 'neringdoenden' en ambachtslieden - opvallend veel - hadden zich inmiddels gevestigd aan de straatweg. Behalve smederijen, kruideniers of 'azijnverkopers', waren dat bijvoorbeeld een kleermaker, timmerman en kuiper en een aantal bakkers. Aan herbergen was ook geen gebrek: zes stuks rond 1800.

DE WEG

De verbindingsweg Zutphen-Deventer werd rond 1820 verhard. Postkoetsen maakten veelvuldig gebruik van de belangrijke route bijvoorbeeld de lijndienst Zutphen-Harderwijk en kozen dan een van de herbergen in het dorp als pleisterplaats. Het verleggen van de weg (1934) door het juffersgat (dat gedeeltelijk werd gedempt) in plaats van over een kronkelend stukje Veluwe bandijk bij De

Nieuwenhof en het compleet veranderen van het kruispunt bij bakker Brill, hadden tot gevolg dat de weg Zutphen-Apeldoorn de hoofdroute werd en de weg naar Deventer een aftakking.

De steeds drukker wordende Rijksweg sleet het dorp met woninguitbreiding aan weerskanten. Voor 1970 werd er voornamelijk gebouwd in het oostelijke gedeelte, maar na 1970 werd de uitbreiding geconcentreerd aan de westkant en sprak men aan de oostkant alleen nog van inbreilocaties: alle hoekjes werden opgevuld.

Al in de jaren zeventig van de vorige eeuw sprak men over een rondweg met bijvoorbeeld aansluiting op de A1 in de Molenallee. Nu, bijna vijftig jaar later schijnt het er dan toch van te komen: de aanleg is begonnen. Natuurlijk is niet elke inwoner hier gelukkig mee, maar de verdeeldheid die het dorp uit den treure wordt aangepaard, over deze en andere zaken bestaat nauwelijks.

Dorp Voorst door een weg gescheiden, maar als het er op aan komt verbonden door saamhorigheid, inzet en enthousiasme.

Tabak-, Sigaren- en Sigarettenhandel
De Erven W. BRILL
Kruidenierswaren, enz.
VOORST hoek Apeldoornweg

Rund- en Varkensslagerij
Spekstraat B 74
F. J. AALPOEL
Mitsman aanbevelend.

VESTIGT U TE VOORST!
Mooie omgeving
Veel natuur schoon
Prachtige wandelingen
Eerste klas wegen
Geregelde Autodienst van VOORST naar:
Deventer, Zutphen en Apeldoorn
VRAAGT INSICHTINGEN
Bij den Secretaris van Voorster Belang den Heer H. C. AALDERS te Voorst

1940

De nieuwe manier van inmaken

De onderwerste manier van inmaken wordt thans algemeen verwaagd door de moderne wijze van inmaken, het „wecken“, dat is het steriliseren van groenten, fruit, vleesch enz met het toestel der firma WECK, waarvan het woord „wecken“ is afgeleid.

Groenten, fruit en vleesch blijven als verssch en behouden hun volle voedingswaarde.

WECK toestellen
WECK glazen
WECK ringen

zijn verkrijgbaar bij:

firma H. J. SARINK - VOORST

WILP, KLEINE LEBUINUS ACHTER DE DIJK

De voorganger van de huidige Lathmer, afgebrand in 1911.

M. van Oorspronk van de Zuivelfabriek Wilp in 1951.

Wilp ontstond omstreeks 765, toen de prediker Lebuinus aankwam bij een plaats, die toen Huilpa of Wilpe heette. Deze Lebuinus predikte aan deze kant van de IJssel het nieuwe geloof en stichtte er een houten kapelletje, waar later een stenen gebouw herrees.

Door de eeuwen heen bleef de Nederlands Hervormde kerk een centrale plaats innemen in de Wilpse gemeenschap. Ook nu is de kerk met zijn spitse toren, zijn Romaanse en Gotische deel een markant punt in het dorpsgezicht.

HUIS TE WILP

Ongeveer een kilometer ten zuidoosten van deze oude kerk lag in de Wilpse Klei een kasteel, het Huis te Wilp van de Heren van Wilp. Hoewel het in Gelderland lag, was het een leengoed van de Proosdij van Deventer. Het huis had zelf ook weer een leenkamer van andere goederen onder Wilp zoals de Lathmer, de Leeuwenberg en de Hombrake. Het huis te Wilp kreeg ook tienden van diverse Wilper Erven: het Hof te Wilp, de Loyne, Gansehuys (de Marsch), de Heege, het Holt en de Oye. De Heren van Wilp zijn in 1505 in mannelijke lijn uitgestorven. Het slot werd omstreeks 1738 gesloopt vanwege de Heer van de Lathmer, Lucas Willem van Broekhuysse tot Wolhuis, Lathmer en Wilp.

Een andere adellijke behuizing in het kerspel Wilp is geweest Wilperhorst, dat lag aan de Molenallee in de Posterenk, nabij de huidige boerderij met dezelfde naam. Sinds de middeleeuwen speelden de adellijke heren van Wilp een belangrijke rol in allerlei bestuurlijke zaken. De ambtsjonkers van het "Huis te Wilp" en de "Lathmer" waren gewichtige lieden. Dit duurde tot 1795.

De kerk van Wilp in 1955.

Tijdens de Franse overheersing werd Wilp een zelfstandige gemeente. Als burgemeester trad op de smid Jan Kok, die op de "Smittenberg" woonde. Na 1818 werd Wilp een onderdeel van de nieuw opgerichte gemeente Voorst.

CANNONSHOT

Tijdens de aanloop naar de bevrijding van de rest van Nederland speelde Wilp een hoofdrol. In april 1945 ging door het geallieerde leger de operatie "Cannonshot" van start. Ter hoogte van het tegenwoordige pontje naar Gorsseel werd een pontonbrug aangelegd om materieel en manschappen

over de IJssel te zetten en zo door te stoten via Apeldoorn om het westen van ons land te bevrijden. Tijdens deze overtocht en de daarop volgende gevechten sneuvelde onder andere de 30-jarige Luitenant-Kolonel MacKenzie van de Canadese 48th Highlanders. Ter nagedachtenis aan MacKenzie is aan zuidkant van de kerk een gedenkplaat aangebracht. Operatie Cannonshot wordt jaarlijks herdacht.

WATEROVERLAST

Doordat Wilp zo dicht bij de IJssel ligt, heeft het altijd last gehad van het water totdat er goede dijken werden aangelegd. Op 2 april 1988 heeft de Wilpse Klei nog onder water gestaan ten gevolge van het bezwijken van een sluisdeur door het hoge IJsselwater. De bewoners van de Wilpse Klei hebben toen gezamenlijk een DUWK aangeschaft om bij komende calamiteiten hulp te kunnen bieden. Door de ligging van Wilp op de klei is er altijd veel landbouw bedreven, vooral veeteelt. Het gevolg hiervan was, dat er in dit gebied verschillende agrarisch gerelateerde fabrieken ontstonden, zoals de zuivelfabriek, opgericht in 1897 en de verschillende vleesverwerkende bedrijven zoals "Linthorst" en "Lokin".

UITNODIGING

VOORST200

WILP

30 NOVEMBER EN 1 EN
2 DECEMBER
IN DORPSHUIS DE POMPE

De pontonbrug over de IJssel bij Wilp in 1945.

VRAAGT ORZE
PRIMA VLEESCHWAREN.
Firma Wed. G. LOKIN & ZONEN
Gedete Vleeschwarenfabriek,
WILP bij Deventer.
SPECIALITEIT in: Sauce de Boulogne,
Sajworst en Fiecnorst.
Verkoopvoorz. 1919
ADR. A. SAEHS Jzn, Zwaanshals 339, Rotterdam.

1919

DE EERSTE KIEVITEN
Zaterdag is de aankomst van de eerste kieviten in ons land waargenomen nabij de vroegere steenfabriek „De Vlietberg” onder Wilp, gem. Voorst, gelegen aan de IJssel.

1948

GEHEIME ZENDER ONTDEKT
PTT-ambtenaren hebben in samenwerking met de Rijkspolitie van Voorst en de gemeentepolitie te Deventer een drietal ingesloten van Wilp geannapt, die met een geheime zender aan het werk waren. De zendinstallatie is in beslag genomen.

1949

Melkvervoer Wilp
Het Bestuur van de COOP. STOOMZUIVELFABRIEK „WILP” te Wilp wenst aan te bevelen:
het melkvervoer voor het jaar 1951
De voorwaarden en de ritlessen liggen ter inzage ten kantore der Vereeniging, waar de inschrijvingslijsten, welke aan de fabriek verkrijgbaar zijn, kunnen worden ingeleverd t. en m. Vrijdag 17 November a.s.

1950

Uitslag verkiezing Tweede Kamer op 7 Juli 1948 Gemeente VOORST

PARTIJEN	Twello	Klein-schoot Yssel	Schoot Yssel	Klein-schoot	Gietelo	Wilp Dage	Peeter-sch	Aalden-sch	Wijper Dijk	Land-kou-sterbos	Duistervoorde	Teuge	Kudijk	Terwolds	Wijkse	TOTAAL	Kamer 1948
1. K. V. P.	182	12	18	274	107	25	321	89	60	87	537	107	156	7	8	2171	2143
2. P. v. d. A.	269	126	210	107	49	168	126	18	107	296	78	41	80	214	80	2151	2049
3. Anti-Rev.	47	39	11	47	26	19	30	12	30	32	7	36	17	14	14	500	442
4. Comm.	56	32	49	1	6	47	17	1	91	42	36	4	29	209	14	435	383
5. Chr. Hist.	120	42	123	123	35	60	88	94	18	131	34	95	107	90	110	1328	1234
6. V. V. D.	120	107	168	83	91	170	73	34	123	182	29	29	94	202	169	1406	908
7. Staatl. Gr.	2	4	1	4	—	3	2	1	1	4	1	17	19	6	32	127	100
8. Oude S.D.A.P.	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	12	—
9. Oudek. Nat. Gr.	2	—	—	—	—	—	—	—	2	8	—	—	—	—	—	12	—
10. Groep Walter	6	—	—	3	—	1	—	4	2	8	2	1	1	—	1	29	—
11. Middenpartij	4	2	1	—	—	—	—	—	3	6	—	—	1	1	4	24	—
TOTAAL	831	394	627	750	294	493	718	361	377	819	737	326	504	708	418	8062	8379

1948

* * Men vraagt, tegen het midden der maand Augustus, in een der Dorpen Twello, Wilp, Terwolds of Voorst: TWEE of DRIE GEMEUBILEERDE KAMERS, met of zonder Kost, om, gedurende twee of drie maanden, door twee Juffrouwen uit den fatsoenlijken stand en eene Meid, tot berstel van gezondheid te kunnen betrokken worden. Adres, Letter R, bij den Boekverkooper G. BROUWER, te Deventer.

1848

Sanatorium „VOORST“,
te VOORST bij Zutphen (Gelderland).
Geneeskundige inrichting voor Zenuwziekten,
inclusief Alcoholisten (Drankzuchtigen) en
Morphinisten.
Prospectussen en inlichtingen te verkrijgen bij
den Geneesheer,
Arts D. BROECK,
Mej. E. DE VRIES.
B. W. M. DE MOL.

1897

TE HUUR,
dadelijk te aanvaarden: Het Buitengoed **WELBERGEN**, gelegen bij de Halte Duistervoorde, gom. Twello, op ongeveer 20 minuten afstand van de R. K. en Hervormde Kerk. Te bevragen bij **T. BROEKHOVEN**, Tuinman op 't Wezenveld te Twello. (4532)

1895

Geen bezetting meer!
NU ALLEN NAAR
G. W. SCHIMMEL
Levensmiddelenbedrijf, Postersloot, WILP
Niet stilstaan
maar... adverteren

1945

DE GRUYTER'S
Snoepje van de week
een zakje heerlijke
versnapering en
een kinderverassing **10ct**
BIJ AANKOOP VAN H. L. 50
TE GRUYTER - KEUKEN

1950

VERKADE'S
Kerstkransjes
Een heerlijk koekje
met amandelen en
groenbitter
Voor kinderen
A. B. C., Klein Dinsje,
Minnetje, Monnerie
Minnies voor Peetlinget
Raddie, Donsa Mies,
Mafra d'Niel

1923

Uit de gele bus **VIM**
komt de glans...
't schuimt en kan niet krassen

1950

Hof ten Dale (of Statenhoed) in Twello was het woonhuis van de eerste burgemeester van de gemeente Voorst. Nu is het o.a. kantoor en archief van de OKV.

BRONVERMELDING

Alle beelden en gegevens voor de verhalen zijn afkomstig uit het archief en bibliotheek van de OKV, tenzij hieronder vermeld.
Ondergrond Kadastrale kaart 1832 Twello: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, objectnummer MIN05150B02.
Vliegveld Teuge: Archief Jacqueline Midavaine. Deze foto werd gemaakt wegens de nieuwe vestiging op Teuge van het bedrijf Slagboom en Peeters Luchtfotografie.
De kerk van Bussloo: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, objectnummer 158158, fotograaf: A.J. van der Wal.

Zuivere
zeep **Slechts 29ct**
SUNLIGHT
DE ZUINIGSTE
IN 'T GEBRUIK

1950

ATTENTIE!
Door de goede busverbindingen
kopen de bewoners van Teuge,
Wilp, Terwolds, Duistervoorde,
Gietelo, Voorst, Twello enz. tegen-
woordig heel veel in Apeldoorn
Profiteert van deze omstan-
digheid en adverteert in het
WEEKBLAD
VOOR
TWELLO EN VOORST
REEDS 15 JAAR OFFICIEEL
ORGAAN DER GEMEENTE.
BUREAU TE TWELLO.

1924

VOORST 200, EEN PROJECT VAN DE OUDHEIDKUNDIGE KRING VOORST

DANK

Wij danken het Voorster Nieuws voor de gastvrijheid en ruimte om onze verhalen te mogen vertellen. Alle verhalen zijn met veel plezier geschreven door vrijwilligers van de OKV.

OOK MEEDOEN MET DE OKV?

Je bent van harte welkom. Word lid! Elk kwartaal ontvang je de Kroniek met interessante verhalen over de geschiedenis van de gemeente Voorst en word je uitgenodigd voor en op de hoogte gehouden van onze activiteiten. Nog leuker: word vrijwilliger en help mee in ons archief en met onze activiteiten. Meld je aan via onze website of bel. Of kom eens langs in onze studieruimte op de dinsdag en woensdag.

CONTACT EN STUDIERUIMTE

Dorpsstraat 11a, Twello
Ingang aan de Dorpsdwaarsstraat
Openingstijden studieruimte:
elke dinsdag en woensdag van
9.00-16.00 uur.
Telefoonnummer: 0571-277090
Mailadres: info@okvvoorst.nl
Website: www.okvvoorst.nl

GEMEENTE VOORST SCHRIJFT GESCHIEDENIS 1818-2018

Verwacht november 2018: de uitgave van het boek Voorst 200! Aan de hand van thema's zoals landbouw, industrie, middenstand, infrastructuur, gezondheidszorg, religie, cultuur en nieuwkomers wandelen we door twee eeuwen geschiedenis van de gemeente Voorst. Interessante onderwerpen die worden uitgediept zijn onder andere het ontstaan van het polderdistrict Veluwe, Voorst en de Tweede Wereldoorlog, en 200 jaar dagelijks leven. Belangstelling? Schrijf je alvast in op de inschrijffijst via info@okvvoorst.nl. Wie het eerst komt, wie het eerst maalt!

SPECIALE VOORST200-UITGAVE

VERWACHT: NOVEMBER 2018

Schrijf je nu alvast in via info@okvvoorst.nl!

GEMEENTE

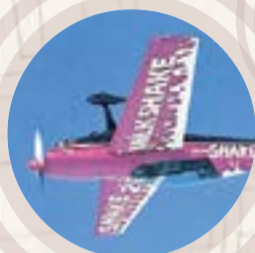
VOORST200

NEGEN HISTORISCHE WEEKENDEN

PRESENTATIES, TENTOONSTELLINGEN, ACTIVITEITEN

KLARENBEEK
23, 24 EN 25 FEBRUARI

DE VECHT EN TEUGE
30 EN 31 MAART EN
2 APRIL

STEENENKAMER
21 EN 22 APRIL

BUSSLOO, POSTERENK
EN WILP-ACHTERHOEK
25, 26 EN 27 MEI

NIJBROEK
29 EN 30 JUNI
EN 1 JULI

TWELLO
31 AUGUSTUS EN 1 EN
2 SEPTEMBER

TERWOLDE
28, 29 EN
30 SEPTEMBER

VOORST
26, 27 EN 28 OKTOBER

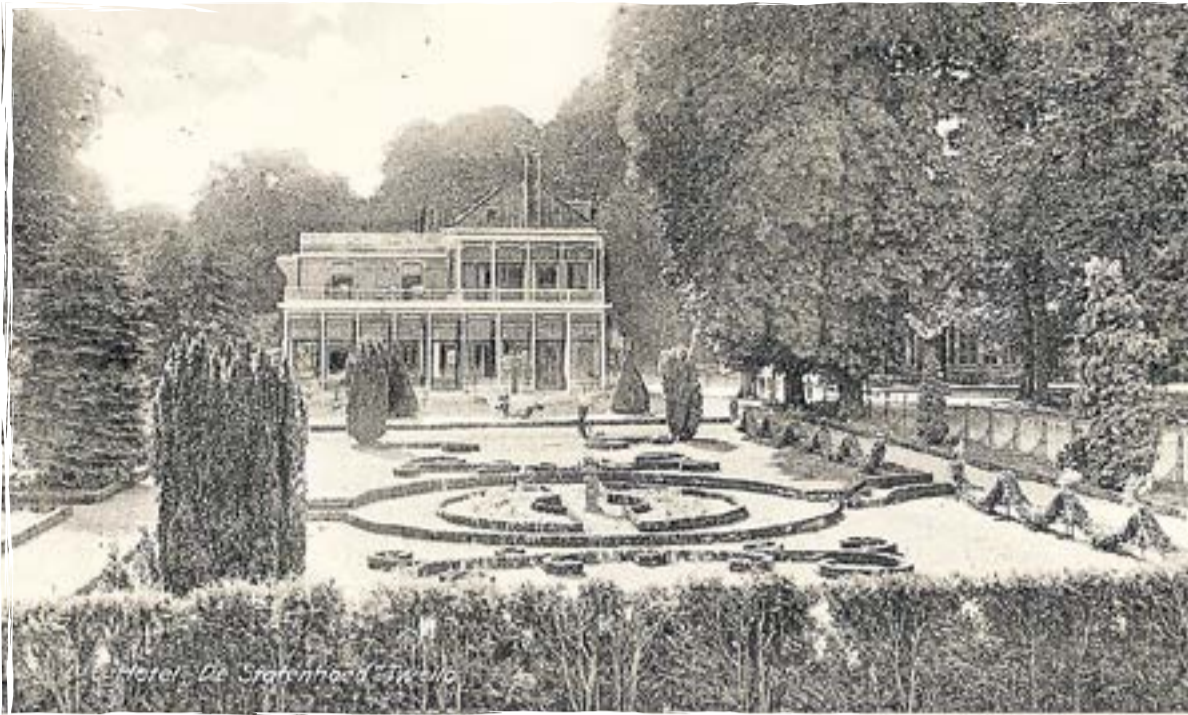

WILP
30 NOVEMBER EN 1 EN
2 DECEMBER

JAAROVERZICHT 2018

oudheidkundige kring voorst

[WWW.OKVVOORST200.NL](http://www.okvvoorst200.nl)

De woning van de eerste burgemeester van Voorst, Hof ten Dale, beter bekend als De Statenboed wordt ook wel het 'notarishuis' genoemd. Hier woonden van 1814 tot 1926 drie generaties Twellose notarissen. De naam ten Dale komt voor in een pachtcontract uit 1406 van het Heilige Geestgasthuis te Deventer: "een hofstede bij der kerkcken te Twello genoemt in den Dalle". Wanneer de hofstede in den Daele van het Heilige Geestgasthuis is overgegaan in particuliere handen is niet bekend.

HOF TEN DALE, DE STATENHOED OF HET NOTARISHUIS

Veel eigenaren en eeuwen later kocht Philipp Pelgrim Everts op 5 november 1814 Hof ten Dale. De vader van Philipp Pelgrim was Gerhardus Everts, hij was van 1773 tot 1793 schout van het schoutambt Voorst. Hij woonde sinds 1786 op huis Kruisvoorde, waar hij in 1793 overleed. Mr P.P. Everts was in 1811 beëdigd (evenals zijn vader) als maire van Twello.

Mr. Philip Pelgrim Everts werd geboren in Twello op 24 december 1783. Hij was maire van Twello in 1811, burgemeester in 1813 en werd als notaris benoemd in 1814. In 1818 werd hij burgemeester van de nieuwe gemeente Voorst. Hij trouwde met Caroline Henriette Bake en overleed in Twello op 3 juni 1850. Hij werd als notaris opgevolgd door zijn zoon Jacob Nikolaas Everts. Deze zoon werd geboren in Twello 8 november 1817, hij was notaris van 1844 tot 1888. In het tweede huwelijk van Jacob Nikolaas met Alagonda Bouman werd in 1861 een tweeling geboren.

Een plaquette in de muur bij de voordeur van Hof ten Dale met de initialen van de tweeling Hermannus Henricus Everts en Philip Pelgrim Carel Henri Everts herinnert hieraan. De gedenksteen werd waarschijnlijk aangebracht tijdens een grootschalige verbouwing van het pand in 1863. Hermannus Henricus volgt zijn vader op in 1888. Na het overlijden in datzelfde jaar van zijn vader werd hij ook de eigenaar van het huis. Daarnaast was hij ook wethouder, loco-burgemeester en president kerkvoogd. H.H. Everts kwam helaas in grote financiële problemen door de Oktoberrevolutie van 1917. Hij werd in 1926 failliet verklaard en bij Koninklijk Besluit van 21 januari 1926 werd hem op zijn verzoek eervol ontslag verleend als notaris van Twello.

DE HOEKSKAMP

Everts bezat ook van 1904 tot 1926 een stuk grond op de hoek van de Bassellaan en de huidige Rijksweg de Hoekskamp genaamd. De opvolger van Everts, notaris G.A. Crol liet op dit stuk grond villa De Hoekskamp bouwen en het pand biedt -na enkele forse uitbreidingen- tot op de dag van vandaag onderdak aan de Twellose notarissen. Crol overleed in 1952. Hij werd in 1953

opgevolgd door notaris J. Blom, die het stukje op zijn beurt overgaf aan G.J. Bos (1 mei 1975). De naamgever van het huidige notariskantoor G.J. van Drimmelen volgde notaris Bos op in oktober 1989. In 1994 werd het Van Drimmelen & Noordman en sinds 2008 is M. Slaghekke als notaris aan het notariaat verbonden. De naam luidt nu Notariaat Van Drimmelen Noordman Slaghekke

NOTARIËLE ARCHIEVEN

Het notariaat kent een lange geschiedenis. De oude Grieken en Egyptenaren kenden al openbare schrijvers. Via het Romeinse Rijk en het Longobardische koninkrijk ontwikkelde dit beroep zich tot het ambt dat we nu nog kennen. Ambt, want de notaris is een door de overheid aangesteld openbaar ambtenaar. Echter, anders dan de gewone ambtenaar, is de notaris ook ondernemer. Hij wordt dus niet door de overheid betaald, maar door zijn particuliere klanten.

Sinds 1811, met de invoering van de Franse wetgeving, zijn over het gehele land verspreid notarissen gevestigd, maar voor dat jaar was dat niet het geval. Notarissen waren er reeds in de middeleeuwen, maar van hetgeen die eerste notarissen neerschreven is slechts een klein gedeelte bewaard gebleven. Meestal hielden zij geen concept (= ontwerp) of afschrift van de akten die zij vervaardigden. De akte die de belanghebbende meekreeg, was dan het enige exemplaar. De cliënt moest er zelf voor zorgen dat het bewaard bleef zolang het van waarde was. Het spreekt vanzelf dat vele van die akten verloren zijn gegaan, waarschijnlijk de meeste. Maar toch zijn er in de huidige archieven nog tal van middeleeuwse notariële akten te vinden. Die akten zijn op perkament geschreven, in het latijn, en te herkennen aan het notarismerk. De notaris bezegelde namelijk de akte niet, maar tekende er een tamelijk ingewikkeld merk bij. Het oudst bekende notariële register in ons land is dat van een notaris te Zaltbommel, over de periode 1432 tot 1440. Het wordt gevolgd door 's-Hertogenbosch in 1475 en Aarle-Rixtel en Baarle-Nassau in 1490. In Limburg, Holland, Zeeland en Utrecht dateren de oudste registers uit de zestiende eeuw.

OF HET NOTARISHUIS

Die oudste notariële registers zijn veelal kladregisters, waarin de notaris de akten in concept inschreef.

MINUUTAKTEN

In 1540 schreef Karel V het houden van registers van uitgegeven akten voor aan alle notarissen in de Habsburgse Nederlanden. Latere voorschriften bepaalden dat de notaris de minuut van de akte, dat wil zeggen het door hemzelf en de partijen ondertekende stuk, zelf zou bewaren en aan de belanghebbende partij of partijen een afschrift zou uitgeven, de zogenaamde grosse. De minuutakten vormden samen het protocol van de notaris. Eerder reeds had Karel V bepaald dat men slechts de notarispraktijk mocht uitoefenen nadat men daartoe was toegelaten (geadmitteerd) door de Grote Raad van Mechelen of bijvoorbeeld het Hof Van Holland. In de aanhef van een volledige notariële akte vinden we vermeld door welke instantie de notaris is geadmitteerd. Over vrijwel alle notarissen is iets te vinden in het "Register der protocollen van notarissen in Nederland, samengesteld in opdracht van de Broederschap der Notarissen in Nederland, van ± 1550 tot heden" door F.L. Hartong, Rotterdam 1916. Dit werk geeft een overzicht van de notariële archieven en de plaats waar zij bewaard werden. Het boek is voorzien van verschillende bijlagen. Zo is er een lijst van notarissen in te vinden waarvan wel archieven bewaard zijn doch waarvan geen admittie werd gevonden. Veel langer is echter de lijst van notarissen die wel zijn toegelaten tot de praktijk, doch waarvan geen protocollen bewaard zijn gebleven. Want ook als de notaris zelf keurig zijn administratie bijhield, was daarmee de bewaring tot in lengte van jaren nog lang niet verzekerd. Dikwijls bleven de protocollen in handen van de familie, vaak werden ze ook door de opvolgers niet zorgvuldig bewaard. Vooral in de steden hebben de plaatselijke overheden daarop steeds scherper toegezien. Naarmate de eeuwen verstrekten, werden de notariële protocollen dan ook beter bewaard. Wel ging er natuurlijk een en ander door brand verlo-

ren. Zestiende eeuwse protocollen zijn vrij schaars. Uit de tweede helft van de zeventiende eeuw is veel meer bewaard gebleven. Uit de achttiende eeuw is gelukkig minder verloren gegaan. De in rijks- of gemeentearchieven bewaarde notariële archieven van voor 1842 zijn alle geïnventariseerd. De meeste inventarissen zijn in druk uitgegeven, de overige zijn in getypte vorm in de studiezaal van het desbetreffende archief aanwezig.

DE PROTOCOLLEN

Wat bevatten de notariële protocollen voor gegevens? In hoofdzaak zijn dat akten die reeds in de notariële archieven van na 1811 voorkomen. Dus testamenten, boedelinventarissen, boedelscheidingen, huwelijkse voorwaarden, verklaringen, machtigingen, koopcontracten en wat dies meer zij. Voor dit alles kon men ook terecht bij het plaatselijk gerecht. Men had het dus voor het kiezen. In kleinere plaatsen was de notaris vaak tegelijk schout of secretaris van het gerecht. Ook komt het op het platteland nogal eens voor dat het ambt van schout of secretaris werd bediend door een van de notarissen uit een naburige stad, dat heeft tot gevolg dat vele vrijwillige rechtshandelingen niet terug te vinden zijn in de rechterlijke archieven, maar wel in die van de notaris. De voorkeur die men dikwijls toonde voor de notaris boven het gerecht hangt waarschijnlijk samen met het vertrouwelijk karakter van de gepasseerde akten. Men kon de notaris ontbieden met twee zelfgekozen getuigen, en ook kon men de familienotaris - of een volkomen willekeurige - op zijn kantoor elders opzoeken om dergelijke zaken te regelen. Dat was prettiger dan de zaken openbaar te maken aan schout, secretaris en schepenen.

GENEALOGISCH ONDERZOEK

Wie iets over bijvoorbeeld (verre) voorouders wil opzoeken kan soms

veel vinden in de notariële archieven. Wie gaat zoeken, zal ongetwijfeld de neiging hebben om het onderzoek te beginnen met de periode na de doopen trouwboeken. U wilt nu eenmaal zo ver mogelijk terug in de geschiedenis van uw familie. Toch is dat niet de juiste methode. Niet alleen mist u daarmee wellicht een schat aan informatie over de latere voorouders, die u reeds met name kende, maar ook kan het zijn dat u door te vroege bronnen te gebruiken late akten mist die voor u noodzakelijke bewijzen bevatten. Uw voorvader kan immers wel vijftig jaar na zijn geboorte worden genoemd in het testament van een ongehuwde broer of zuster. En misschien is er een boedelscheiding van zijn tante die stokoud zonder kind of kraai overleed. Dan werd de boedel verdeeld over familieleden van heinde en verre, ook al erfde ieder slechts enkele guldens. Zo vindt u familieleden terug die u anders niet of slechts met grote moeite zou kunnen achterhalen. Bij het kiezen van een notaris was (en is) men niet aan de eigen woonplaats gebonden, zoals u reeds uit het voorgaande heeft begrepen. Dat bood onze voorouders de mogelijkheid om, als ze hun zaken niemand in de eigen omgeving aan de neus wilden hangen of als ze een notaris van de eigen religie wilden hebben, de plaatselijke notaris voorbij te gaan en in een naburige stad naar een notaris te gaan. Daarbij vormden ook de grenzen tussen de gewesten geen beletsel.

Van Drimmelen Noordman Slaghekke
notariaat

102 JAAR IN DE GEMEENTE VOORST

200 jaar Voorst gaan wij vanaf februari vieren
met een wisselend jubileum maandmenu!

3 gangen menu à 32,50 incl. een glas prosecco bij ontvangst.

BRASSERIE - RESTAURANT
SINDS 1916
KORDERIJNK

Altijd de juiste sfeer

Stationsstraat 31 - 7391 EH Twello - (0571) 27 18 51 - info@korderijnk.nl - www.korderijnk.nl

PAARDEN, MÉÉR DAN EEN SPIEGEL

In de omgeving van Twello kan het gebeuren dat je jouw leidinggevende, directeur, een ondernemer of andere bekende tegenkomt als koetsier op de bok met een tweespan paarden. Je vraagt jezelf af; wat heeft hij of zij met paarden? Yvette de Winter, persoonlijke- en organisatiecoach vertelt lachend hoe het zit: "Iedereen heeft wat met paarden, ze laten ons veel zien en ze werken heel direct mee aan een betere wereld."

Yvette en het paard werken als spiegel: "In het natuurlijk gedrag van paarden vinden we inzichten hoe we onze emoties kunnen gebruiken om een meer evenwichtig en succesvol leven te leiden. Wanneer je emotioneel in evenwicht bent, leef je moeiteloos in harmonie met jezelf en je omgeving. Geen burn-out, geen stress, alle neuzen staan dezelfde kant op. Je voelt verbinding, betrokkenheid en je bent één met jezelf, met je (eigen) bedrijf en je omgeving. De energie stroomt. 'Wooh' zul je nu zeggen, dat wil ik ook wel leren. Elke dag gemotiveerd opstaan en de uitdaging van het leven positief aangaan. De focus op het verlangen, het doel van je leven. Vanuit het vertrouwen dat het leven je brengt waar jij wilt."

Mooie woorden, maar hoe werkt dat dan in de praktijk? Enthousiast gaat ze verder: "Het werken met paarden, in de paardenbak, op de bok of als beeldspraak, kan helpen om los te komen van beperkende patronen en innerlijke blokkades. Zo had ik een coachee in de paardenbak met een vrij lopend paard dat onrustig door de bak liep. Op het moment dat de coachee stopte met haar aangeleerde trucjes en strategieën om in het leven te staan, veranderde het gedrag van het paard op slag. De coachee ging erbij zitten en het paard kwam in alle rust en kalmte naar haar toe en ging achter haar liggen. Het paard voelt namelijk intuïtief aan dat je niet jezelf bent, dat je doet alsof je alles onder controle hebt en dat het onecht is. Zodra je oprecht en eerlijk bent naar jezelf, dan klopt het voor het paard en ontstaat er rust. Van daaruit ontstaat er ruimte en inzicht om het leven op een andere manier op te pakken, zonder trucjes."

Een sprekend voorbeeld van persoonlijke coaching, maar hoe doe je het dan als je een organisatie coacht. Neem je het paard dan mee? "Ja, inderdaad, ik neem het paard mee" vertelt Yvette. "Zelfs een hele kudde neem ik mee. Als beeldspraak natuurlijk. Bij organisaties werkt het hetzelfde als bij persoonlijke coaching, alleen zijn er dan veel mensen bij elkaar. Ook in organisaties vind je beperkende patronen en blokkades, trucjes en strategieën die de weg naar samenwerking, synergie en succes blokkeren. Een kudde paarden daarentegen werkt heel succesvol samen. Bij gevaar is er geen overleg en strijd tussen de ego's. Er is samenwerking, respect en vertrouwen, dat maakt dat de kudde kan overleven en in harmonie met de omgeving kan voortleven."

Yvette wil graag dat mensen en organisaties in hun kracht gaan staan en het beste uit zichzelf halen. Dat doet ze met haar brede theoretische kennis vanuit diverse studies, haar kennis van paarden en haar werk- en levenservaring: "Dat is heel wat, maar het klopt wel. Ik zet alles in om mijn doel te behalen. Theoretische kennis is belangrijk en essentieel, maar dat krijgt meer betekenis omdat ik de praktijk ken en weet wat er speelt in grote en kleine organisaties en wat dit voor mensen persoonlijk betekent. Dat helpt enorm in het bevorderen van groei en succes door het stimuleren van het zelfhe-

Zodra je oprecht en eerlijk bent naar jezelf, dan klopt het voor het paard en ontstaat er rust.

lende vermogen van mensen en organisaties. Dit gecombineerd met het vergroten van emotionele weerbaarheid, sociale intelligentie en leiderschapsvaardigheden. Mijn wijze van hulp en begeleiding, de opgedane ervaringen en inzichten met het paard hebben een blijvend positief effect. Dat hoor ik vaak terug. En dat is mijn bijdrage aan een mooie wereld waarin iedereen zijn beste energie kan geven en we het leefbaar kunnen houden voor nu en voor de toekomst."

Ook benieuwd hoe het werkt? Maak een afspraak voor een gratis intake. U kunt ook kiezen voor een lezing, of open dag. Kijk voor meer informatie en contactgegevens op haar websites; welkom@inzichtoppad.nl of welkom@kleinehazelt.nl.

Tekst: Marianne Zegwaard

DRAAIORGEL JAN VAN EIJK EN ZNN

Op de dag dat 'Voorst 200 jaar' wordt gevierd kan en mag natuurlijk een nostalgisch fenomeen als het draaiorgel niet ontbreken. En dat gebeurt ook niet, want de overbekende draaiorgel familie Jan van Eijk en Znn dragen hun steentje bij op 1 januari a.s. Bij het oude gemeentehuis (pand Elizen) kunt u genieten van echte draaiorgelmuziek welke beslist de nodige herinneringen gaan oproepen. Volgens de geschiedenis ligt de oorsprong van de draaiorgel in Italië. Omstreeks 1850 is men begonnen met de fabricage van kleine draaiorgels. De Belg Leon

Warnies wordt beschouwd als de grondlegger van de typische Nederlandse draaiorgel cultuur.

TRADITIE

Vooral in Nederland heerst tot op heden nog steeds een draaiorgelcultuur, spelende draaiorgels zijn regelmatig op straat te zien en te horen. Onder de vele orgelspelers is de naam van de in Terwolde woonachtige Jan van Eijk en Znn. niet meer weg te denken. Ruim 60 jaar geleden werd de grondslag gelegd van het bloeiende orgelbedrijf. In meer dan halve eeuw van noes- te arbeid heeft het bedrijf zich

ontpopt als een van de beste op dit specifieke gebied. Praktisch alles komt uit 'eigen handen', van ontwerp, beeldhouwwerk, beschildering enz. De orgels zijn dan ook een lust voor het oog. Zo zelfs dat er van uit het buitenland regelmatig een beroep op de van Eijk's wordt gedaan. In Frankrijk, Engeland, Zwitserland en Duitsland zijn ze dan ook graag geziene gasten. Op 1 januari kunnen de inwoners van de gemeente Voorst genieten van de specifieke draaiorgelklanken en het prachtig schilderwerk die het draaiorgel siert.

Een Lindeboom voor het 'eerste meisje'.

'EIGEN BOOM' VOOR EERSTE BABY'S

Het toch al uitgebreide Voorster Nieuws geschenkenpakket voor de eerste baby's van 2018 wordt door de gemeente Voorst uitgebreid met de schenking van een tweetal bomen. Het eerste meisje wordt verblijd met een Lindeboom en voor de eerste jongen wordt er een Inlandse Eik geplaatst. Het verschil in de soort bomen is bewust gekozen. De Lindeboom wordt door de kenners gezien als vrouwelijk en liefelijk, de Eik daarentegen heeft de uitstraling van stoer en mannelijk. De gemeentelijke cadeaus vormen een onderdeel van het jubileum 'Voorst 200 jaar'. Op deze manier wil de gemeente iets blijvends bijdragen aan deze memorabele dag. Met de ouders zal overlegd worden wanneer en waar men tot planten zal overgaan.

Een Inlandse Eik voor het 'eerste jongetje'.

verkiezingen

Gemeentelijke informatie

Bussloo, De Vecht, Klarenbeek, Steenkamer, Posterenk, Nijbroek, Terwolde, Teuge, Twello, Voorst, Wilp en Wilp-Achterhoek

Hiep hoi, ik mag weer stemmen!

Mijn oma, de moeder van mijn moeder, is geboren in 1899. In 1917, bij de invoering van het algemeen kiesrecht was zij 18 jaar: klaar om te gaan stemmen. Wat een timing! Tenminste, dat dacht ik. Noem het naïef, maar het heeft een paar jaar geduurd voordat ik me ervan bewust werd dat dit algemeen kiesrecht in 1917 dus helemaal niet betekende dat mijn oma dat jaar voor het eerst mocht gaan stemmen, net als alle andere Nederlanders. Het algemeen kiesrecht dat in 1917 werd ingevoerd betekende dat alle mannen boven de 25 jaar mochten gaan stemmen. Dus tweemaal fout. Mijn oma was geen man en in 1917 nog geen 25 jaar. Toch was de invoering van algemeen kiesrecht een heuglijk feit, want vóór 1917 mochten alleen die mannen gaan stemmen die een bepaald bedrag aan directe belastingen betaalden. Dat betekende in 1854 bijvoorbeeld dat voor de gemeenteraden in heel Nederland 141.000 personen mochten stemmen, bij een bevolking van destijds ongeveer 3 miljoen mensen. Wie te weinig bezat, telde letterlijk niet mee. De eerste Grondwet dateert van 1815, toen de Vereniging der Nederlanden tot stand kwam, na de Franse bezetting, slechts luttele jaren voor de gemeente Voorst ontstond. In de Grondwet van 1815 werd weliswaar een tweekamerstelsel ingevoerd, maar veel te kiezen viel er nog niet. Zo werden de leden van de Eerste Kamer voor het leven benoemd door de vorst "uit hen die door diensten aan den Staat bewezen, door hunne geboorte of gegoed-

heid" tot de zogenaamde 'aanzienlijkste burgers' behoorden. In 1848 kwam er een nieuwe grondwet die nog steeds een belangrijke basis vormt voor de Grondwet zoals deze tegenwoordig geldt. Maar toch zijn er gaandeweg tot op heden verschillende vernieuwingen geweest, ook al staan we daar in de praktijk vaak amper bij stil. Een verandering die ik van nabij heb meegemaakt is de verandering van de populatie op het gemeentehuis. Toen ik in 1988 begon als ambtenaar was de grote meerderheid van de ambtenaren en politieke bestuurders man. En de paar vrouwen die werkten op het gemeentehuis zaten toch vooral in de lagere functies. In amper 30 jaar is dus echt wel wat veranderd! (Het Centraal Bureau voor de statistiek legt het verhaal heel helder uit via deze link: <https://download.cbs.nl/verhouding-man-vrouw.html#startscherm>) Inmiddels is de verdeling keurig 50% man-vrouw bij de gemeentebestuurders. Maar in de hogere functies is nog altijd maar één derde vrouw. Dat geldt ook voor de politieke functies: mannen van middelbare leeftijd of ouder zijn oververtegenwoordigd in plattelandsgemeentes. De enige die daar echt iets aan kan veranderen bent u, de kiezer. Het is úw gemeenteraad! Een representatieve democratie betekent op de eerste plaats dat u degene kiest die namens u de moeilijke besluiten mag nemen. Voor de onderwerpen waarover u het eens bent met uw buurman, of de overheid, heeft u de gemeenteraad niet nodig. Maar vaak zijn de belangen tegen-

strijdig. En dan wilt u dat een betrouwbare groep mensen namens u en alle andere mensen in deze mooie gemeente, een besluit neemt dat u kunt begrijpen, ook als u het niet altijd met ze eens bent. En we weten dat het begrip voor een besluit toeneemt, als u zich beter herkent in de mensen die het besluit hebben genomen en de argumenten kunt volgen. Alle inwoners van de gemeente Voorst die ouder dan 18 jaar en Nederlander zijn mogen raadslid worden. Er zijn geen opleidingseisen. Gelukkig niet, want wijsheid wordt niet met een diploma meegeleverd! Een raadslid in Voorst krijgt een zeer bescheiden vergoeding voor gemiddeld 15,9 uur per week raadswork. Als raadsgriffier van de gemeente Voorst ben ik de 1e adviseur voor de gemeenteraad. Maar deze functie bestaat pas sinds 2002. Wij, de griffie, bieden ondersteuning voor de raadsleden en proberen op de eerste plaats om het werk voor de raad zo gemakkelijk mogelijk te maken, naast een baan of een studie of andere werkzaamheden. We zijn één gemeente, maar college en raad hebben een eigen verantwoordelijkheid om de beste besluiten te nemen. En daar hoort een eigen adviseur voor de gemeenteraad bij, zo bedacht de wetgever in 2002. Griffier is een prachtbaan, waarvoor we met zo'n 380 griffiers in heel Nederland eigenlijk nog wel een beetje het wiel aan het uitvinden zijn. En dat vind ik dus heel leuk! Toen ik voor het eerst zelf mocht gaan stemmen, op 26 mei 1981 voor de Tweede Kamerverkiezingen, was Nederland voorzichtig de verzuilde veren aan het af-

schudden. Toch werd ik in het verkiezingslokaal weinig subtiel toegesproken dat ik natuurlijk zou stemmen op de partij die bij het geloof van mijn ouders hoorde. Het zette mij vooral aan het denken over het belang van echt vrije verkiezingen voor de lokale democratie en hoe je dat goed vorm moet geven. Mijn oma heeft mij nooit verteld op wie ze stemde. Ook mijn moeder vertelde mij dat niet, als ik als kind met haar meeging naar het stembureau. Maar ze hebben me allebei wel verteld hoe belangrijk het is om je eigen keuze te maken en zo mee te bepalen wie er aan het politieke stuur zitten in de gemeenteraad. Want de gemeenteraad beslist over je directe leefomgeving.

Tot slot nog even dit: mijn andere oma, de moeder van mijn vader, was bij de invoering van het vrouwenkiesrecht in 1919 al overleden, in het kraambed van haar 5e kind. Zij heeft nooit gestemd. Ik tel mijn zegeningen. Ik ga stemmen op 21 maart 2018! U toch ook?

Bernadette Jansen,
raadsgriffier te Voorst

De familie Wenting in Wijnbergen, waarin mijn moeder opgroeide, rond 1945. Mijn moeder staat 2e van rechts bovenste rij.

De geschiedenis van het CDA in de gemeente Voorst met een doorkijk naar de toekomst

Bij veel mensen is het bekend dat het CDA is ontstaan uit het samen gaan van 3 partijen: KVP (katholieke volks partij), CHU (christelijk historische unie) en ARP (anti revolutionaire partij). Interessant is, dat ik in het bezit ben van oude notulenschriften van de ARP en het CDA van onze afdeling in de gemeente Voorst. Hierin staat vermeld dat op 21 maart 1924 de ARP gemeente Voorst een feit is. Ene mijnheer Groothedde wordt gekozen als voorzitter van het voorlopige bestuur.

In 1978 wordt de eerste gezamenlijke groslijst van CDA Voorst voor de gemeenteraadsverkiezing samengesteld. Met een evenredige verdeling van de zetels, 5 zetels met KVP leden, 3 met CHU leden en 1 lid uit de ARP. Dit naar

rato van het aantal leden van de partijen (bloedgroepen). Ook is het aardig om te lezen dat CDA Voorst initiatiefnemer was voor de nieuwbouw van het huidige gemeentehuis en een belangrijke rol speelde in de realisatie hiervan. Als CDA Voorst kunnen we trots zijn dat we de plannen voor een overdekt zwembad op de gemeentelijke agenda hebben gekregen en dat er een belangrijke keuze is gemaakt voor de realisatie van dit schitterende zwembad. Bijzonder is dat we nu weer een belangrijke keuze moeten maken hoe verder te gaan met ons "huis der gemeente". Doelmatigheid en duurzaamheid zijn hierbij de kernthema's. CDA Voorst staat voor een grote uitdaging, want binnenkort zijn er de gemeenteraadsverkiezingen. In maart 2018 komt CDA Voorst met een vernieuwde fractie. Jon-

ge, goed gekwalificeerde mensen onder leiding van een ervaren en gedreven politicus zullen laten zien dat CDA Voorst er is en ze gaan ons verkiezingsprogramma waarmaken.

Om weer te geven hoe we als CDA in de maatschappij stonden en staan, noem ik een aantal items, die wellicht voor u herkenbaar zijn:

- schuivende panelen;
- niet bij brood alleen;
- samen sterk;
- dicht bij de mensen.

Deze onderwerpen lijken misschien verleden tijd, maar zijn nog steeds actueel. Rentmeesterschap is en blijft een uitgangspunt voor het CDA in onze mooie gemeente Voorst.

Cees Booster

verkiezingen

Partij van de Arbeid Voorst: Niet bang om te besturen

Een stel enthousiaste leden van de PvdA Voorst: oud en jong, man en vrouw (foto Lies Holstein)

PvdA Spannende tijd, zo tussen 1817 en 1850. Karl Marx, Krimoorlog, Nieuwe Grondwet (Thorbecke!), oprichting van vijf Nederlandse bisdommen na drie eeuwen afwezigheid. In al dat rumoer werd de gemeente Voorst geboren. Agglomeraat van 12 dorpen, bestuurlijk een eenheid, politiek en kerkelijk gevarieerd gekleurd. Lange tijd straalden Voorst en Terwolde mooi rood en Klarenbeek en De Vecht braaf wit-geel. Wilp zocht het in een eerlijke verdeling, Nijbroek meer in de protestantse partijen en Twello schitterde in regenboogkleuren. Het rood van de SDAP, later Partij van de Arbeid, is al heel lang duidelijk aanwezig in de gemeentepolitiek. De landelijke PvdA werd opgericht in 1946. Kort daarna werden afdelingen gevormd in een aantal Voorster dorpen. In 1968 fuseerden deze tot PvdA Voorst.

Idealen

Oud-wethouder Lies Holstein formuleert de sociaaldemocratische idealen: "Gelijke kansen, duurzaamheid, eerlijk delen, oog voor de zwakkeren." Het was nog in de tijd van de SDAP dat in 1923 de zeventwintigjarige Hermina Straalman-Kremer werd gekozen als eerste vrouwelijke raadslid van Voorst! Ze ging er vol in, samen met B. Denekamp en J. Peters. Ze kaarten nogal wat voor die tijd hete hangijzers aan, zoals ongelijke beloning van vrouwen, beter vervolgonderwijs, discriminatie op grond van godsdienstige en politieke overtuiging. Voor de PvdA waren volkshuisvesting en ruimtelijke ordening altijd belangrijke onderwerpen. Zoals de herinrichting van het Dumeco terrein in Twello. Gillende varkens door het dorp werden verledentijd.

Oud-raadslid Jacob Wassink: "Verplaatsing van Dumeco was wel een hachelijke onderneming vanwege het verlies van plaatselijke werkgelegenheid. Het heeft ons toen stemmen gekost, alhoewel de werkgelegenheid voor de regio behouden bleef." Andere voorbeelden: het kleine kernenbeleid, de VAR recycling, solidariteit in woningbouwprogramma: ontwikkelaars in de vrije sector dragen bij aan sociale woningbouw (wethouder Jan van Muyden), het station van Twello (wethouder Agnes Vos) met daaraan verbonden de buurtbussen. Natuurlijk altijd in goede samenwerking met andere partijen.

Donkere bladzijde

De partij werd meegezogen in een conflict tussen twee PvdA-wethouders, Bertus van Ark en Gerrit Panhuis, die beiden grote invloed hadden op politiek Voorst. Het tij was niet te keren: Gemeentebelangen werd opgericht. Dat was in 1978.

En toch

Holstein: "Wij zijn in staat geweest om met grote projecten te komen. De grote te lijnen zien en niet alleen lokaal te denken, nieuwe perspectieven bieden, niet bang om te besturen. Ook al word je daar niet altijd populair mee." Er zijn speerpunten bijgekomen zoals: een fatsoenlijk armoedebeleid, natuur en milieu, vluchtelingenbeleid, ombudsteam en duurzame energie. De PvdA heeft altijd een belangrijke rol in de Voorster politiek gespeeld. Dat moet zo blijven. Sinds 2002 wordt intensief samengewerkt met GroenLinks Voorst, met wie we deelnemen aan de gemeenteraadsverkiezingen op 21 maart 2018. Kom naar de stembus! Kies voor PvdA-GroenLinks: Sociaal, Duurzaam, Betrokken!

Mw. Straalman-Kremer

Wiel Palmen/Wim van Ee

Van boerenkar met vierkante wielen tot goed geoliede machine in nog geen drie jaar

VVD Liberal 2000 Toen onze partij werd gevraagd een bijdrage te leveren aan de feesteditie van Voorster Nieuws in het kader van het 200-jarig bestaan van Voorst, kwamen wij voor een probleem te staan. Immers bestaan wij nog niet zo lang. VVD-Liberaal 2000 is op 5 maart 2015 ontstaan als samenvoeging van de lokale liberale stroming: Liberaal 2000 en de afdeling van de landelijke liberale stroming in Voorst: de VVD.

Een paar iconen van de beide partijen uit het verleden horen zeker genoemd te worden. Bij Liberaal 2000 is dat natuurlijk de oprichter, helaas overleden, de heer Jan Oolman, ereburger van de gemeente Voorst. Hij heeft de lokale politiek ruim 37 jaar gediend. Bijna 30 jaar als VVD'er en daarna als oprichter en lid van Liberaal 2000. In april 2008 heeft hij afscheid genomen van het lokale politieke handwerk. Hij is opgevolgd door de heer Gerard D'Hert, van wie de opmerking komt dat de VVD op een boerenkar met vierkante wielen lijkt. Gelukkig denkt hij daar na het samengaan van zijn Liberaal 2000 met de VVD in Voorst heel anders over. In 2016 heeft hij zijn raadszetel overgedragen aan

200 jaar & D66 Voorst

D66 Voorst bestaat 200 jaar, D66 Voorst daarvan ongeveer een tiende deel. Als jongste lokale afdeling in de raad wordt D66 Voorst in 1993 opgericht. Als eerste klus wordt een brief aan het college van B&W gestuurd om te waarschuwen tegen de mogelijk vestiging van een bedrijventerrein bij Posterenk. Dat is geen incident. D66 heeft altijd veel aandacht voor planologische zaken waarbij economische belangen weliswaar een erg belangrijk onderdeel zijn van een gezonde gemeente maar ook natuur, cultuurhistorie en duurzame ontwikkeling belangrijk zijn. Daarom waarschuwde D66 tegen een landbouwontwikkelingsgebied bij Terwolde, we wensten geen IJsselsprong Deventer. Voor een bedrijventerrein Posterenk bestond geen noodzaak. We wilden daarentegen woningbouw Achter 't Holthuis in combinatie met verplaatsing van sportaccommodaties naar de Zuiderlaan. Zo geschiedde. De westelijke Randweg in Twello was toen al actueel. We denken werkelijk dat dit anders opgelost kan worden. En misschien moet dat ook omdat de kosten veel te hoog oplopen. Het eerste raadslid trad in 1994 tot het college toe, dhr. Fokko van der Hoeven. De heer Wim

de heer Emiel de Weerd. Uit VVD-kringen in Voorst is Mw. Conny Bieze voortgekomen. Sinds 2011 maakt zij deel uit van het college van gedupeerde staten van Gelderland. Ook heeft mw. Bieze deel uitgemaakt van de fractie van de VVD in Voorst.

Eind 2014 hebben de partijbesturen en de fracties toenadering gezocht om te onderzoeken of en in hoeverre zou kunnen worden samengewerkt. Hierbij speelde een belangrijke rol, dat versnippering van het liberale gedachte goed in de gemeente Voorst tegengegaan zou moeten worden. Een gedachte die ook de heer Oolman inmiddels ondersteunde. Nadat de beide ledenvergaderingen met enthousiasme het groene licht hadden gegeven, zijn de fracties op 5 maart 2015 tot één

fractie samengevoegd en treden sindsdien op als VVD-Liberaal 2000. De sfeer binnen de fractie is buitengewoon plezierig en er wordt bijzonder goed samengewerkt, waarbij de politieke discussie niet wordt gemeden. De boerenkar van de heer D'Hert uit het verleden is een goed geoliede machine geworden. Onder de naam VVD-Liberaal 2000 zal worden meegedaan aan de verkiezingen van 21 maart 2018, onder het motto "Lokaal Liberaal". Wij zijn benieuwd of de kiezer de samensmelting van liberaal Voorst kan waarderen.

Wij wensen alle inwoners van de gemeente Voorst een prettige jaarwisseling, een geweldig feest bij het 200 jarig bestaan en een gezond en liberaal 2018.

Ruud Kooij, Fractievoorzitter
VVD-Liberaal 2000, Gemeente Voorst

De fractie van VVD-Liberaal 2000: Van links naar rechts: Emiel de Weerd; Ruud Kooij (fractievoorzitter); Ans van Amerongen (lijststrekker) en Gerrit Schimmel.

Oolman volgde. Direct in de eerste jaren trekt de eenmansfractie veel aandacht. De Nar van Voorst vatte het zo samen: "In de raadszaal hield het D66 raadslid Wim Oolman betoog na betoog, vocht als een leeuw, sprankelde met nieuwe ideeën als een hinde in het lenteloof..." Toch bleef D66 Voorst klein en vanaf 2002 vormt D66 Voorst een onderdeel van de "Progressieven", een combinatie van GroenLinks, PvdA en D66. Zowel landelijk als plaatselijk bereikt D66 in 2007 het dieptepunt. De laatste leden krijgen een noodkreet van Gerdy Jonkman en komen vrijwel allemaal naar de vergadering. Hier start een nieuw en zelfstandig D66 Voorst met Wim Vrijhoef als lijststrekker, later succesvol raadslid. Wim Vrijhoef is ook onze eerste wethouder voor D66 met de portefeuille Zorg. Als wethouder

heeft hij de moeilijke taak om de transitie van zorgtaken voor elkaar te krijgen, maar dat loopt uiteindelijk soepel. Nu staan preventie en participatie hoog op de agenda. Die klussen zijn nog lang niet klaar. Uitgangspunt daarbij is dat de gemeente Voorst de kracht, vindbaarheid en creativiteit van mensen ondersteunt en ruimte geeft. De sleutel voor verandering ligt bij mensen zelf en wij willen dat de gemeente daarbij aansluit. Vanaf het dieptepunt is het ledenaantal flink gegroeid. We kunnen terugvallen op een heel stel actieve vrijwilligers die veel tijd steken in de zaken die spelen in Voorst. We zien de komende "tweehonderd" jaar met vertrouwen tegemoet. Loop eens binnen bij ons fractieoverleg. Elke dinsdagavond zijn we actief (secretaris@d66voorst.nl).

Vijf kandidaten voor 2018: Erna Gruntjes (4) Paul Jonkman (2) Ismail Yildirim (3) Wim Vrijhoef (1) en Fred Liese (5)

verkiezingen

GroenLinks Voorst

GROENLINKS Landelijk waren de PSP, de CPN, de PPR die vooral oog had voor het milieu en de EVP die streed voor een rechtvaardige samenleving samengegaan in GroenLinks. Een oud raadslid uit Zutphen bedacht dat de combinatie ook in Voorst wel kans op een raadszetel had. John Kerksen was de aanjager. Na de zomervakantie van 1989 belde John mensen die lid waren van een progressieve partij, en oud leden.

Via het landelijk-bureau kwam hij aan de telefoonnummers en zo werden op een eerste bijeenkomst bij Taverne, in Twello de eerste contacten gesmeed. Volgende vergaderingen, in de geest van die tijd altijd gehuld in een wolk van tabaksrook, werden gehouden bij John in een oude boerderij aan de Sluinerweg, in Wilp Achterhoek. Later gebeurde dat bij de fami-

lie Waanders, in Twello. Deze eerste Voorster Groen-Linkers wisten zo een verkiezingsprogramma in elkaar te zetten. De lokale partij kreeg vorm en had nu een basis.

De eerste Gemeenteraadsverkiezingen van September 1990 resulteerden zo in 407 stemmen. Daarmee werd de kiesdeler van 667 stemmen helaas niet gehaald. Het oud raadslid verhuisde, en toch werd besloten door te gaan. GroenLinks Voorst organiseerde thema-avonden, beplakte verkiezingsborden en stond met kraampjes op de Twellose markt.

Totdat de 1 mans fractie van D66 Voorst het plan opperde om "alle linkse krachten in Voorst te bundelen op een gezamenlijke lijst PvdA, D66, GroenLinks". Dat werd een succes, zij het in eerste instantie nog zonder een eigen GroenLinks Raadslid. Ook hierin werd voorzien: Halverwege de termijn stelde Wim Oolman zijn

zetel ter beschikking en werd Martinus Ooms voor GroenLinks Voorst gemeenteraadslid. De samenwerking beviel en bij de verkiezingen in 1998 haalden we 6 van de 19 raadszetels. Waaronder 1 voor GroenLinks. Collegievorming resulteerde in twee wethouders voor onze combinatie. In 2001 kozen de leden van het landelijk succesvolle D66 ervoor om weer afzonderlijk aan de Raadsverkiezingen deel te nemen en sindsdien opereren PvdA en GroenLinks als een gezamenlijke lijst in Voorst.

De bloei van gemeentelijk-gerichte partijen leidde ertoe dat de combinatie PvdA-GroenLinks bij de laatste verkiezingen, in 2014, slechts 2 zetels kreeg. Dankzij vernieuwing, en verjonging binnen GroenLinks werd onze zetel bezet door een vrouw: Anneke van der Ven. Zij boog zich 2 jaar lang enthousiast en deskundig vooral over de sociale en maatschappelijke taken die

de gemeente nu mag uitvoeren. Helaas maakte een ernstig ongeluk een einde aan haar raadslidmaatschap. Onze gecombineerde fractie heeft vooral invloed gehad op het sociaal beleid, zoals de correcte invoering van de keukentafel gesprekken. Rond ruimtelijke ordening bijvoorbeeld via de regeling "groen voor rood" en aan het meenemen van cultuurhistorie zoals "de Nijenbeek" binnen de grootscheepse herstructurering van landgoed "De Poll". Ook werkte GroenLinks van harte mee aan de moderni-

sering van het afvalbeleid.

Voor de raadsverkiezingen van 21 maart volgend jaar hebben we een sterk team dat onze lijst aanvoert. Bert Visser en Erik Nobel als bevlogen ervaren raadsleden en ras-debaters en de zeer actieve Hans de Graaf, maar ook enthousiaste nieuwkomers als Bertine Grevinga, en twintiger Rick Boerkamp. Sociaal, duurzaam en betrokken is onze slogan. Daar staat GroenLinks nog steeds voor, ook in Voorst. Daar kun je van op aan!

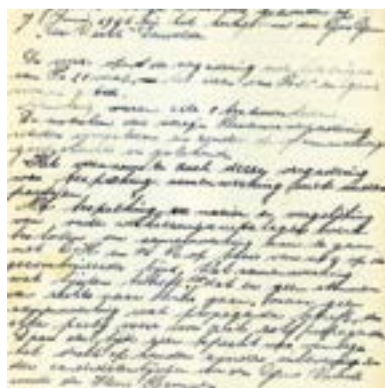

Waar staat de SGP voor?

SGP De kern van de SGP boodschap in Voorst is politiek volgens Bijbelse waarden en normen. Zij komt op voor christelijke cultuur en traditie, waar het leven beschermd wordt, het gezin geborgenheid ervaart en mensen omzien naar elkaar en de zondag een rustdag is. De overheid moet de vrijheid van burgers waarborgen waardoor de mensen zich veilig voelen. Wij zetten hoog in op de bestrijding van misdaad en criminaliteit. Daarentegen hebben we oog en hart voor mensen die elkaar tot dienst zijn. De overheid moet voor alle dingen betrouwbaar zijn, zich verbinden met de inwoners, zich houden aan de regels en daarmee het goede voorbeeld geven. We weten ons geroepen onze verantwoordelijkheid te dragen voor de samenleving. God heeft de aarde aan de mensen toevertrouwd. Dit houdt in dat we klimaatbewust, milieuvriendelijk en met een goed groen- en natuurbeleid met de schepping omgaan. Om dit te kunnen is een sterke economische basis belangrijk. Wij willen ruim baan geven voor het bedrijfsleven, groot en klein en tegelijk hen aanspreken op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. Wij willen een bijdrage leveren aan een integer overheidsbestuur. Daarom mag van ons verwacht worden dat we in ons werk onkreukbaar zijn en een hoge morele standaard hanteren. Slechts dan kunnen we een overtuigende bijdrage leveren aan een geloofwaardig functioneren van de overheid. We hebben oog voor de armen en zij die hulp behoeven in de samenleving. We willen er voor deze mensen zijn maar we zijn er altijd op gericht om ze een zelfstandige plek in de samenleving te kunnen geven.

Om aan al het bovenstaande een bijdrage te leveren zijn we zichtbaar in de samenleving aanwezig. Betrokken op alles wat daar leeft en speelt. We zijn benaderbaar voor mensen en zullen hun belangen waar mogelijk dienen. Tegelijk willen we doorschemeren wat ons als christenen in de politiek onderscheidt.

We zijn als christelijke politici afhankelijk van God, zowel van Zijn hulp als van Zijn zegen. Zo vertrouwen we op onze eigen inzicht en kracht. Voor ons geldt de Bijbelse boodschap: "Laat uw licht also schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken mogen zien, en uw vader Die in de hemelen is, verheerlijken".

Kiesvereniging SGP Voorst al sinds 1946 actief

Alleen maar positiviteit bij Gemeente Belangen

GEMEENTE BELANGEN Schrijf jij even een stukje over de geschiedenis van G.B.? Geen propaganda verhaal maar gewoon over hoe het allemaal begon en hoe GB zich in de afgelopen 40 jaar heeft ontwikkeld. En dat terwijl je ternauwernood de stress van de sinterklaasgedichten hebt overleefd. G.B. is mijn familie dus natuurlijk schrijf je een stukje. Maar wat schrijf je over familie? Alleen de highlights en succesverhalen? Of onthul je ook de familiegeheimen, de taboes en de familievetes. Wat een teleurstelling, die zijn er dus niet, echt niet! Hoe ik ook in mijn herinneringen graaf, we vlogen elkaar nooit in de haren en gingen nooit op de vuist. Geen schandaaltjes of smeugige verhalen, sorry. We beginnen dus gewoon met de feiten: 1978 Bertus van Ark, toen nog lid van de PvdA, richt, na onenigheid binnen de PvdA, een eigen partij op: Gemeentebelangen Voorst. Hij was jaren wethouder Sociale Zaken geweest, kende veel mensen, en wist met weinig moeite een lijst samen te stellen van sympathisanten. Toen hij mij belde of ik op de lijst wilde had ik geen idee van de eventuele consequenties. Als politiek analfabeet ging er bij mij zelfs nog geen belletje rinkelen toen hij zei dat hij me op de tweede plaats had gezet. En zo gebeurde het dat, na een verkiezingscampagne met een stel onervaren, verschillende maar allemaal zeer enthousiaste mensen, Gemeentebelangen in 1978 met twee

zetels in de Raad kwam. Bertus van Ark als doorgewinterd politicus en ondergetekende als apolitieke onervaren beginneling. De meester en de leerling. Onbekend met het politieke vak en de politieke spelletjes maakte ik de onvermijdelijke beginnersfouten. Maar al doende leert men en gaandeweg kreeg het politieke vak me te pakken. Als kersverse en gedreven tweemansfractie ren je van hot naar her: "Luisteren naar de burger" was het motto van GB dus zoek je de burger op. Met zo veel verschillende kernen was dat bijna een dagtaak. Maar we hadden de steun van een grote groep steunfractieleiden. Mensen die landelijk natuurlijk allemaal op een landelijke partij stemden maar op gemeentelijk niveau vertrouwen hadden in een club die zich richtte op wat zich dichtbij afspeelde, binnen de eigen leefomgeving. En o, wat kregen we een kritiek: "Jullie krijgen geen steun en begeleiding van de grote landelijke partijen, jullie kunnen niet aankloppen bij de Provincie of bij de bestuurders in Den Haag en hoe kunnen mensen die landelijk allemaal anders stemmen het nou samen eens worden." En soms overviel ons inderdaad wel eens dat "Calimero gevoel": Zij zijn groot en ik is klein en da's niet eerlijk, o nee! Maar lang duurde dat niet want hoe ongefundeerd bleek in de praktijk die kritiek: Nooit, maar dan ook nooit kregen wij in Arnhem of in Den Haag te horen: "Van welke partij zijn jullie? Ge-

meentebelangen? Ga dan maar een deurtje verder." Niet alleen werd die vraag ons nooit gesteld maar sterker nog, wij konden aankloppen op alle deuren, juist omdat we een onafhankelijke partij waren. Zo bleek ook hier een (verondersteld) nadeel z'n voordeel te hebben. En inderdaad, we waren het lang niet altijd met elkaar eens. "Gemeentebelangen heeft van alles onder de leden" en dus voerden we regelmatig dezelfde discussies die ook in de samenleving werden gevoerd. En dat is gezond! Niks politieke stokpaardjes, haagse doctrines of landelijke partijlijnen. Onze eigen gemeente ging ons aan ons hart en daar hadden we onze handen al aan vol. Nou begint het toch echt op propaganda te lijken. Is er dan echt niks negatiefs te bedenken? Dan schiet me nog iets te binnen: dat je als GB-er nooit hogerop kunt komen op de politieke ladder. En ja, dat klopt helemaal. Als je een politieke carrière nastreeft met Arnhem of Den Haag als hoogste doel, inderdaad, dan moet je niet bij Gemeentebelangen Voorst zijn. Maar die mensen zoeken we ook helemaal niet. Geen carriereplanners maar betrokken Voorstenaren die een positieve bijdrage willen leveren aan alle aspecten van het alledaagse leven, dichtbij en direct voelbaar. Ik geef het op, ik kan niks negatiefs bedenken. Gemeentebelangen is gewoon een hele fijne club, altijd geweest! En dat zullen ze blijven, reken daar maar op!

Margreet Lagerweij

Postbus 9000 - 7390 HA Twello - H.W. Iordensweg 17 - 7391 KA Twello - T. 0571 - 27 99 11 / 14 05 71 - www.voorst.nl - gemeente@voorst.nl

Openingstijden diverse balies
ma. t/m vrij. 08.30 - 12.15 uur
Openingstijden Burgerzaken
ma. t/m vrij. 08.30 - 14.00 uur & ma. avond 17.00 - 20.00 uur

Afhalen paspoort/ID-kaart/rijbewijs
ma. 08.30 - 20.00 uur
di. t/m do 08.30 - 16.00 uur
vrij. 08.30 - 14.00 uur

[www.twitter.com/gemeente_voorst](https://twitter.com/gemeente_voorst)
 www.facebook.com/gemeentevoorst
 WhatsApp: 06 - 21 65 44 44

BURGEMEESTERS

DOOR DE JAREN HEEN

MR P.P. EVERS
1811-1843

A.P.H. BARON VAN ITTERSUM
1844 TOT 1872

MR. J. BARON VAN DER FELTZ
1872 TOT 1887

MR. H. CROMMELIN
1887 TOT 1907

MR. A.C. BARON VAN DER FELTZ
1907 TOT 1937

MR. G.W.J. BARON VAN DER FELTZ
1937 TOT 1969

TH. PH. BARON MACKAY
1969 TOT 1976

DRS. P. ZEVENBERGEN
1976 TOT 1982

MR. J.H.J. VAN BLOMMESTEIN
1982 TOT 2006

**Ook op zondag
31 december
vers gebakken
oliebollen**

Oliebollen

uit eigen bakkerij

10 stuks voor

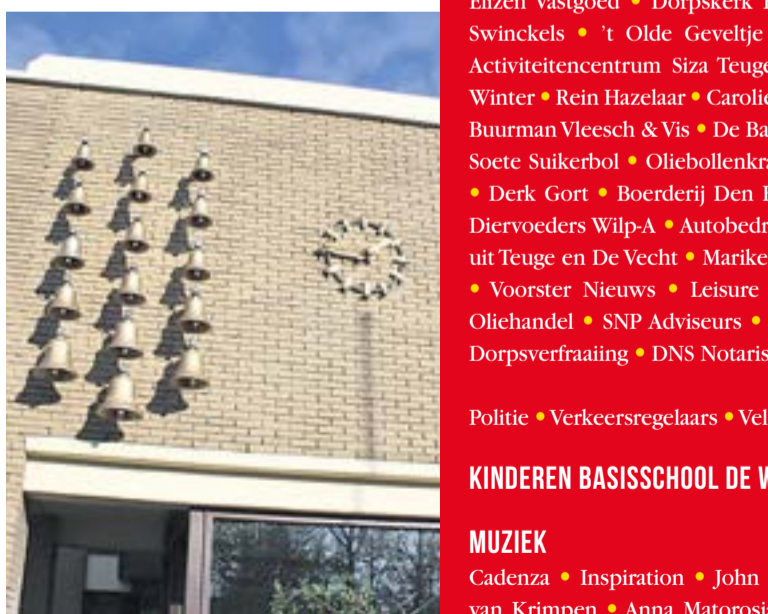
7.50

**31 december 2017 open van 08.00 - 17.00 uur.
1 januari 2018 gesloten.**

**Wij feliciteren de gemeente Voorst
met het 200 jarig bestaan!**

Hallo **JUMBO**

Jumbo Binnendijk, Twello, Michiel de Ruyterstraat 101

**LIJST SPONSOREN/
MEDE MOGELIJK GEMAAKT DOOR:**

Elizen Vastgoed • Dorpskerk Protestantse Gemeente Twello • Restaurant Swinczels • 't Olde Geveltje Antiek • Oudheidkundige Kring Voorst • Activiteitencentrum Siza Teuge • Stichting Mens en Welzijn • Yvette de Winter • Rein Hazelaar • Carolien Elizen • Jumbo • Albert Heijn • Gildeslager Buurman Vleesch & Vis • De Banketbakkerij Den Hollander • Bakkerij In De Soete Suikerbol • Oliebollenkraam Ida Oostenenk- Maas • Clubsteaks Wilp • Derk Gort • Boerderij Den Hoek • Fam. Hissink, Klarenbeek • Bosgoed Diervoeders Wilp-A • Autobedrijf Spitholt • Oud Vermaeck • Toneelspelers uit Teuge en De Vecht • Marike Hafkamp • EHBO Twello • HaagenOntwerp • Voorster Nieuws • Leisure land • Rotaryclub Voorst • Jan de Croon Oliehandel • SNP Adviseurs • De Schaeck • Gemeente Voorst • Stichting Dorpsverfraaiing • DNS Notarissen • Tuinen van Bosch • Korderijnk

Politie • Verkeersregelaars • Vele vrijwilligers

KINDEREN BASISCHOOL DE WINGERD

MUZIEK

Cadenza • Inspiration • John van Eijk • Wil Maters • Willy Smit • Freke van Krimpen • Anna Matorosian • Noor Winterman • Roisin Forde • Iris Woerdman • Mark van Hoof • Katerina Taruchaladze • Etienne Tournier

COLOFON

OPLAGE: 15.000 EXEMPLAREN
UITGEVER: VOORSTER NIEUWS B.V.
OPMAAK: PRINT & MORE

DEVENTER KLARENBEK MARKLO TWELLO VOORST

Al sinds 1928 een familiebedrijf in de Gemeente Voorst!

Ook in 2018 staat ons team weer graag voor u klaar!

Fijne feestdagen en de beste wensen voor

2018!

Dagelijks zijn we in de weer om de gehele regio van brandstoffen te voorzien met onze herkenbare DCO trucks bij onze eigen tankstations, maar ook rechtstreeks bij onze klanten op locatie. Ook zijn wij met onze webshop Oliehandel.nl een grote speler in de markt en kunnen wij bijna voor elke toepassing olie leveren voor zowel de particuliere als zakelijke markt. Dat loopt gesmeerd!

Wij zien u graag in 2018 bij onze tankstations!

Het autobedrijf van De Croon staat zeker niet stil! Altijd up to date van de nieuwste technieken, en ook aan de nieuwe hybride en elektrische auto wordt er bij ons gewerkt. Een andere passie van ons zijn de oldtimers waar wij ook voor u veel in kunnen betekenen. Tevens zijn wij al jaren het juiste adres voor een mooie tweedehands auto of voor de aanschaf van een nieuwe auto.

Wij houden u ook in 2018 graag mobiel!

Ook in wegrestaurant De Kar vorderen de ontwikkelingen gestaag! De Vergunningsaanvraag voor de vernieuwde aanbouw ligt bij de gemeente, en binnen gaat het ook de goede kant op met het interieur! De oude touch van De Kar blijft zeker behouden, maar gecombineerd met al het nieuws uit 2018! Een plek waar mensen weer graag komen eten en waar oude tijden zullen herleven!

Tot ziens voor een lekkere gehaktbal in 2018!

@oliehandel.nl

Leigraaf 44
7391 AL Twello

**AUTOBEDRIJF
JAN DE CROON**

@autobedrijfdecroon

Leigraaf 44
7391 AL Twello

@dekarwegrestaurant

Zutphenseweg 17
7382 AJ Klarenbeek

